ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΕΕΠ

Επιτροπή Εποπτείας
και Ελέγχου Παιγνίων

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

2021

Έκθεση Πεπραγμένων έτους 2021[1]

Ευχαριστήριο Σημείωμα

Η Έκθεση Πεπραγμένων 2021 αποτελεί προϊόν

συλλογικής δουλειάς πάνω στο οποίο εργάστηκε

όλο το προσωπικό της Αρχής.

Συντονισμός και Επιμέλεια Έκδοσης

Γενική Διεύθυνση Εποπτείας και Επιχειρησιακών Λειτουργιών

Αυτοτελές Τμήμα Σχεδιασμού και Προγραμματισμού

[1] Η Έκθεση Πεπραγμένων 2021 της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο της Αρχής: www.gamingcommission.gov.gr

Μήνυμα Προέδρου της Επιτροπής

Ανέλαβα την ευθύνη της διοίκησης της Ε.Ε.Ε.Π. στις αρχές του 2021. Ήταν μια χρονιά με πολλές δυσκολίες για τη χώρα μας, κυρίως λόγω της πανδημίας. Για την Ε.Ε.Ε.Π. η χρονιά ήταν ακόμη πιο δύσκολη.

Το προσωπικό της όταν ανέλαβε η σημερινή Διοίκηση ήταν 67 στελέχη, ενώ το 2014, με εξαιρετικά λιγότερα καθήκοντα, είχε 173 στελέχη. Αξίζει να σημειώσουμε ότι όλοι οι υπάλληλοι ήταν αποσπασμένοι και σε ένα περιβάλλον υπηρεσιακής αβεβαιότητας ενώ παράλληλα η πανδημία περιόριζε δραστικά τον αριθμό τους στην πράξη.

Αυτοί οι εργαζόμενοι, στα χρόνια της διαρκούς συρρίκνωσης, κράτησαν την Ε.Ε.Ε.Π. όρθια. Το 2021, παρά τη συνεχιζόμενη αριθμητικά μείωση, επέδειξαν εντυπωσιακή συνέπεια και εργατικότητα.

Για τον λόγο αυτό, πριν από οτιδήποτε άλλο, θέλω να εκφράσω την εκτίμηση και τον σεβασμό μου για αυτά τα στελέχη, που με τις αμοιβές του δημοσίου τομέα αλλά με υψηλό αίσθημα ευθύνης, παρήγαγαν θετικά και μετρήσιμα αποτελέσματα .

Με την συνεργασία τους πετύχαμε να ολοκληρωθεί το κανονιστικό πλαίσιο για την αδειοδότηση των διαδικτυακών εταιριών παιγνίων, να χορηγηθούν άδειες σε 15 παρόχους, να αδειοδοτηθεί για την καταλληλότητα του ένα πλήθος οντοτήτων ή προσώπων που σχετίζονται με τα διαδικτυακά παίγνια, να μπουν οι βάσεις για μία ορθά εποπτευόμενη αγορά σε αυτό το πεδίο.

Ολοκληρώσαμε την αδειοδότηση του Καζίνο στο Ελληνικό και έγινε η οριστική κατακύρωση της εγκεκριμένης από το Ελεγκτικό Συνέδριο σύμβασης παραχώρησης.

Με τα υψηλότερα εχέγγυα ποιότητας, εξετάστηκε και εγκρίθηκε, σε σύντομο χρονικό διάστημα, η αίτηση της εταιρίας που εκμεταλλεύεται το Καζίνο Πάρνηθας, για τη μεταφορά της στο Μαρούσι.

Θέλω επίσης να τονίσω ότι με τις προσπάθειες όλων καλλιεργήθηκε και αναπτύχθηκε ένα κλίμα αμοιβαίας εκτίμησης και συνεργασίας μεταξύ της Ε.Ε.Ε.Π. και των εποπτευόμενων οντοτήτων και μπόρεσαν να επιλυθούν προβλήματα αχρείαστης γραφειοκρατίας που προκαλούσαν αντιθέσεις και εντάσεις.

Μία από τις πιο σημαντικές τομές που έγιναν στο 2021, ήταν η αποδοχή και η ψήφιση από τη Βουλή βασικών οργανωτικών ρυθμίσεων για την Ε.Ε.Ε.Π., μία διαδικασία που ξεκίνησε το Φεβρουάριο και τελείωσε τον Νοέμβριο.

Με βάση αυτές τις ρυθμίσεις, για πρώτη φορά η Ε.Ε.Ε.Π. απέκτησε δικούς της «υπαλλήλους» αφού έληξε πλέον το καθεστώς υπηρεσιακής αβεβαιότητας, με μετάταξη των περισσότερων στελεχών.

Τέθηκαν οι βάσεις για βελτίωση των αποδοχών για τους εργαζόμενους που υπεραποδίδουν, πάντα μέσα στο θεσμοθετημένο πλαίσιο για το δημόσιο τομέα, ενώ επιλύθηκαν σημαντικές τεχνικές εκκρεμότητες, που απέτρεπαν την εφαρμογή σύγχρονων ελεγκτικών πρακτικών.

Δόθηκε επιπλεόν η δυνατότητα για το σχεδιασμό της επαρκούς στελέχωσης της Ε.Ε.Ε.Π. σε ορίζοντα διετίας, με απαραίτητες συμπληρώσεις στο μέλλον.

Όλα αυτά παράλληλα με την εκτέλεση των τρεχόντων καθηκόντων της Ε.Ε.Ε.Π., που αναλυτικά αναφέρονται στην Έκθεση Πεπραγμένων και αξίζει νομίζω να προσεχθεί ιδιαίτερα το τμήμα που αναφέρεται στη 2^{η} πανελλαδική έρευνα της Ε.Ε.Ε.Π. για την ιχνηλάτηση κοινωνικών παραμέτρων που σχετίζονται με τα παίγνια

Με όλα αυτά για το 2022 η Ε.Ε.Ε.Π. μπορεί να ατενίζει με αισιοδοξία το μέλλον.

Με την προώθηση ενός αποτελεσματικού και σύγχρονου οργανωτικού μοντέλου που θα βασίζεται σε στελέχωση ικανών και φιλότιμων στελεχών παλαιών και νέων. Μία τέτοια σύγχρονη δομή απαιτεί στελέχη με ειδική εκπαίδευση και αξιόπιστες πιστοποιήσεις στους τομείς δράσης τους, αλλά απαιτεί και ένα εργασιακό περιβάλλον με αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και ικανοποιητικές αμοιβές. Στόχος μας ο συνδυασμός της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος με μια φιλική προς τις επενδύσεις προσέγγιση είτε αφορά τα νέα καζίνο όπως το Καζίνο στο Ελληνικό, τη Μετεγκατάσταση του Καζίνο της Πάρνηθας και το Καζίνο Κρήτης, την συμβολή στην εξυγίανση ορισμένων προβληματικών καζίνο που ήδη λειτουργούν, την ενίσχυση της βιωσιμότητας των πρακτορείων του ΟΠΑΠ, την προσέλκυση τεχνογνωσίας και τεχνολόγων του χώρου των διαδικτυακών παιγνίων.

Όλα αυτά παράλληλα, με την οργανωμένη και επιχειρησιακά σχεδιασμένη μάχη, για διαρκή περιορισμό του παράνομου τζόγου στα επίγεια παιχνίδια και στο διαδίκτυο, σε συνεργασία με άλλους δημόσιους φορείς, ειδικούς επιστήμονες αλλά και τους εποπτευόμενους,.

Επιδιώκουμε την διαμόρφωση σταθερών δομών που θα παρακολουθούν διαρκώς τις κοινωνικές επιπτώσεις και τους κινδύνους από τον εθισμό στα παίγνια, ώστε έγκαιρα να εντοπίζονται οι περιοχές κινδύνου και να λαμβάνονται άμεσα μέτρα περιορισμού τους.

Αυτά που έγιναν με τόσο περιορισμένους ανθρώπινους πόρους είναι πράγματι πολλά όπως θα διαπιστώσει ο αναγνώστης. Αυτά που φιλοδοξούμε ως Ε.Ε.Ε.Π. να κάνουμε στο προσεχές μέλλον είναι πολύ περισσότερα, αρκεί να επιτευχθεί ο στόχος της επαρκούς στελέχωσης ποσοτικά και κυρίως ποιοτικά.

Δρ. Δημήτρης Ντζανάτος

Πρόεδρος της Ε.Ε.Ε.Π.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 9

1. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ της Ε.Ε.Ε.Π. 10

1.1 Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. 10

1.2 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ 10

1.3 ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ 14

1.4 ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. 15

1.5 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. 15

2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 18

2.1 Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 18

2.2 ΠΑΙΓΝΙΑ ΠΟΥ ΔΙΕΞΑΓΟΝΤΑΙ ΕΠΙΓΕΙΑ (land based) 20

2.3 ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ (remote gambling) 28

3. ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ 32

4. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ 35

4.1 ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ 35

4.2 ΕΚΔΟΣΗ ΟΔΗΓΙΩΝ 37

4.3 ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. 38

4.4 ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΠΑΙΓΝΙΩΝ (Go Live) 38

4.5 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ 39

4.6 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ COOPERATION REQUESTS 39

4.7 ΕΠΙΒΟΛΗ ΟΡΙΩΝ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ 39

5. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ 39

5.1 ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ 40

5.2 ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 55

5.3 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ-ΑΝΑΦΟΡΕΣ 59

5.4 Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ 62

5.5 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ 64

6. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ 65

6.1 ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ 65

6.2 ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ 71

7. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ 75

7.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ 76

7.2 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΑ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ 76

7.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΙΚΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ.....79

7.4 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΡΥΘΜΙΣΗ της ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΙΓΝΙΩΝ 81

7.5 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΟΜΟΛΟΓΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 84

8. ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ 84

8.1 ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ 84

8.2 ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ 85

9. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ 86

9.1 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ 86

9.2 ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. 89

10. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ 90

10.1 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 90

10.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ 97

11. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ.....102

11.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 102

11.2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥΣ ...104

11.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2021.....105

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Έκθεση Πεπραγμένων της Ε.Ε.Ε.Π. για το έτος 2021 αποτελείται από έντεκα (11) Ενότητες, ως εξής:

- ✓ Την Ενότητα 1, στην οποία παρουσιάζεται η ανεξάρτητη διοικητική Αρχή «Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.)» και ειδικότερα η αποστολή της, το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που τη διέπει, οι αρμοδιότητές της, οι κανόνες λειτουργίας της η οργανωτική της δομή.
- ✓ Την Ενότητα 2, στην οποία παρουσιάζονται οι φορείς διεξαγωγής τυχερών παιγνίων, οι υπηρεσίες παιγνίων που παρέχουν, καθώς και τα οικονομικά μεγέθη της αγοράς τυχερών παιγνίων στην Ελλάδα.
- ✓ Την Ενότητα 3, στην οποία γίνεται απολογισμός του έργου στον τομέα της ρύθμισης της αγοράς των παιγνίων.
- ✓ Τις Ενότητες 4 και 5, στις οποίες παρουσιάζεται αναλυτικά το έργο της Ε.Ε.Ε.Π. στους τομείς αδειοδότησης και εγκρίσεων, συμμόρφωσης των παρόχων παιγνίων, ασφάλειας και διοικητικών κυρώσεων, αντίστοιχα.
- ✓ Την Ενότητα 6, στην οποία παρουσιάζεται το έργο της Αρχής στον τομέα της συμμόρφωσης.
- ✓ Την Ενότητα 7, στην οποία παρουσιάζεται το έργο της Αρχής στον τομέα της κοινωνικής ευθύνης.
- ✓ Την Ενότητα 8, στην οποία περιλαμβάνονται οι δικαστικές υποθέσεις που χειρίστηκε η Ε.Ε.Ε.Π.
- ✓ Την Ενότητα 9, στην οποία γίνεται ο απολογισμός του έργου στον τομέα της διοικητικής οργάνωσης και λειτουργίας της Αρχής.
- ✓ Την Ενότητα 10, στην οποία παρουσιάζεται το έργο της Αρχής στον τομέα ανάπτυξης τεχνολογιών πληροφορικής, συστημάτων και υποδομών.
- ✓ Την Ενότητα 11, στην οποία παρουσιάζονται τα οικονομικά στοιχεία της Αρχής για το οικονομικό έτος 2021.

1. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

1.1 Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Αποστολή της Ε.Ε.Ε.Π. είναι η ρύθμιση, η εποπτεία και ο έλεγχος των παιγνίων, ώστε να διασφαλίζονται η νόμιμη και αδιάβλητη διεξαγωγή τους, η προστασία των παικτών, των ανηλίκων και του κοινωνικού συνόλου, καθώς και τα προβλεπόμενα δημόσια έσοδα.

Όραμα της Ε.Ε.Ε.Π. είναι όλα τα παιχνίδια να διεξάγονται νόμιμα και με ασφάλεια, χωρίς δυσμενείς οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

1.2 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η Ε.Ε.Ε.Π. συστήθηκε αρχικά με την επωνυμία «Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών» με τον ν. 3229/2004 (Α 38). Σκοπός του νομοθέτη ήταν να δημιουργηθεί μία διοικητική Αρχή η οποία θα αναλάμβανε τις αρμοδιότητες ελέγχου και εποπτείας των τυχερών παιχνιδιών και τις οποίες, μέχρι τότε, ασκούσαν διαφορετικοί δημόσιοι φορείς. Η Αρχή, με την τότε μορφή της, δεν ενεργοποιήθηκε, ούτε λειτούργησε ποτέ.

Το 2011, με τις διατάξεις του ν.4002/2011 (Α 180), η Αρχή μετονομάστηκε σε «Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.)». Πέραν των ανωτέρω, στις αρμοδιότητές της προστέθηκε και η εποπτεία και ο έλεγχος των τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων. Στο τέλος Δεκεμβρίου του 2011 συγκροτήθηκε για πρώτη φορά η Ε.Ε.Ε.Π. και πιστοποιήθηκε η έναρξη λειτουργίας της Αρχής με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών – Πολιτισμού και Τουρισμού.

Από τον Φεβρουάριο του 2012, με τον ν.4038/2012 (Α 14), η Ε.Ε.Ε.Π. λειτουργεί πλέον ως Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή, με τις ίδιες αρμοδιότητες, έδρα και επωνυμία με διοικητική και οικονομική ανεξαρτησία και αυτοτέλεια, στην οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν.3051/2002 (Α' 220) με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που αναφέρονται σε αυτή.

1.2.1 ΚΥΡΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η κύρια νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία, τις αρμοδιότητες, την εποπτεία και τον έλεγχο της αγοράς των παιγνίων, περιλαμβάνει τους ακόλουθους νόμους (κατά χρονολογία έκδοσης):

1. Ν. 2206/1994 (Α 62) «Ίδρυση, οργάνωση, λειτουργία, έλεγχος καζίνων και άλλες διατάξεις».

2. Ν. 2843/2000 (Α 219) «Εκσυγχρονισμός των χρηματιστηριακών συναλλαγών, εισαγωγή εταιριών επενδύσεων στην ποντοπόρο ναυτιλία στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και άλλες διατάξεις». Δυνάμει του άρθρου 27 του νόμου αυτού χορηγήθηκε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής συγκεκριμένων παιγνίων στην ελληνική επικράτεια.

3. Ν. 3051/2002 (Α 220): «Συνταγματικά κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές». Οι διατάξεις του νόμου εφαρμόζονται συμπληρωματικά των ειδικών διατάξεων που διέπουν την Ε.Ε.Ε.Π.

4. Ν. 3139/2003 (Α 100) «Ρυθμίσεις για τα καζίνα Πάρνηθας και Κέρκυρας και άλλες διατάξεις».

5. Ν. 3229/2004 (Α 38), Κεφάλαιο Γ, άρθρα 16 έως 23Α: «Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών και θέματα λειτουργίας Καζίνο».

6. Ν. 4002/2011 (Α 180), Μέρος Δ, Κεφάλαιο Η: «Ρύθμιση της αγοράς παιγνίων», άρθρα 25 έως 54. Ο νόμος αυτός έδωσε επιπλέον αρμοδιότητες στη διοικητική Αρχή που είχε ιδρυθεί από το 2004 και παρέμενε αδρανής, μετονομάζοντάς την σε «Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.)». Η Ε.Ε.Ε.Π. αποτελεί, πλέον, την αρμόδια Αρχή για την έκδοση των αδειών και των πιστοποιήσεων, την εποπτεία και τον έλεγχο διεξαγωγής και εκμετάλλευσης παιγνίων.

7. Ν. 4038/2012 (Α 14), άρθρο 7: «Ρύθμιση θεμάτων Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου και της Ε.Ε.Ε.Π.», παράγραφοι 10 έως 26. Το έτος 2012, με την ψήφιση του ν. 4038/2012, η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) μετατρέπεται και λειτουργεί με τις ίδιες αρμοδιότητες, έδρα και επωνυμία, ως ανεξάρτητη διοικητική Αρχή με διοικητική και οικονομική ανεξαρτησία και αυτοτέλεια στην οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 3051/2002 με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που αναφέρονται σε αυτή.

8. Ν. 4111/2013 (Α 18), άρθρο 13, παρ. 7, περ. θ, σύμφωνα με τον οποίο η Ε.Ε.Ε.Π. είναι η αρμόδια Αρχή για την εποπτεία οργάνωσης και διεξαγωγής αμοιβαίων στοιχημάτων επί ιπποδρομιών.

9. Ν. 4141/2013, (Α 81), Κεφάλαιο Ε΄: «Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών, άρθρα 22 έως 24. Ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούν οργανωτικά ζητήματα της Ε.Ε.Ε.Π., διορθώσεις και προσθήκες στις υφιστάμενες διατάξεις περί παιγνίων, καθώς και θέματα της ΟΠΑΠ Α.Ε..

10. Ν. 4182/2013 (Α 185), Κεφάλαιο ΙΔ: «Άλλες διατάξεις», άρθρο 92 «Θέματα Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.)», με το οποίο μεταφέρθηκαν στην Ε.Ε.Ε.Π. όλες οι

αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Εποπτείας Καζίνο του Υπουργείου Τουρισμού και της Επιτροπής Καζίνο του ν. 2206/1994 (Α 62).

11. Ν. 4209/2013 (Α 253). Με το άρθρο 106 του νόμου αυτού ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη χορήγηση ειδικών αδειών από την Ε.Ε.Ε.Π., για τη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων μέσω ραδιοτηλεοπτικών και τηλεπικοινωνιακών μέσων καθώς και άλλα συναφή θέματα.

12. Ν. 4223/2013 (Α 287), άρθρο 34, με το οποίο ρυθμίζονται οργανωτικά θέματα της Ε.Ε.Ε.Π..

13. Ν. 4255/2014 (Α 89), άρθρο 22, παρ. 3, όπου καθορίζονται οι όροι και ο τρόπος καταβολής των χρημάτων από τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στο μικτό κέρδος των τυχερών παιγνίων που διεξάγονται από τις επιχειρήσεις καζίνο.

14. Ν. 4261/2014 (Α 107), άρθρο 173 «Ρυθμίσεις σχετικά με τα Τυχερά παίγνια.».

15. Ν. 4512/2018 (Α 5), Κεφάλαιο Β’ με τίτλο «Αδειοδότηση και λειτουργία επιχειρήσεων καζίνο και άλλες διατάξεις», άρθρα 357 έως 378.

16. Ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (Α 139), με βάση τις διατάξεις του οποίου η Ε.Ε.Ε.Π. είναι η αρμόδια Αρχή που εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεών του από τα υπόχρεα πρόσωπα στην αγορά τυχερών παιγνίων.

17. Ν. 4622/2019 (Α 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».

18. Ν. 4635/2019 (Α 167) «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις», άρθρα 189 – 203, με τα οποία τροποποιήθηκε ο ν.4002/2011 και οριστικοποιήθηκε το θεσμικό πλαίσιο της αγοράς διαδικτυακών παιγνίων.

19. Ν. 4850/2021 (Α 208) «Οδηγώντας με ασφάλεια: Εκσυγχρονισμός πλαισίου εκπαίδευσης και εξέτασης υποψήφιων οδηγών και οδηγών για τη χορήγηση αδειών οδήγησης οχημάτων, διατάξεις σχετικά με την οδήγηση ατόμων με αναπηρία, ρυθμίσεις για την ταξινόμηση και την κυκλοφορία οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος, λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις.», άρθρα 99 – 108.

1.2.2 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Οι σημαντικότερες αποφάσεις για τη λειτουργία της Ε.Ε.Ε.Π. είναι οι ακόλουθες:

1. Η με αριθμό 55906/1673/20.12.2011 (Υ.Ο.Δ.Δ. 444) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Συγκρότηση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.)», με την οποία συγκροτήθηκε η Ε.Ε.Ε.Π. για πρώτη φορά.

2. Η με αριθμό 56660/1679/22.12.2011 (Β 2910) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Τουρισμού «Περί πιστοποίησης έναρξης λειτουργίας της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.)».

3. Η με αριθμό 6/1/24.4.2012 (Β 1347) απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π., «Θέματα του Οργανισμού της Ε.Ε.Ε.Π. σχετικά με την οικονομική διαχείρισή της».

4. Η με αριθμό 10/3/11.6.2012 (Β 2066) απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εσωτερική λειτουργία της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων».

5. Η με αριθμό 39/7/14.1.2013 (Β 43) απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. «Θέματα του Οργανισμού της Ε.Ε.Ε.Π. σχετικά με τη μίσθωση ακινήτων».

6. Η με αριθμό 51/4/2/26.4.2013 (Β 1330) απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. «Ρύθμιση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Κίνησης της Ε.Ε.Ε.Π.».

7. Η με αριθμό 125944 ΕΞ 2020/05.11.2020 (Β 4884) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Θέσπιση Κανονισμού Παιγνίων περί Διοικητικών μέτρων και κυρώσεων».

8. Η με αριθμό 609/2/12.11.2021 (Β 5536) απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. με την οποία τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε η με αριθμό 218/2/22.09.2016 απόφαση «Έγκριση Κανονισμού Οργάνωσης, Διάρθρωσης και Λειτουργίας Υπηρεσιακών Μονάδων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων».

1.3 ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Οι αρμοδιότητες της Αρχής περιλαμβάνουν τη ρύθμιση, την εποπτεία και τον έλεγχο της αγοράς των παιγνίων, τον έλεγχο της απόδοσης των δημοσίων εσόδων, τη μέριμνα για την προστασία των παικτών και του κοινωνικού συνόλου από τις βλαπτικές συνέπειες και τους κινδύνους που συνεπάγεται η ενασχόληση με τα παίγνια, ειδικότερα δε των ανηλίκων και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Τα παίγνια διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες: τα ηλεκτρονικά τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια, που παίζονται για διασκέδαση χωρίς κέρδος, και τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται επίγεια ή μέσω του διαδικτύου.

Η ρυθμιστική αρμοδιότητα της Ε.Ε.Ε.Π., σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ασκείται, αφενός με υποβολή εισηγήσεων της Ε.Ε.Ε.Π. στον Υπουργό Οικονομικών για τη ρύθμιση θεμάτων του Κανονισμού Παιγνίων και αφετέρου με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων για τις οποίες ο νομοθέτης επιφύλαξε την άσκηση της σχετικής αρμοδιότητας στην ίδια την Αρχή, όπως στην περίπτωση της καταπολέμησης νομιμοποίησης εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από τα υπόχρεα πρόσωπα στην αγορά των τυχερών παιγνίων ή την έκδοση του Κανονισμού Συνεργατών (Affiliates) των Κατόχων Αδειών διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω του Διαδικτύου.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η Ε.Ε.Ε.Π. έχει την αρμοδιότητα έκδοσης Οδηγιών με τις οποίες εξειδικεύει την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού Παιγνίων και τις σχετικές διαδικασίες.

Η εποπτεία και ο έλεγχος αφορούν τη νομιμότητα της διεξαγωγής των παιγνίων, την τήρηση των κανόνων για τη διαφανή και αδιάβλητη διεξαγωγή, την απόδοση των κερδών στους παίκτες, την είσπραξη των δικαιωμάτων του Δημοσίου, την τήρηση των όρων των συμβάσεων του ελληνικού δημοσίου από τη διεξαγωγή, την εφαρμογή των όρων των αδειών διοργάνωσης, διεξαγωγής και εκμετάλλευσης των παιγνίων, την τήρηση των κανονιστικών διατάξεων για τη διενέργεια εμπορικής επικοινωνίας των τυχερών παιγνίων, καθώς και την τήρηση των διατάξεων περί καταπολέμησης νομιμοποίησης εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από τα υπόχρεα πρόσωπα στην αγορά των τυχερών παιγνίων.

Επιπλέον, η Αρχή είναι αρμόδια για τη θέσπιση και εφαρμογή πλαισίων και μέτρων προστασίας των ανηλίκων και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, καθώς και εφαρμογής των αρχών του Υπεύθυνου Παιχνιδιού.

Η Ε.Ε.Ε.Π. διενεργεί ελέγχους και επιβάλλει τις κατά νόμο προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις, σε περίπτωση παράβασης των κείμενων διατάξεων.

Ως προς τα τυχερά παίγνια, η Αρχή, ασκεί τις παραπάνω αρμοδιότητες επί των παιγνίων που διεξάγει η ΟΠΑΠ Α.Ε., η Ελληνικά Λαχεία Α.Ε., η Ιπποδρομίες Α.Ε., οι

επιχειρήσεις καζίνο και οι Κάτοχοι Αδειών διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου. Επιπρόσθετα, η Ε.Ε.Ε.Π. είναι αρμόδια για τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται μέσω των ραδιοτηλεοπτικών και τηλεπικοινωνιακών μέσων.

Τέλος, η Ε.Ε.Ε.Π. αδειοδοτεί και τηρεί μητρώο για την εκμετάλλευση, εποπτεία και τον έλεγχο των ηλεκτρονικών τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων.

1.4 ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Δυνάμει της με αριθμό 145940/ΕΞ 2020/21.12.2020 (Υ.Ο.Δ.Δ. 1089) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, σε συνδυασμό με τις με αριθμό 2/63389/0004/21.07.2016 (Υ.Ο.Δ.Δ. 397), 2/3935/0004/24.07.2018 (Υ.Ο.Δ.Δ. 428), οικ. 9433 ΕΞ 2019/13.02.2019 (Υ.Ο.Δ.Δ. 64), 3557 ΕΞ 2020/14.01.2020 (Υ.Ο.Δ.Δ. 20) όμοιες αποφάσεις, περί συγκρότησης της Ε.Ε.Ε.Π., η σύνθεση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) έχει σήμερα ως εξής:

1. Ντζανάτος Δημήτριος του Σπυρίδωνος, Πρόεδρος της Ε.Ε.Ε.Π.
2. Γιαννόπουλος Γεώργιος του Νικολάου
3. Γεωργοπούλου Ελένη του Κωνσταντίνου
4. Κλαπανάρης Δημήτριος του Γεωργίου
5. Κοντούλας Ιωάννης του Αιμιλίου
6. Ρογκάκος Βενετσάνος του Ηλία
7. Σακελλαρίου Λεωνίδας του Ιωάννη
8. Τσάντζαλος Κωνσταντίνος του Αριστείδη
9. Χαλικιάς Ιωάννης του Γερασίμου

1.5 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Με τη με αριθμό 609/2/12.11.2021 (Β 5536) απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε η με αριθμό 218/2/22.09.2016 όμοια απόφαση «Έγκριση Κανονισμού Οργάνωσης, Διάρθρωσης και Λειτουργίας Υπηρεσιακών Μονάδων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων» (Β 3404)» που είχε αντικαταστήσει τη με αριθμό 133/2/03.12.2014 (Β 3508) όμοια απόφαση.

Με την οργανωτική αναδιάρθρωση της Αρχής:

1. Εφαρμόζεται η αρχή της «ενότητας κατεύθυνσης» (unity of direction) που απαιτείται για την αποτελεσματική λειτουργία οποιουδήποτε οργανισμού, δεδομένου ότι συνενώνει αφενός τις επιτελικές στρατηγικές λειτουργίες, μέσω των οποίων τίθεται το πλαίσιο διοργάνωσης και διεξαγωγής των παιγνίων και αφετέρου τις επιχειρησιακές-εποπτικές λειτουργίες μέσω των οποίων ελέγχεται, προληπτικά και κατασταλτικά, η τήρηση των προϋποθέσεων συμμόρφωσης προς το πλαίσιο αυτό, συνιστώντας με αυτόν τρόπο αντίστοιχες ενότητες

δραστηριοτήτων που υπηρετούν τον ίδιο κεντρικό στόχο και υπάγονται σε ενιαίο σχεδιασμό, προσανατολισμό και έλεγχο.

2. Μετατοπίζεται το κύριο βάρος των εποπτικών και ελεγκτικών λειτουργιών της Αρχής στην πρόληψη και όχι στην καταστολή. Εισάγονται δομές οι οποίες προσανατολίζονται στη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοργάνωσης και διεξαγωγής των παιγνίων με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, και διαδικασίες συμμόρφωσης προκειμένου να εξαντληθούν οι δυνατότητες επιείκειας και χρηστής διοίκησης προς τους ελεγχόμενους πριν ακόμη την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Παράλληλα δημιουργούνται δομές με διακριτό ρόλο και αρμοδιότητα.
3. Εξορθολογίζεται ο επιμερισμός των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων, διασαφηνίζονται οι ρόλοι των μονάδων, ελαχιστοποιούνται οι, υφιστάμενες, συντρέχουσες αρμοδιότητες και αλληλεπικαλύψεις, εναρμονίζεται το εποπτικό και ελεγκτικό έργο με τις συνθήκες και ιδιαιτερότητες της διεξαγωγής των παιγνίων, ενισχύεται η σχετική με τα παίγνια τεχνογνωσία και εξειδίκευση, δημιουργούνται οικονομίες κλίμακας και τίθενται οι απαραίτητες προϋποθέσεις ανάπτυξης μίας ενιαίας οργανωτικής κουλτούρας με στόχο την αποτελεσματικότητα.
4. Εκσυγχρονίζεται η οργανωτική δομή, ώστε να εναρμονίζεται με τις πλέον σύγχρονες πρακτικές και τεχνικές οργανωτικής διάρθρωσης, με βασικούς πυλώνες την, κατά το δυνατόν, αποτελεσματικότερη προσαρμογή των λειτουργιών της Αρχής στις αυξανόμενες ανάγκες εποπτείας και ελέγχου της αγοράς, την προστασία του κοινωνικού και δημοσίου συμφέροντος και την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας όσον αφορά τη δράση της.

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται η οργανωτική διάρθρωση της Ε.Ε.Ε.Π. όπως ισχύει σήμερα:

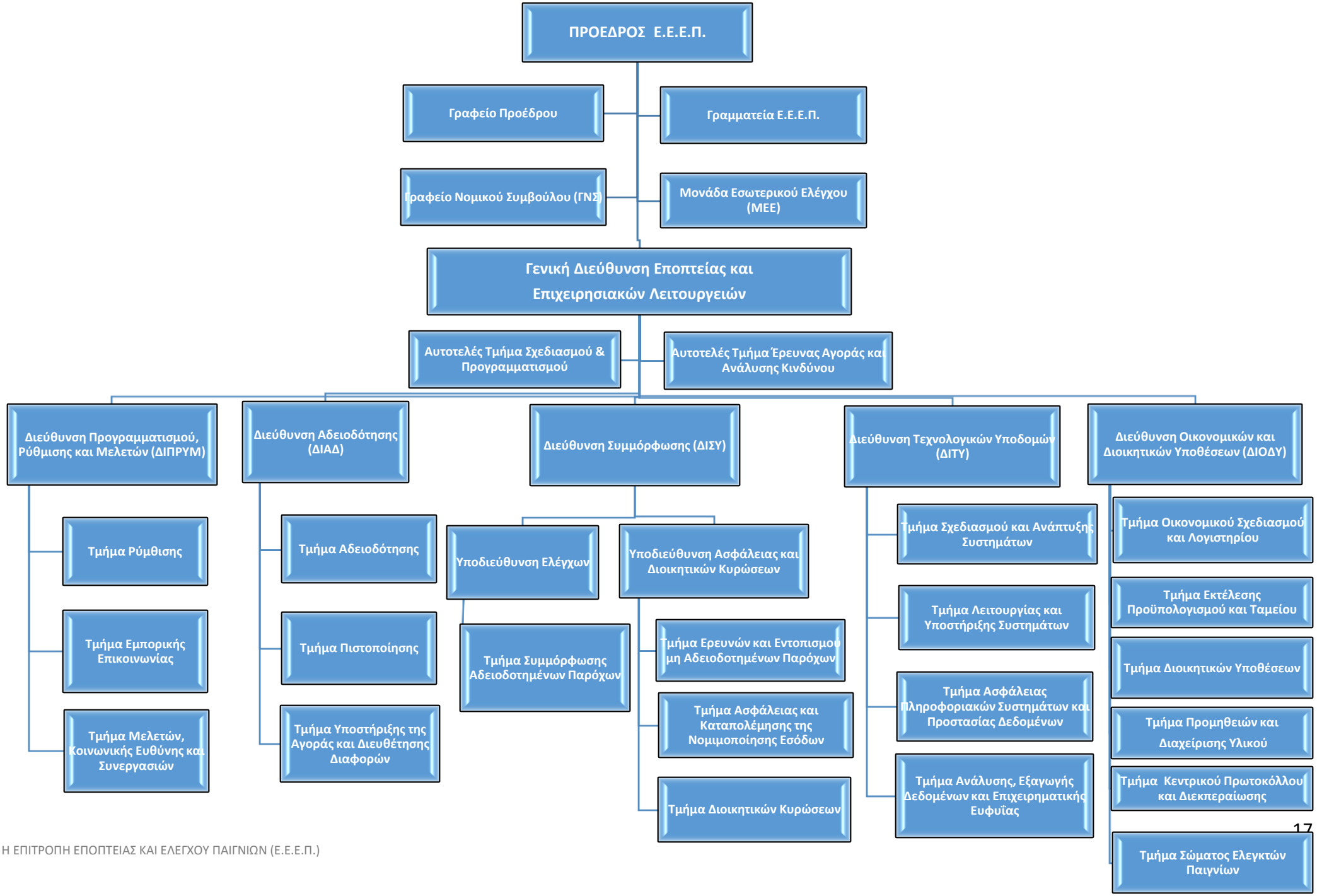
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ε.Ε.Ε.Π.
Γραφείο Προέδρου
Γραμματεία Ε.Ε.Ε.Π.
Γραφείο Νομικού Συμβούλου (ΓΝΣ)
Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου (ΜΕΕ)
Γενική Διεύθυνση Εποπτείας και Επιχειρησιακών Λειτουργειών
Αυτοτελές Τμήμα Σχεδιασμού & Προγραμματισμού
Αυτοτελές Τμήμα Έρευνας Αγοράς και Ανάλυσης Κινδύνου
Διεύθυνση Προγραμματισμού, Ρύθμισης και Μελετών (ΔΙΠΡΥΜ)
Διεύθυνση Αδειοδότησης (ΔΙΑΔ)
Διεύθυνση Συμμόρφωσης (ΔΙΣΥ)
Διεύθυνση Τεχνολογικών Υποδομών (ΔΙΤΥ)
Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υποθέσεων (ΔΙΟΔΥ)
Τμήμα Ρύθμισης
Τμήμα Εμπορικής Επικοινωνίας
Τμήμα Μελετών, Κοινωνικής Ευθύνης και Συνεργασιών
Τμήμα Αδειοδότησης
Τμήμα Πιστοποίησης
Τμήμα Υποστήριξης της Αγοράς και Διευθέτησης Διαφορών
Υποδιεύθυνση Ελέγχων
Υποδιεύθυνση Ασφάλειας και Διοικητικών Κυρώσεων
Τμήμα Συμμόρφωσης Αδειοδοτημένων Παρόχων
Τμήμα Ερευνών και Εντοπισμού μη Αδειοδοτημένων Παρόχων
Τμήμα Ασφάλειας και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων
Τμήμα Διοικητικών Κυρώσεων
Τμήμα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Συστημάτων
Τμήμα Λειτουργίας και Υποστήριξης Συστημάτων
Τμήμα Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων και Προστασίας Δεδομένων
Τμήμα Ανάλυσης, Εξαγωγής Δεδομένων και Επιχειρηματικής Ευφυΐας
Τμήμα Οικονομικού Σχεδιασμού και Λογιστηρίου
Τμήμα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού και Ταμείου
Τμήμα Διοικητικών Υποθέσεων
Τμήμα Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού
Τμήμα Κεντρικού Πρωτοκόλλου και Διεκπεραίωσης
Τμήμα Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων

2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται στην ελληνική επικράτεια διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, με βάση το δίκτυο ή το κανάλι διανομής:

α. Τα παίγνια που διεξάγονται επίγεια (land based) και διέπονται από δικαιώματα αποκλειστικότητας που έχουν παραχωρηθεί από την Πολιτεία.
β. Τα παίγνια που διεξάγονται διαδικτυακά (remote gambling) και τελούν σε καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται ο κύκλος εργασιών (Total Gaming Revenue, TGR), τα ακαθάριστα έσοδα (Gross Gaming Revenue, GGR), από τη διεξαγωγή των παραπάνω παιγνίων για το έτος 2021, ο ρυθμός μεταβολής των σχετικών μεγεθών σε σχέση με το προηγούμενο έτος και το μερίδιο αγοράς κάθε επιμέρους κατηγορίας παιγνίων.

	TGR 2021	Μεταβολή TGR 2021-2020	Μερίδιο επί του TGR	GGR 2021	Μεταβολή GGR 2021-2020	Μερίδιο επί του GGR	TGR 2020	GGR 2020
Παίγνια ΟΠΑΠ (Land based)	3.899.830.614 €	8,29%	17,34%	937.424.240 €	3,73%	50,48%	3.601.435.162 €	903.706.111
Καζίνο (Land based)	869.755.669 €	34,34%	3,87%	107.555.737 €	26,14%	5,79%	647.407.251 €	85.264.620
Λαχεία (Land based)	256.750.548 €	28,93%	1,14%	86.619.021 €	111,62%	4,66%	199.138.999 €	40.931.465
Ιπποδρομιακό Στοίχημα (Land Based)	25.072.810 €	8,24%	0,11%	6.228.742 €	7,58%	0,34%	23.163.819 €	5.790.060
Διαδίκτυο (remote gambling)	17.444.614.056 €	43,71%	77,55%	719.329.420 €	22,80%	38,73%	12.138.396.449 €	585.790.390
Σύνολο	**22.496.023.698 €**	**35,44%**	**100%**	**1.857.157.159 €**	**14,53%**	**100%**	**16.609.541.680 €**	**1.621.482.646 €**

Με βάση τα στοιχεία, το έτος 2021, ο συνολικός κύκλος εργασιών (TGR) της αγοράς τυχερών παιγνίων στην Ελλάδα ανήλθε σε **22.496,02 εκ. ευρώ**, καταγράφοντας **αύξηση 35,44%** σε σύγκριση με το 2020. Αντίστοιχα, τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα (GGR) ανήλθαν σε **1.857,16 εκ. ευρώ**, αύξηση **14,53%** έναντι του 2020. Τα παίγνια που διεξάγονται διαδικτυακά (remote gambling) καταλαμβάνουν μερίδιο **77,55% του συνολικού TGR** ενώ αυτά που διεξάγονται επίγεια (land based) καταλαμβάνουν μερίδιο **22,45%**.

Σε όρους GGR, τα παίγνια που διεξάγονται διαδικτυακά (remote gambling) καταλαμβάνουν συνολικά μερίδιο **38,73%** ενώ εκείνα που διεξάγονται επίγεια (land based) **61,27%**.[2]

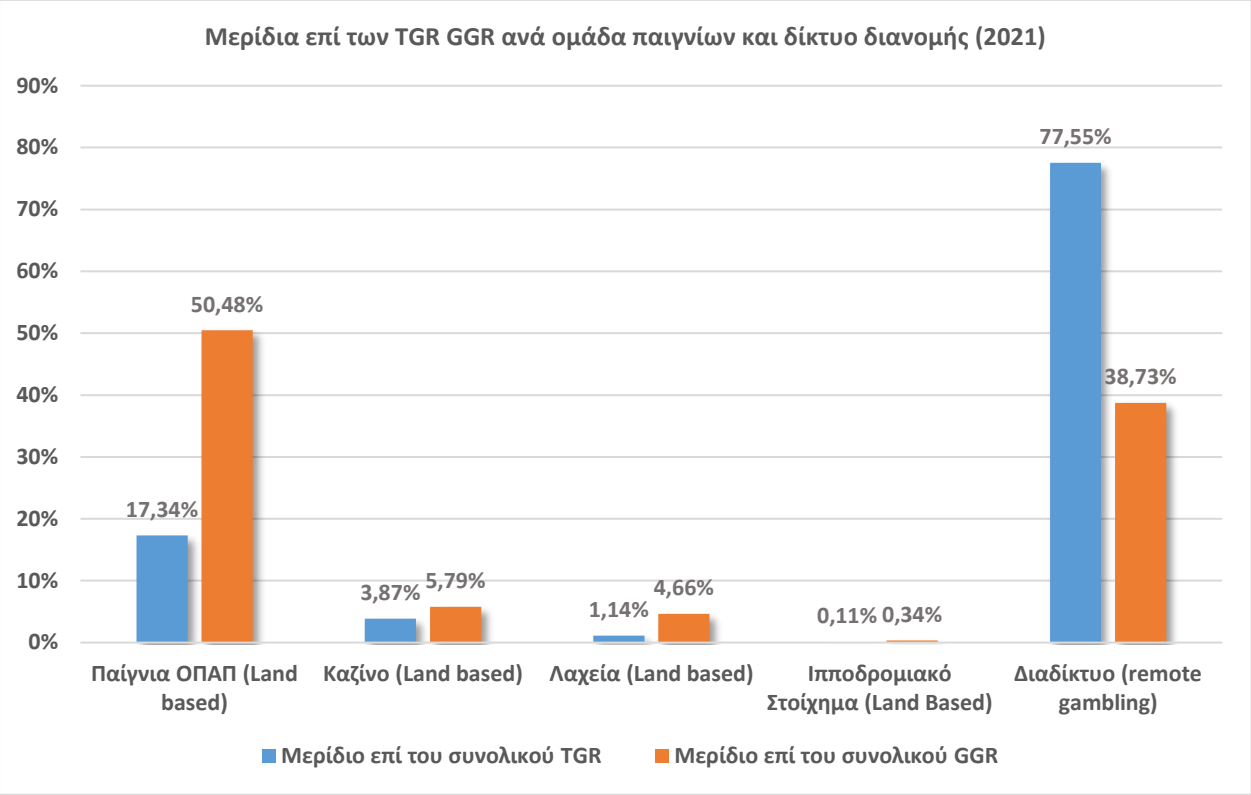

Παρόμοια με το 2020, και το 2021 η αγορά των τυχερών παιγνίων επηρεάστηκε από τα περιοριστικά μέτρα που εφαρμόστηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19. Τα παίγνια που επλήγησαν είναι αυτά που διεξάγονται στο επίγειο δίκτυο, ήτοι στα πρακτορεία της ΟΠΑΠ Α.Ε., στα καταστήματα ΟΠΑΠ Play, στα Καζίνο, καθώς επίσης τα Λαχεία και το Αμοιβαίο Ιπποδρομιακό Στοίχημα. Παρά του ότι η απόδοση της αγοράς κατά το έτος 2021 εξομάλυνε την μεγάλη πτώση που παρατηρήθηκε στο επίγειο δίκτυο κατά το 2020, κερδισμένα είναι τα παίγνια που διεξάγονται μέσω του διαδικτύου συνεχίζοντας να απορροφούν μεγάλο μέρος της πτώσης της καταναλωτικής δαπάνης στο επίγειο δίκτυο.

[2] Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στον παραπάνω συνολικό κύκλο εργασιών και τα αντίστοιχα ακαθάριστα έσοδα των ετών 2021 και 2020, που αφορούν τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται μέσω του διαδικτύου, δεν υπολογίζεται κύκλος εργασιών (TGR) ύψους 61,00 εκ. ευρώ και ακαθάριστα έσοδα (GGR) ύψους 200,35 χιλ. ευρώ, που πραγματοποιήθηκαν από 1.1.2021 έως και 4.8.2021, καθώς και κύκλος εργασιών (TGR) ύψους 21,07 εκ. ευρώ και ακαθάριστα έσοδα (GGR) ύψους 933,51 χιλ. ευρώ, που πραγματοποιήθηκαν από 1.1.2020 έως και 31.12.2020, που προήλθαν από τρεις (3) εταιρείες που λειτουργούσαν κατά τις ανωτέρω χρονικές περιόδους υπό τις μεταβατικές διατάξεις και στις οποίες, παρά το γεγονός ότι υπέβαλαν σχετική αίτηση στην Ε.Ε.Ε.Π., δεν τους χορηγήθηκαν οριστικές άδειες διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου.

2.2 ΠΑΙΓΝΙΑ ΠΟΥ ΔΙΕΞΑΓΟΝΤΑΙ ΕΠΙΓΕΙΑ (LAND BASED)

2.2.1 ΠΑΙΓΝΙΑ ΤΗΣ ΟΠΑΠ Α.Ε.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης μίας σειράς τυχερών παιγνίων που διεξάγονται επίγεια (land based), μέσω των πρακτορείων της. Τα κυριότερα από τα παίγνια αυτά εξακολουθούν να είναι τα παίγνια που διεξάγονται μέσω παιγνιομηχανημάτων τύπου VLT, τα αριθμολαχεία JOKER και ΚΙΝΟ, τα Virtual Games και το παίγνιο του προκαθορισμένου στοιχήματος ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ.

Το έτος 2021, από τα ανωτέρω παίγνια της ΟΠΑΠ Α.Ε. προήλθε το **17,34%** του συνολικού κύκλου εργασιών (TGR) όλων των παιγνίων, αύξηση **8,29%** σε σύγκριση με το 2020 και το **50,48%** των συνολικών ακαθαρίστων εσόδων (GGR), αύξηση **3,73%** σε σχέση με το 2020.

Τα νέο-εισαχθέντα παίγνια τύπου VLT παρουσιάζουν μέση αύξηση στα ακαθάριστα έσοδα (GGR) στην τετραετία[3] 2018-2021 της τάξεως του 67,41%, απορροφώντας μέρος της πτωτικής τάσης των ακαθαρίστων εσόδων των παιγνίων της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Κατ' αναλογία, τα περισσότερο δημοφιλή παίγνια όπως το ΚΙΝΟ, το Joker και το επίγειο ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, ακολουθούν τις γενικότερες πτωτικές τάσεις, παρότι φαίνεται να ανακτούν εντός του 2021 μέρος των απωλειών που υπέστησαν το 2020 λόγω των περιοριστικών μέτρων για την καταστολή της πανδημίας που επιβλήθηκαν, μεταξύ άλλων, και στα Πρακτορεία.

Στα διαγράμματα που ακολουθούν απεικονίζεται η εξέλιξη του κύκλου εργασιών (TGR) και των ακαθαρίστων εσόδων (GGR) της ΟΠΑΠ Α.Ε. για την περίοδο 2017-2021, για τα παίγνια που διεξάγονται επίγεια (land based) και για τα οποία η ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής.

Με βάση τα στοιχεία, τα παίγνια που εισφέρουν περισσότερο στις συνολικές πωλήσεις (TGR) και τα ακαθάριστα έσοδα (GGR) της ΟΠΑΠ Α.Ε., εξακολουθούν να είναι το ΚΙΝΟ, που καταλαμβάνει την πρώτη θέση με μέσο όρο 36,67% και 41,82% αντίστοιχα, και ακολουθούν, ως πλέον σημαντικά, το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ με 32,57% και 29,25%, τα παίγνια τύπου VLT με 24,83% και 17,15% και το ΤΖΟΚΕΡ με 4,62% και 9,21%, αντίστοιχα.

[3] Τα παίγνια τύπου VLT εισήχθησαν για πρώτη φορά στην αγορά περί τα τέλη του 2017.

	2017		2018		2019		2020		2021	
ΟΠΑΠ (Επίγειο)	**TGR**	**GGR**	**TGR**	**GGR**	**TGR**	**GGR**	**TGR**	**GGR**	**TGR**	**GGR**
ΡΑΜΕ STOIXIMA	1.463.562.857	398.256.086	1.524.158.446	382.919.921	1.502.116.700	366.377.479	1.126.024.527	252.668.469	1.339.224.526	266.995.930
ΚΙΝΟ	1.903.062.234	580.890.320	1.804.542.953	551.839.760	1.819.778.381	549.109.453	1.123.550.663	336.462.296	1.247.193.475	377.876.994
VLT'S	313.822.135	57.550.412	1.131.978.962	208.658.615	1.695.545.474	297.659.354	1.137.988.977	200.522.067	1.122.545.005	194.641.778
ΤΖΟΚΕΡ	228.934.057	122.106.672	210.198.306	110.054.556	218.634.904	116.625.223	179.963.130	96.583.903	148.082.932	75.510.556
ΛΟΤΤΟ	33.325.019	19.270.108	36.213.215	22.009.330	26.298.073	15.364.549	13.690.362	8.262.623	22.100.607	13.413.856
SUPER 3	12.766.267	4.879.034	12.713.417	4.937.240	12.309.540	5.053.945	7.773.470	3.125.692	8.520.764	3.360.527
ΠΡΟΤΟ	19.157.908	9.045.513	15.487.490	7.858.583	14.109.584	6.997.767	7.897.268	3.943.499	7.929.161	3.521.172
EXTRA 5	4.865.069	1.858.884	4.674.612	1.995.337	4.722.054	2.332.674	2.843.463	1.132.193	2.795.661	1.250.041
ΠΡΟΠΟ	4.168.118	2.458.263	3.292.239	1.941.525	2.942.989	1.744.556	1.601.487	943.866	1.352.052	801.518
ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ	301.693	182.236	365.638	220.861	209.735	126.692	101.817	61.504	86.433	51.869
ΣΥΝΟΛΟ	**3.983.965.355**	**1.196.497.526**	**4.743.625.278**	**1.292.435.728**	**5.296.667.434**	**1.361.391.692**	**3.601.435.162**	**903.706.111**	**3.899.830.614**	**937.424.240**

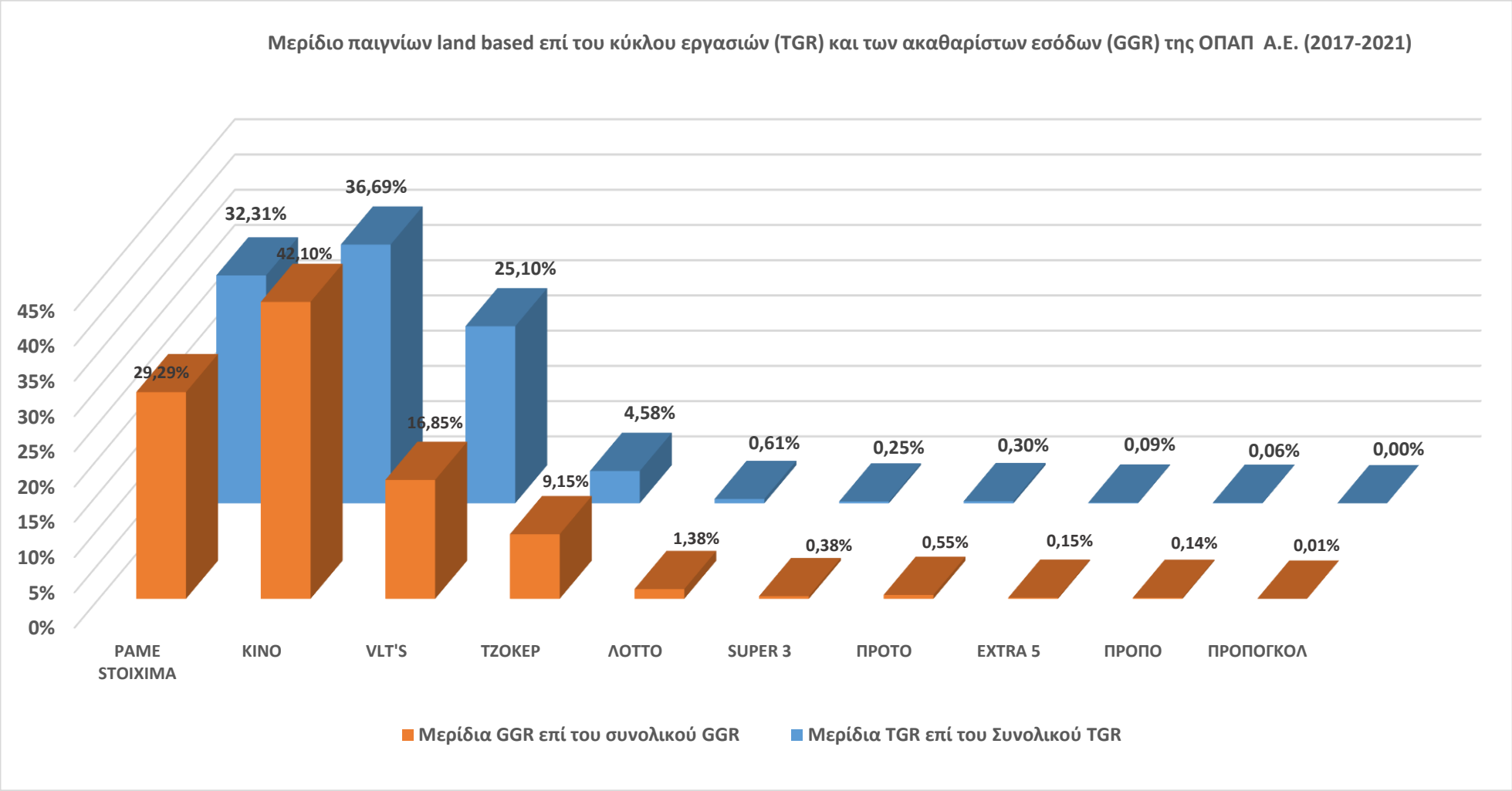
Μερίδιο παιγνίων land based επί του κύκλου εργασιών (TGR) και των ακαθαρίστων εσόδων (GGR) της ΟΠΑΠ Α.Ε. (2017-2021)
45%
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
29,29%
32,31%
42,10%
36,69%
16,85%
25,10%
9,15%
4,58%
1,38%
0,61%
0,38%
0,25%
0,55%
0,30%
0,15%
0,09%
0,14%
0,06%
0,01%
0,00%
ΡΑΜΕ ΣΤΟΙΧΙΜΑ
ΚΙΝΟ
VLT'S
ΤΖΟΚΕΡ
ΛΟΤΤΟ
SUPER 3
ΠΡΟΤΟ
EXTRA 5
ΠΡΟΠΟ
ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ
Μερίδια GGR επί του συνολικού GGR
Μερίδια TGR επί του Συνολικού TGR

2.2.2 ΠΑΙΓΝΙΑ ΚΑΖΙΝΟ

Στην Ελλάδα λειτουργούν δέκα (10) επιχειρήσεις καζίνο[4], στις οποίες έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2206/1994 (Α 62) και του ν. 3139/2003 (Α 100). Με τις διατάξεις του ν.4512/2018, άρθρα 357-378 (Α 5) επικαιροποιήθηκε το πλαίσιο αδειοδότησης, και λειτουργίας των καζίνο στην Ελλάδα για όσες επιχειρήσεις αιτηθούν νέα άδεια καζίνο, με βάση τις κατά τον νόμο αυτό προβλεπόμενες διαδικασίες.

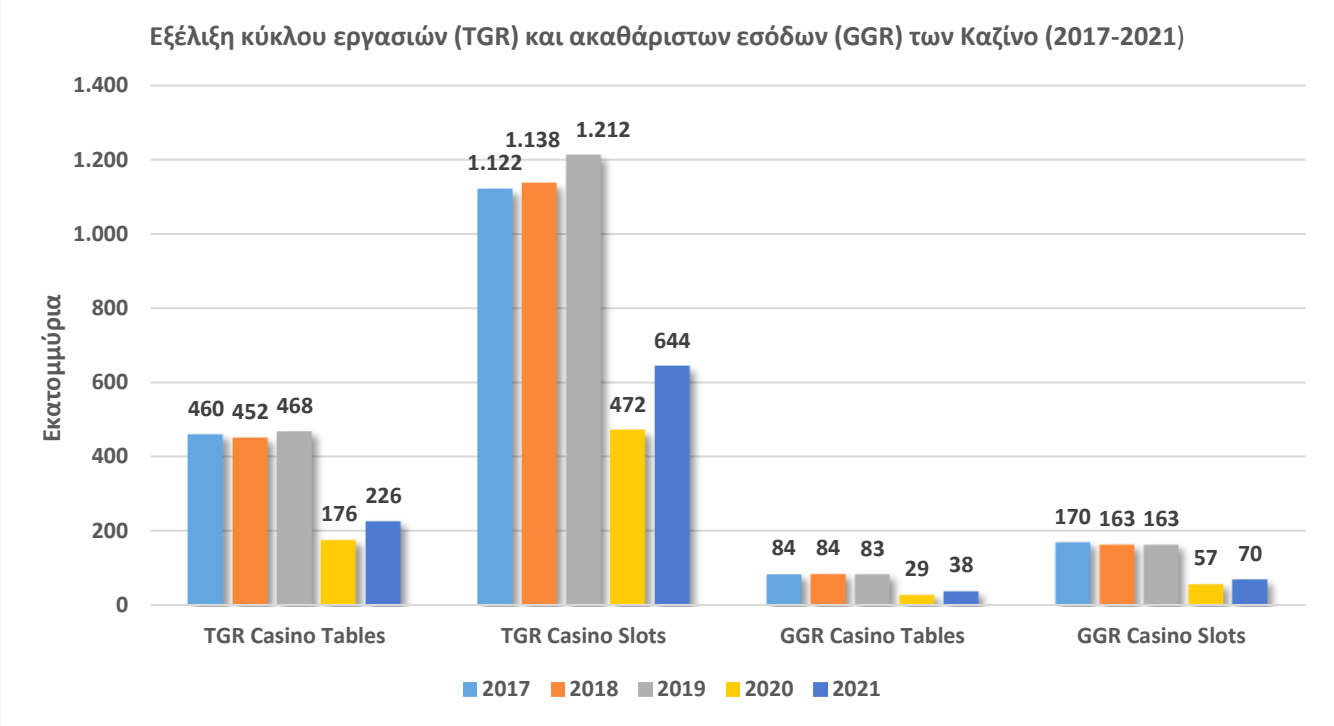

Το έτος 2021, από τα παίγνια που διεξάγονται στις επιχειρήσεις καζίνο προήλθε το **3,87%** του συνολικού κύκλου εργασιών (TGR) όλων των παιγνίων, αύξηση 34,34% σε σχέση με το 2020 και το **5,79%** των συνολικών ακαθαρίστων εσόδων (GGR), αύξηση 26,14% σε σχέση με το 2020.

Με βάση τα στοιχεία του 2021, το 74,01% του κύκλου εργασιών (TGR) των επιχειρήσεων καζίνο προήλθε από τα slot machines, ενώ ο κύκλος εργασιών που προήλθε από τα επιτραπέζια παίγνια (tables) ανήλθε σε ποσοστό 25,99%. Αντίστοιχα, τα ακαθάριστα έσοδα (GGR) από τα slot machines ανήλθαν στο 64,73% του συνολικού GGR των επιχειρήσεων αυτών, ενώ αυτά που προήλθαν από τα επιτραπέζια παίγνια (tables) σε ποσοστό 35,27%.

Η τάση αυτή της υπεροχής των slots έναντι των τραπεζιών στα οικονομικά αποτελέσματα των παιγνίων που διεξάγονται από τις επιχειρήσεις καζίνο, ξεκίνησε να αποκρυσταλλώνεται σταδιακά από το 2005 και έπειτα[5] και, σήμερα, έχει πλέον αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα, καταδεικνύοντας τον σταθερό προσανατολισμό της παικτικής συμπεριφοράς προς παικτικές

[4] Το καζίνο Φλώρινας ξεκίνησε τη λειτουργία του την 1η Νοεμβρίου 2019.

[5] Όπου τα αποτελέσματα μεταξύ τραπεζιών και slots μοιράζονταν ισομερώς σε αναλογία 50-50.

επιλογές που συμβαδίζουν με τη σύγχρονη τεχνολογία και δεν προϋποθέτουν τη γνώση ειδικών κανόνων διεξαγωγής.

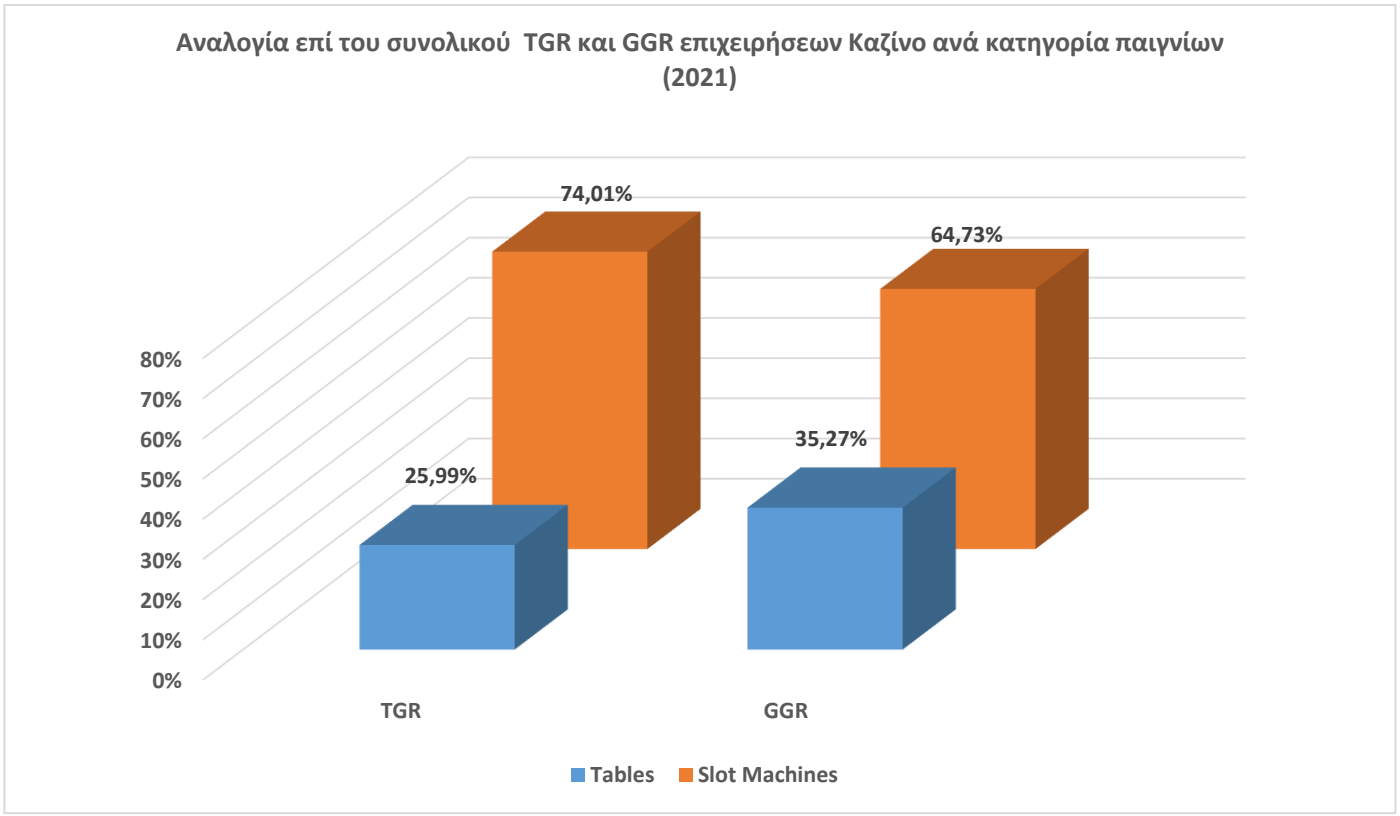

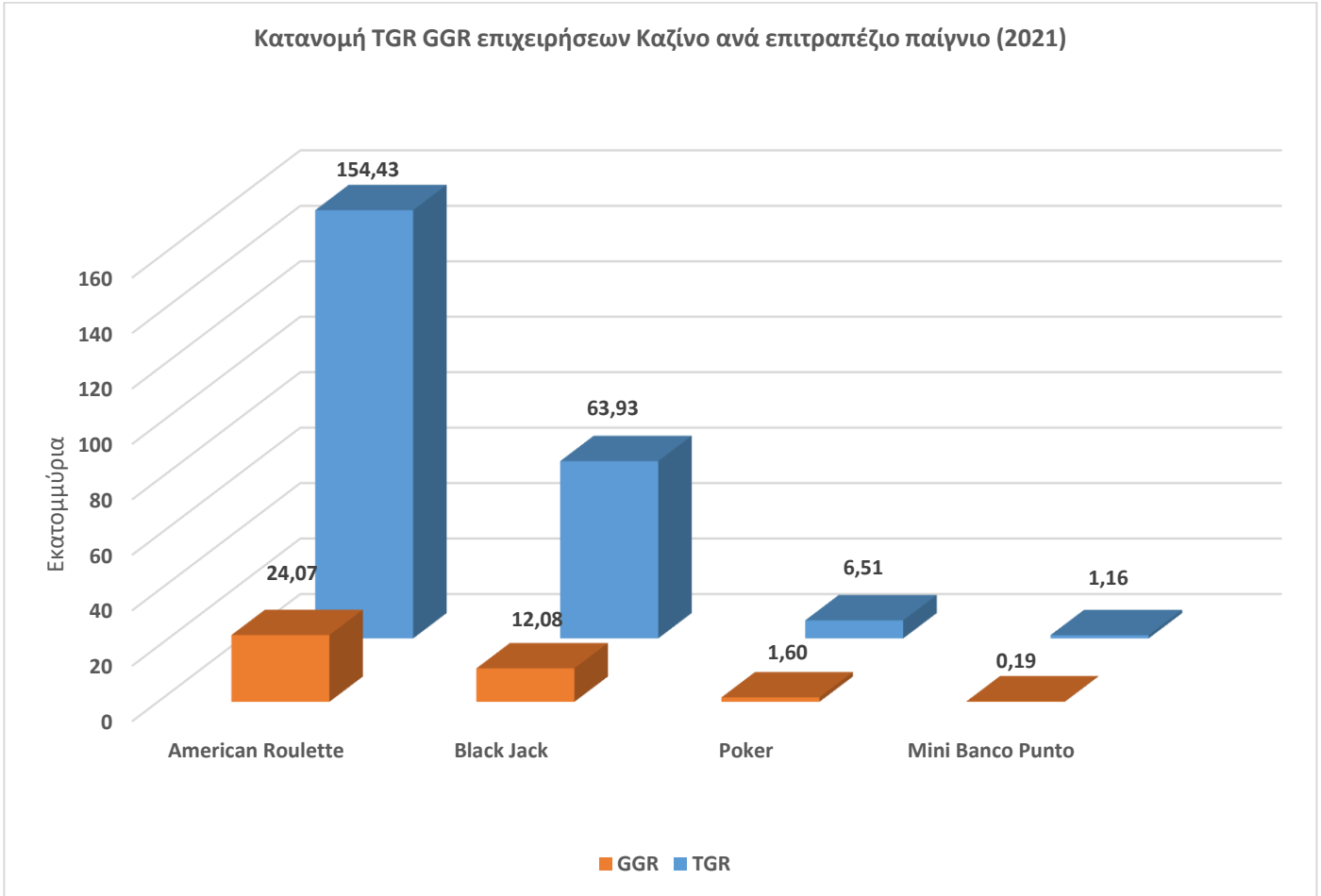

Από την άλλη πλευρά, τα επιτραπέζια παίγνια που παρουσιάζουν παικτικότητα στα ελληνικά καζίνο είναι αυτά της αμερικανικής ρουλέτας (American Roulette), του Black Jack, του Poker και του Mini Banco Punto. Λοιπά επιτραπέζια παίγνια όπως τα αμερικανικά ζάρια (American Dice), το Baccarat ή το Caribbean Stud Poker, ευρέως διαδεδομένα σε άλλες χώρες, δεν προσφέρονται σήμερα από τα ελληνικά καζίνο.

2021	TGR	GGR	TGR	GGR	Γκανιότα
American Roulette	154.429.295,00	24.073.943,75	68,32%	63,45%	15,59%
Black Jack	63.930.990,00	12.078.010,75	28,28%	31,83%	18,89%
Poker	6.510.970,00	1.598.693,50	2,88%	4,21%	24,55%
Mini Banco Punto	1.163.825,00	189.549,50	0,51%	0,50%	16,29%
Σύνολο	**226.035.080,00**	**37.940.197,50**	**100,00%**	**100,00%**	**16,79%**

Όσον αφορά στα οικονομικά μεγέθη, η αμερικανική ρουλέτα (American Roulette) παραμένει ο αδιαφιλονίκητος ηγέτης μεταξύ των επιτραπέζιων παιγνίων που διεξάγονται στα ελληνικά καζίνο, αφού συγκεντρώνει διαχρονικά τα περισσότερα έσοδα σε όρους TGR και GGR, τάση η οποία συνεχίζεται και το 2021. Ειδικότερα, το 2021 η αμερικανική ρουλέτα παρήγαγε 154,4 εκ. ευρώ TGR (drop), ήτοι ποσοστό 68,32% του συνολικού TGR των επιτραπέζιων παιγνίων των καζίνο, ενώ το GGR (win) που προήλθε από αυτήν ανήλθε σε 24,1 εκ. ευρώ, ήτοι σε ποσοστό 63,45% του συνολικού GGR των τραπεζιών.

Κατά τα λοιπά, από τα τραπέζια του Black Jack προήλθε το 28,28% του TGR και το 31,83% του GGR των επιτραπέζιων παιγνίων, από τα παίγνια Poker το 2,88% του TGR και το 4,21% του GGR και από το Mini Banco Punto το 0,51% και το 0,50%.

Τέλος, η μέση γκανιότα των επιτραπέζιων παιγνίων διαμορφώθηκε για το έτος 2021 σε 16,79%, ενώ ανά παίγνιο σε 15,59% για την αμερικανική ρουλέτα, σε 18,89% για το Black Jack, σε 24,55% για το Poker και σε 16,29% για το Mini Banco Punto.

2.2.3 ΠΑΙΓΝΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΛΑΧΕΙΩΝ

Τα παίγνια Κρατικών Λαχείων στην Ελλάδα διεξάγονται από την Ελληνικά Λαχεία Α.Ε., εταιρεία του Ομίλου ΟΠΑΠ. Η εκμετάλλευση ξεκίνησε την 1η Μαΐου 2014. Την ίδια ημερομηνία επανακυκλοφόρησε και το «Στιγμιαίο Κρατικό Λαχείο» με τη νέα εμπορική του ονομασία «ΣΚΡΑΤΣ».

Το έτος 2021, από τα παίγνια της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. προήλθε το **1,14%** του συνολικού κύκλου εργασιών (TGR) όλων των παιγνίων, αύξηση 28,93% σε σύγκριση με το 2020, και το **4,66%** των

συνολικών ακαθαρίστων εσόδων (GGR), αύξηση 111,62% σε σύγκριση με το 2020, όπου υπήρχαν περισσότεροι περιορισμοί για τον έλεγχο της πανδημίας COVID-19 σε σχέση με το έτος 2021 .

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ	2018		2019		2020		2021	
	TGR	GGR	TGR	GGR	TGR	GGR	TGR	GGR
ΣΚΡΑΤΣ	286.889.400	111.003.740	295.922.700	115.536.881	117.893.369	8.554.895	163.288.988	48.708.031
ΛΑΪΚΟ ΛΑΧΕΙΟ	114.574.040	45.153.295	101.003.070	40.142.895	62.592.710	24.652.330	67.238.440	27.542.585
ΕΘΝΙΚΟ ΛΑΧΕΙΟ	29.287.680	11.373.870	33.429.600	13.514.060	18.652.920	7.724.240	16.998.120	6.883.860
ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ	12.769.350	5.567.405	11.663.750	5.162.005	0	0	9.225.000	3.484.545
ΣΥΝΟΛΟ	**443.520.470**	**173.098.310**	**442.019.120**	**174.355.841**	**199.138.999**	**40.931.465**	**256.750.548**	**86.619.021**

Τις μεγαλύτερες απώλειες όσον αφορά το διάστημα της περιόδου 2018-2021 καταγράφουν το Εθνικό Λαχείο, με μέση πτώση -13,02% επί του TGR και -12,57% επί του GGR και το Λαϊκό Λαχείο με μέση πτώση -8,52% επί του TGR και -7,39% επί του GGR. Ακολουθεί το Πρωτοχρονιάτικο με μέση πτώση -2,46% επί του TGR και -2,55% επί του GGR των κρατικών λαχείων.

Από την άλλη πλευρά, το Στιγμιαίο Λαχείο (SCRATCH), ενώ κινούνταν με οριακά θετικό πρόσημο έως το 2019, το 2020 παρουσίασε μέση πτώση -14,41% καταλήγοντας το 2021 και πάλι με μέση πτώση -6,22% επί του TGR, στοιχεία που υποδηλώνουν μερική ανάκτηση των απωλειών λόγω της πανδημίας και των περιορισμών στην λειτουργία των Πρακτορείων και των σημείων διάθεσης κατά το 2020.

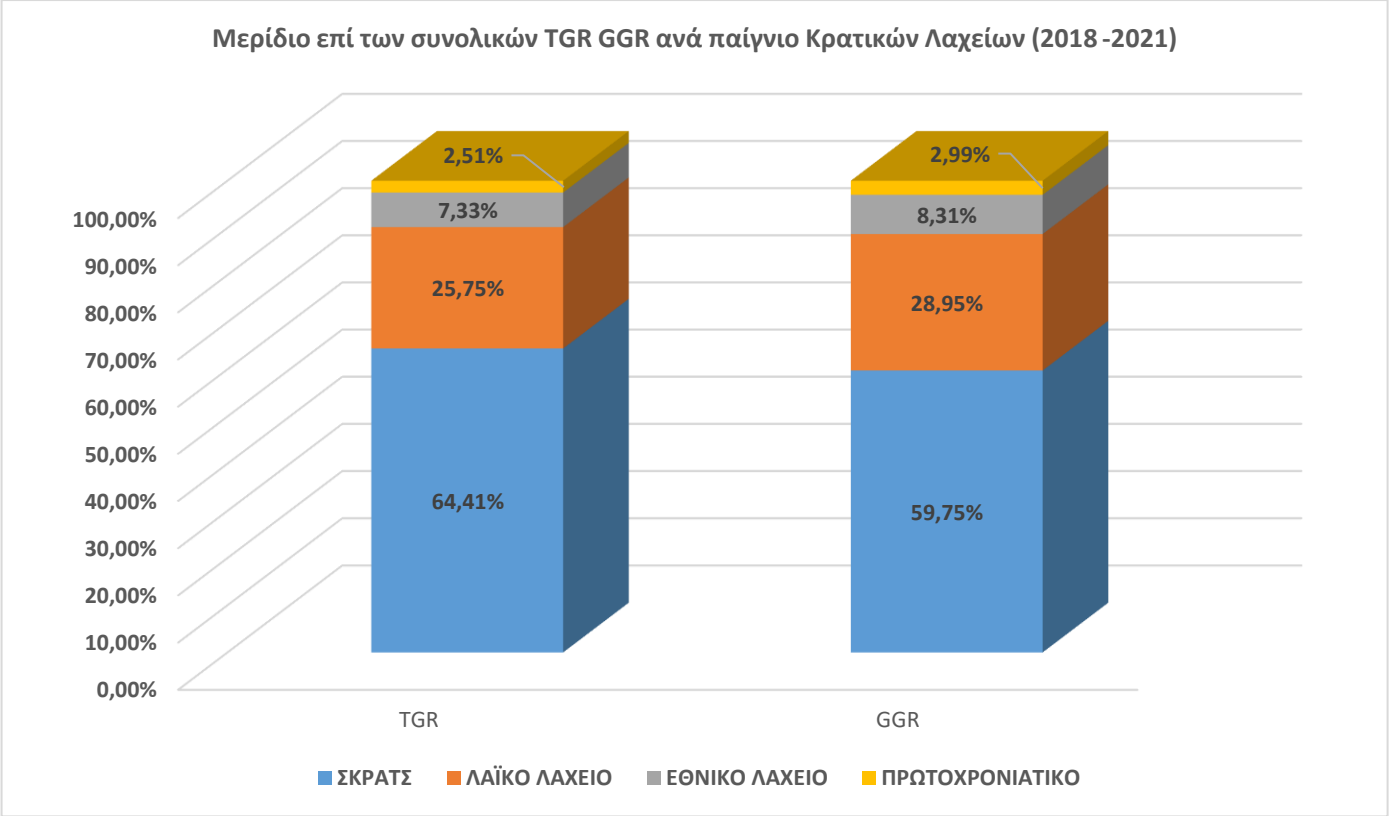

Σταθερά στην πρώτη θέση στον κύκλο εργασιών και στα ακαθάριστα έσοδα που προκύπτουν από τα παίγνια Κρατικών Λαχείων για την περίοδο 2018-2021, παραμένει το SCRATCH με μέσο μερίδιο 64,41% επί του TGR και 59,75% επί του GGR των παιγνίων αυτών και ακολουθούν, κατά φθίνουσα σειρά, το Λαϊκό Λαχείο με ποσοστά 25,75% και 28,95%, το Εθνικό Λαχείο με 7,33% και 8,31% και τελευταίο, το Κρατικό Λαχείο (Πρωτοχρονιάτικο), με ποσοστά 2,51% και 2,99%, αντίστοιχα, ποσοστά που οφείλονται κατά κύριο λόγο στον εποχιακό χαρακτήρα του συγκεκριμένου λαχείου.

2.2.4 ΠΑΙΓΝΙΑ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑΚΟΥ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΟΣ

Στις αρχές του 2013, το Ελληνικό Δημόσιο ξεκίνησε τη διαδικασία παραχώρησης του αποκλειστικού δικαιώματος για την εκμετάλλευση του αμοιβαίου ιπποδρομιακού στοιχήματος, το οποίο από το 1968 διοργάνωνε η ΟΔΙΕ Α.Ε.

Στις 24 Απριλίου 2015 υπεγράφη η σύμβαση παραχώρησης για περίοδο 20 ετών, μεταξύ του «Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» και της εταιρείας «Ιπποδρομίες Α.Ε.» του ομίλου ΟΠΑΠ, η οποία και διοργανώνει το Ιπποδρομιακό Στοίχημα στην ελληνική επικράτεια.

Το έτος 2021, από το Ιπποδρομιακό Στοίχημα προήλθε το **0,11%** του συνολικού κύκλου εργασιών (TGR) όλων των παιγνίων, αύξηση 8,24% και το **0,34%** των συνολικών ακαθαρίστων

εσόδων (GGR), αύξηση 7,58% σε σύγκριση με το 2020. Σε όρους παιγνίου Ιπποδρομιακού Στοιχήματος, το TGR παρουσίασε αύξηση της τάξης του 8,24% ενώ το GGR αύξηση 7,58%.

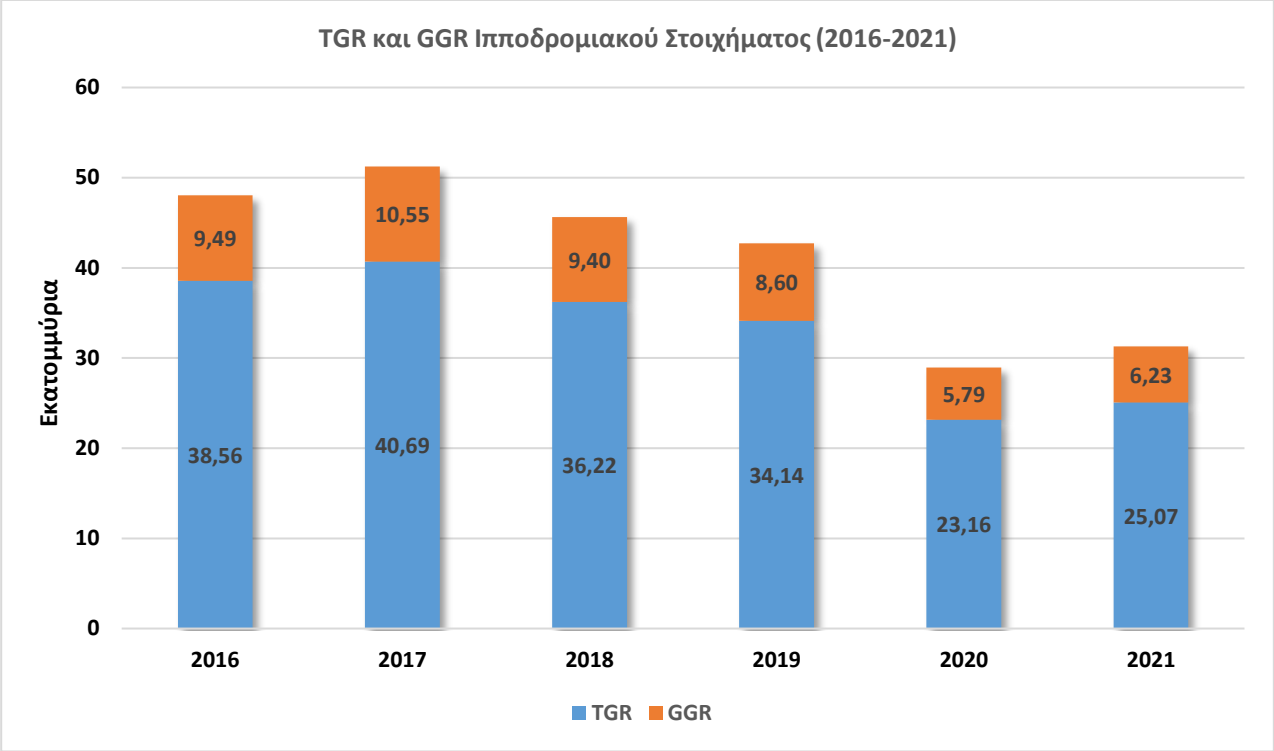

Όπως και το 2020, κατά την διάρκεια του 2021 επιβλήθηκαν μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, τα οποία επηρέασαν την απρόσκοπτη διεξαγωγή των ιπποδρομιών. Είναι χαρακτηριστικό όμως ότι η απόδοση των ιπποδρομιακών στοιχημάτων κατά το έτος 2021 απέφερε θετικά αποτελέσματα και υπερσκέλισε τη μεγάλη πτώση του κύκλου εργασιών (TGR) και των μικτών κερδών (GGR) του έτους 2020 σε σχέση με το 2019.

2.3 ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ (REMOTE GAMBLING)

Τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται μέσω του διαδικτύου (remote gambling) αποτέλεσαν κατά την τελευταία δεκαετία έναν από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους τομείς της αγοράς παιγνίων τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στην Ελλάδα, από το 2012, έως τον Αύγουστο του 2021, στον τομέα αυτόν δραστηριοποιούνταν εταιρείες οι οποίες υπήχθησαν στο φορολογικό καθεστώς των άρθρων 45-50 του ν.4002/2011 (Α 180), βάσει της παραγράφου 12 του άρθρου 50 του ν.4002/2011 (Α 180), και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προέβλεψε η με αριθμό ΠΟΛ 1248/13.12.2011 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών.

Με τα άρθρα 189 έως και 203 του ν.4635/2019 (Α 167), αναθεωρήθηκε το νομοθετικό πλαίσιο αδειοδότησης της διοργάνωσης και διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου και ορίστηκαν το τίμημα της άδειας και οι βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα πρόσωπα που αιτούνται άδειες διεξαγωγής. Η χορήγηση αδειών πραγματοποιείται πλέον από

την Ε.Ε.Ε.Π..

Στο παραπάνω πλαίσιο, από τις 21/5/2021 έως και τις 5/7/2021, χορηγήθηκαν από την Ε.Ε.Ε.Π. άδειες σε 15 νομικά πρόσωπα για τη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων στο διαδίκτυο. Εντός του Αυγούστου 2021 εκδόθηκαν οι αποφάσεις έναρξης διεξαγωγής των παιγνίων υπό την ισχύ των αδειών. Με τη διαδικασία αυτή έλαβε τέλος η μακρόχρονη μεταβατική περίοδος λειτουργίας των παιγνίων αυτών στην Ελλάδα, τα οποία πλέον ρυθμίζονται με βάση τα προβλεπόμενα στο ελληνικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθιστώντας την εποπτεία και τον έλεγχό τους περισσότερο αποτελεσματικά.

Το έτος 2021, τα έσοδα που προήλθαν από τα παίγνια που διεξάγονται διαδικτυακά παρουσίασαν αύξηση 43,71% επί του TGR και 22,80% επί του GGR σε σύγκριση με το 2020. Επιπλέον, από τα παίγνια αυτά προήλθε το 77,55% του συνολικού κύκλου εργασιών (TGR) όλων των παιγνίων, και το 38,73% των συνολικών ακαθαρίστων εσόδων (GGR), σε σύγκριση πάντοτε με το 2020.

2021	TGR	PAY OUT	GGR	GGR TAX	WTH TAX
Fixed Odds Betting	**5.889.794.731**	**5.491.981.631**	**397.813.100**	**139.255.096**	**21.675.837**
Real Events	**5.747.749.029**	**5.359.150.353**	**388.598.676**	**136.030.491**	**21.147.451**
In Play	4.132.047.536	3.895.446.821	236.600.715	82.812.517	14.111.168
Pregame	1.615.701.493	1.463.703.532	151.997.961	53.217.975	7.036.284
Virtual Events	**142.045.702**	**132.831.278**	**9.214.424**	**3.224.605**	**528.386**
In Play	538.506	480.231	58.275	20.656	638
Pregame	141.507.196	132.351.047	9.156.149	3.203.949	527.748
Other Online Games	**11.554.819.325**	**11.218.406.890**	**321.516.320**	**112.534.651**	**67.181.880**
Live Casino	**2.983.822.440**	**2.913.602.038**	**70.220.402**	**24.583.403**	**15.331.855**
Poker	**326.049.996**	**298.736.577**	**12.417.305**	**4.346.057**	**1.472.085**
Poker Cash Games	217.001.120	205.267.867	5.319.667	1.861.883	750.063
Poker Tournaments	109.048.876	93.468.710	7.097.638	2.484.173	722.022
Slots	**8.244.946.889**	**8.006.068.275**	**238.878.613**	**83.605.192**	**50.377.939**
Σύνολο	**17.444.614.056**	**16.710.388.520**	**719.329.420**	**251.789.747**	**88.857.717**

Σε όρους TGR και GGR, τα παίγνια της κατηγορίας του στοιχήματος προκαθορισμένης απόδοσης (Fixed Odds Betting), στην οποία περιλαμβάνονται οι υποκατηγορίες pregame betting, in play betting και virtual betting, καταλαμβάνουν το **33,76%** του συνολικού κύκλου εργασιών (TGR) έναντι του **66,24%** που καταλαμβάνει η κατηγορία των λοιπών διαδικτυακών παιγνίων (Other Online Games), στην οποία περιλαμβάνονται οι υποκατηγορίες live casino, poker, και slots. Αντιθέτως, τα παίγνια της κατηγορίας του στοιχήματος προκαθορισμένης απόδοσης καταλαμβάνουν το **55,30%** των ακαθαρίστων εσόδων (GGR) έναντι του **44,70%** που προέρχεται από την κατηγορία των λοιπών διαδικτυακών παιγνίων.

Σε ότι αφορά την απόδοση κερδών στους παίκτες (pay out) και την παρακράτηση φόρου επί των κερδών των παικτών (Withholding Tax), τα παίγνια της κατηγορίας στοιχήματος προκαθορισμένης απόδοσης καταλαμβάνουν το 32,87% του συνολικού ποσού που αποδόθηκε στους παίκτες κατά το έτος 2021, ενώ τα παίγνια της κατηγορίας λοιπών διαδικτυακών παιγνίων καταλαμβάνουν το 67,13%. Αντιθέτως, ο φόρος επί των κερδών των παικτών (Withholding Tax) που αντιστοιχεί στην κατηγορία στοιχήματος προκαθορισμένης απόδοσης καταλαμβάνει το 24,39% έναντι του 75,61% που καταλαμβάνει η κατηγορία των λοιπών διαδικτυακών παιγνίων, γεγονός που ερμηνεύεται εν πολλοίς από την διαφοροποίηση του τρόπου φορολόγησης και των συντελεστών παρακράτησης φόρου επί των κερδών των παικτών βάσει της φορολογικής νομοθεσίας όπως αυτή ίσχυσε κατά τη διάρκεια του 2021.

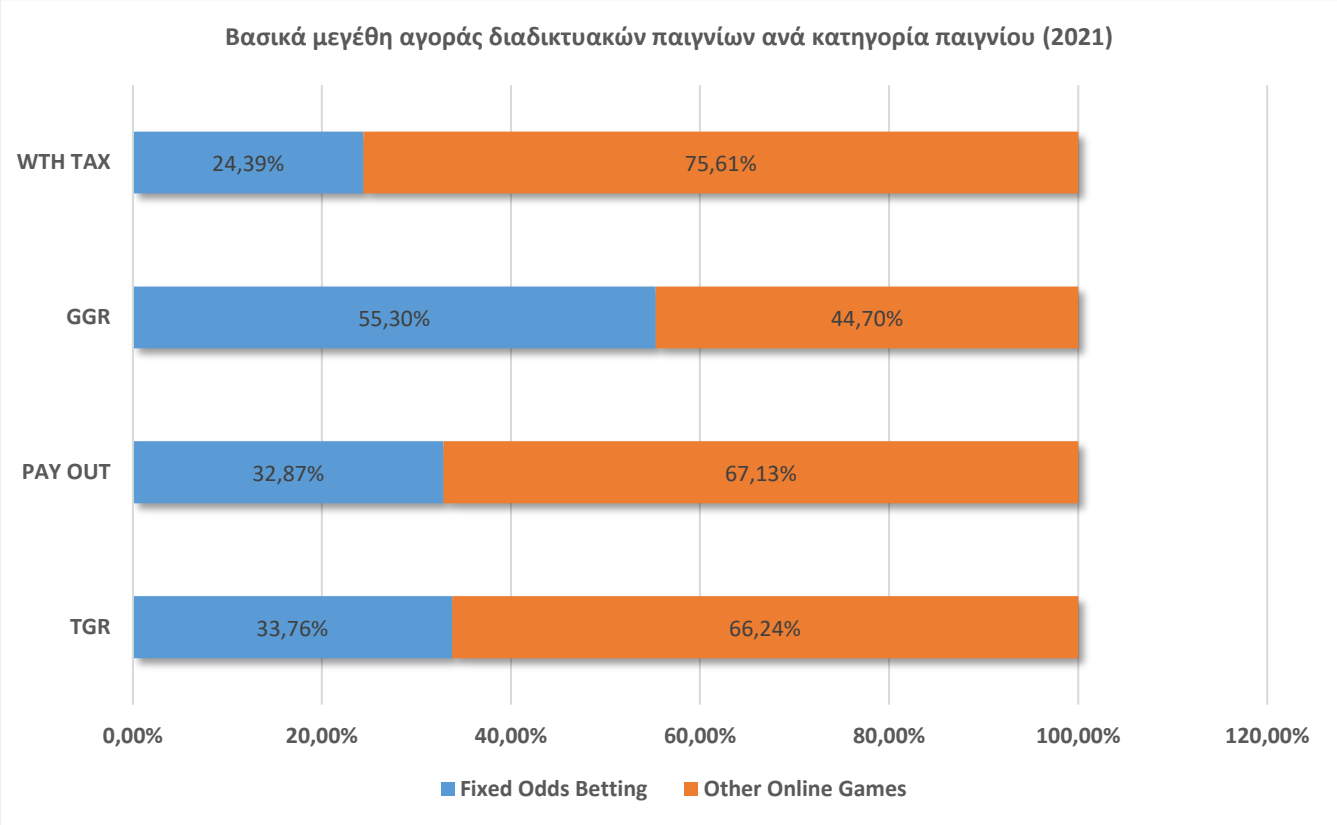

Αναλυτικότερα, η σχέση του ποσού που αποδίδεται στους παίκτες (pay out) σε σχέση με το ποσό που παρακρατείται ως φόρος κερδών (Withholding Tax) κυμαίνεται κατά μέσο όρο στο 0,53% όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα. Παρόμοια η σχέση του ποσού που αποδίδεται στους παίκτες (pay out) σε σχέση με τον κύκλο εργασιών (TGR) κυμαίνεται κατά μέσο όρο στο 95,79%, και η σχέση του ποσού που χρεώνουν οι εταιρείες ως γκανιότα (rake) για την διεξαγωγή των παιγνίων κυμαίνεται κατά μέσο όρο στο 4,12%.

2021	PAY OUT/TGR	RAKE/TGR	WTH TAX/PAYOUT
In Play Betting	94,27%	5,73%	0,36%
Pregame Betting	90,83%	9,17%	0,47%
Live Casino	97,65%	2,35%	0,53%
Poker	91,62%	3,81%	0,49%
Slots	97,10%	2,90%	0,63%
Μέσος Όρος	**95,79%**	**4,12%**	**0,53%**

Με βάση τη μηνιαία εξέλιξη του κύκλου εργασιών (TGR), κατά την διάρκεια του έτους 2021, παρατηρούμε ότι η συμμετοχή στα διαδικτυακά τυχερά παίγνια παραμένει σε συγκριτικά υψηλό επίπεδο τους μήνες Σεπτέμβριο έως και Μάιο σε σχέση με τους καλοκαιρινούς μήνες που παρουσιάζει μεγαλύτερη πτώση. Το γεγονός αυτό αποδίδεται στο ότι κατά τους καλοκαιρινούς μήνες διεξάγονται λιγότερα στοιχηματικά γεγονότα, δεδομένου ότι έχουν ολοκληρωθεί τα μεγάλα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα ποδοσφαίρου και μπάσκετ, αθλήματα που παραδοσιακά εμφανίζουν μεγαλύτερο στοιχηματικό ενδιαφέρον. Εξαίρεση στη γενική αυτή τάση αποτελεί ο Ιούνιος του 2021 όπου διεξήχθη το ευρωπαϊκό πρωτάθλημα ποδοσφαίρου.

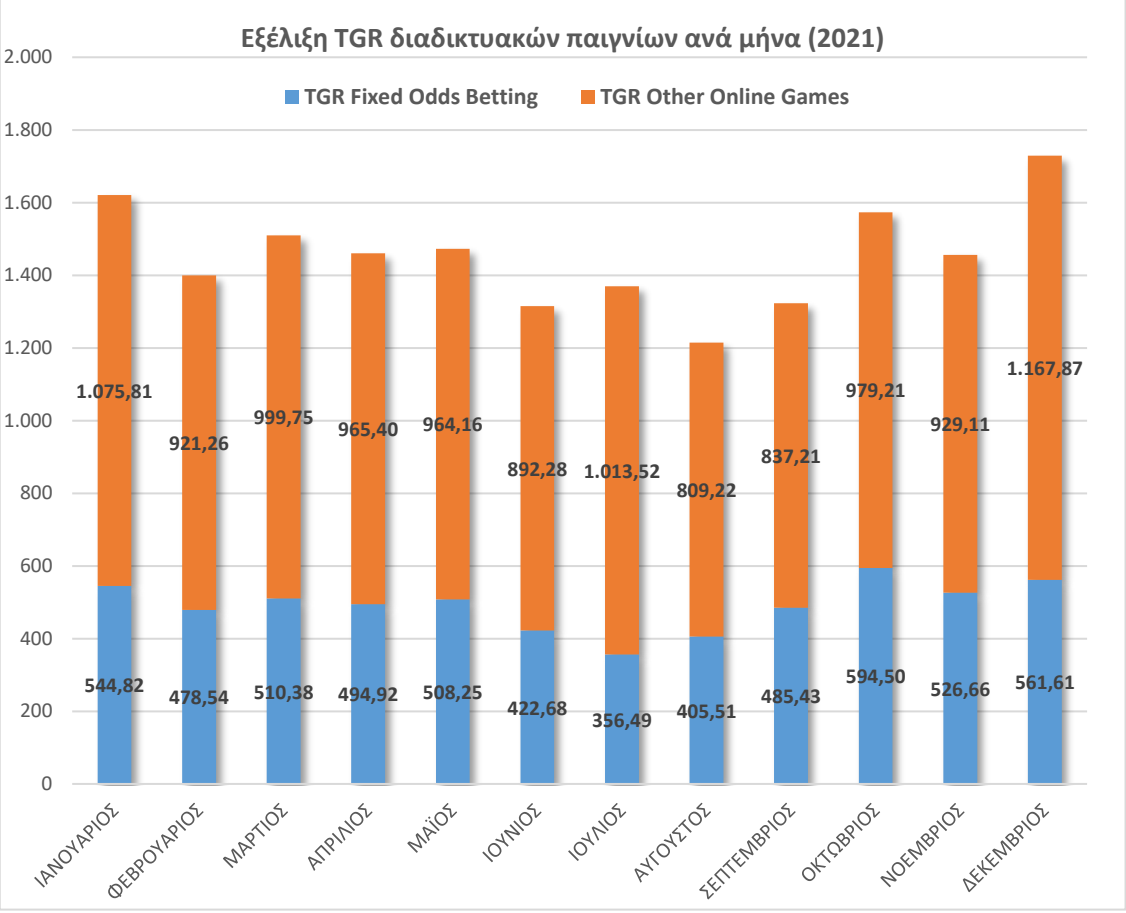

Αντίστοιχη τάση, με μικρότερες ωστόσο διακυμάνσεις, παρουσιάζει η μηνιαία εξέλιξη των λοιπών διαδικτυακών παιγνίων.

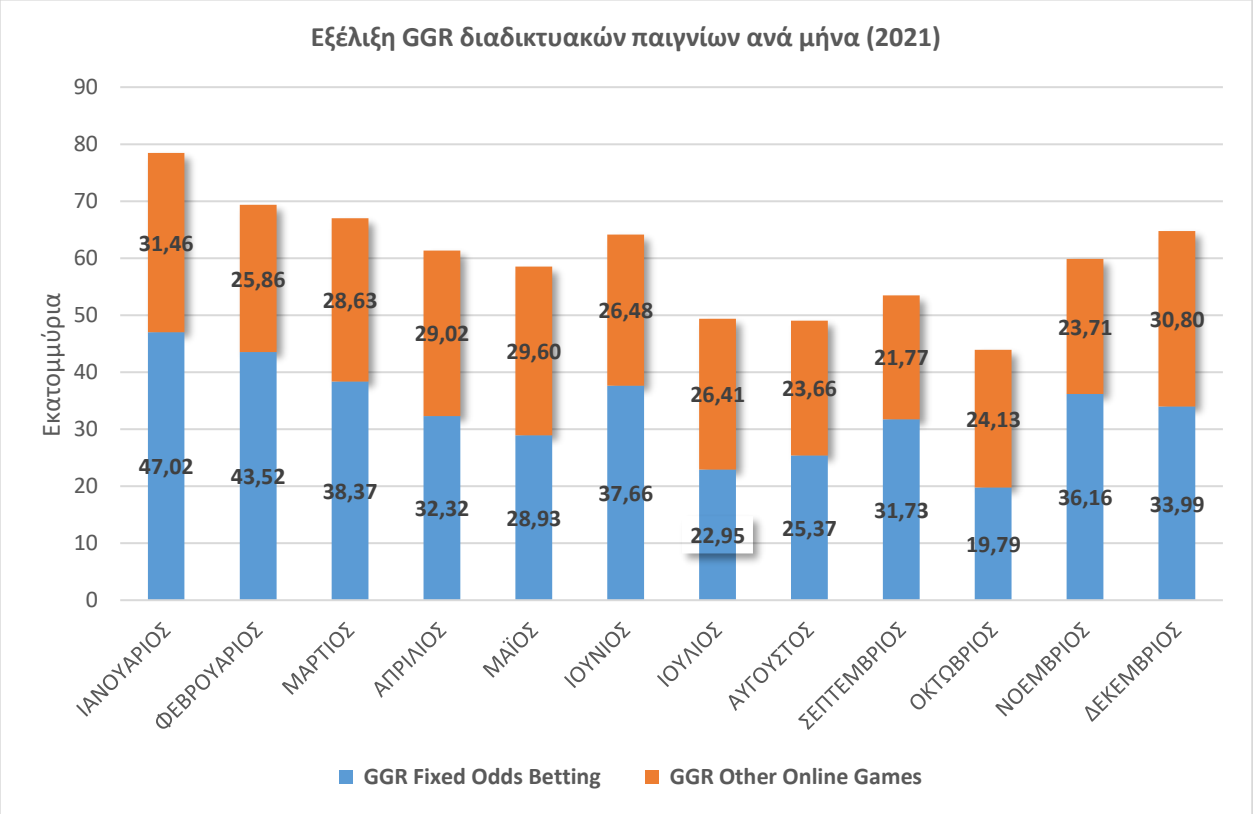

Μεγαλύτερες αποκλίσεις παρατηρούνται στα ακαθάριστα έσοδα (GGR) από το στοίχημα δεδομένου ότι αυτά μειώνονται σταδιακά κατά τους μήνες Ιανουάριο έως και Μάιο, γεγονός που εν μέρει αποδίδεται στην προοδευτικά αυξανόμενη ικανότητα των παικτών να προβλέπουν επιτυχώς την έκβαση των προσφερόμενων στοιχηματικών αγορών, δεδομένου ότι κατά την περίοδο αυτή οι συμμετέχουσες ομάδες στις μεγάλες ποδοσφαιρικές και καλαθοσφαιρικές διοργανώσεις έχουν σταθεροποιήσει πλέον την απόδοσή τους.

3. ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

Τα έσοδα του Δημοσίου από τη διεξαγωγή των τυχερών παιγνίων έχουν, ανά κατηγορία, τις εξής μορφές:

- ✓ Έσοδα από τη χορήγηση των αδειών.

✓ Έσοδα με τη μορφή συμμετοχής στα ακαθάριστα έσοδα (μικτά κέρδη – GGR) των παιγνίων.

✓ Έσοδα από τα εισιτήρια των παικτών στα καζίνο.

✓ Έσοδα από αδιάθετα κέρδη παικτών που περιέρχονται στο δημόσιο.

✓ Έσοδα από τη φορολόγηση των κερδών των παικτών.

Τα έσοδα του Ελληνικού Δημοσίου από την διεξαγωγή τυχερών παιγνίων κατά το έτος 2021 διαμορφώθηκαν στο ύψος των 558.739.198,33 ευρώ. Αυτά κατανέμονται ανά κατηγορία παρόχου, όπως απεικονίζονται παρακάτω:

Έσοδα Ελληνικού Δημοσίου 2021 από την διεξαγωγή τυχερών Παιγνίων		
ΟΠΑΠ Α.Ε.	155.936.285,57	27,91%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	36.895.619,10	6,60%
ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ Α.Ε.	1.641.530,31	0,29%
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΟΣ	341.784.101,14	61,17%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΖΙΝΟ	22.481.662,21	4,02%
ΣΥΝΟΛΟ	**558.739.198,33**	100,00%

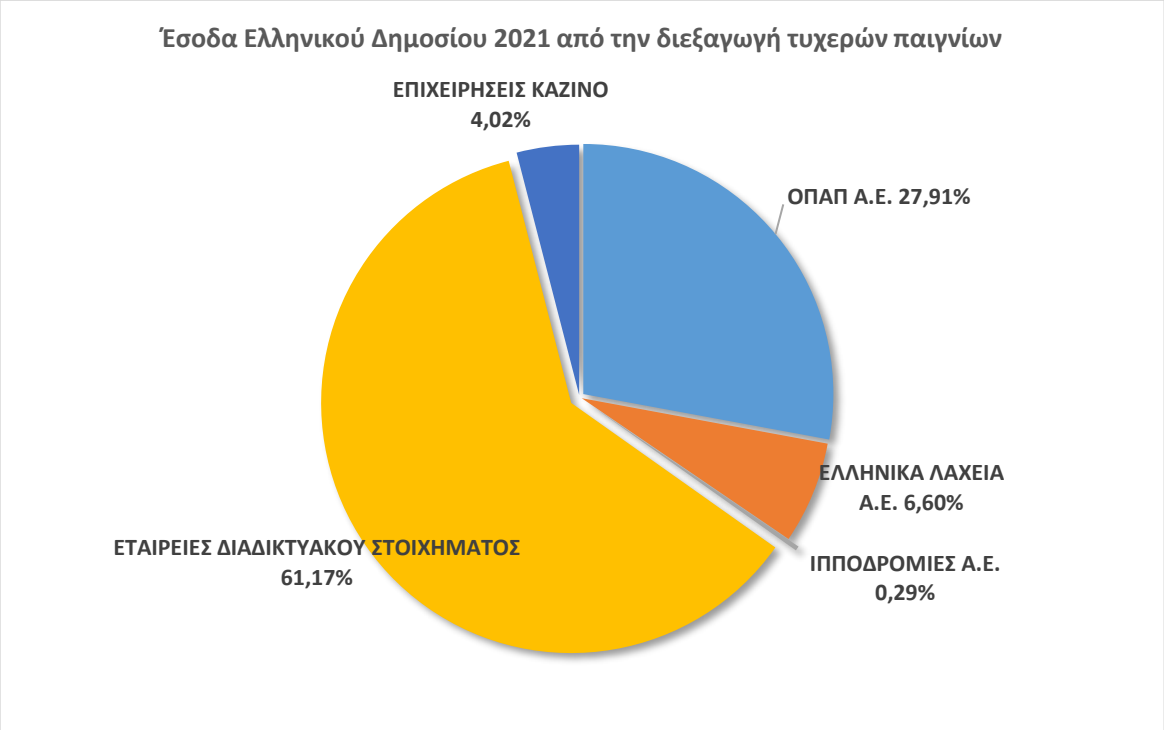

Στο ποσό των 22.481.662,21 ευρώ που προέρχεται από τις επιχειρήσεις καζίνο, περιλαμβάνονται, επιπλέον, τα έσοδα του Δημοσίου από το ειδικό ετήσιο τέλος λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών, καθώς και τα έσοδα από τα εισιτήρια.

Στο ποσό του 1.641.530,31 ευρώ που προέρχεται από την «ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ Α.Ε.» περιλαμβάνονται και τα ποσά που αποδόθηκαν υπέρ της Φιλίππου Ενώσεως Ελλάδος (ΦΕΕ), ύψους 500.000 ευρώ ανά έτος.

Τα κέρδη που αποδόθηκαν στο Δημόσιο το 2021, αφορούν στα κέρδη νικητών που παραγράφησαν κατά το προηγούμενο έτος (2020) δεδομένου ότι δεν ζητήθηκαν από τους νικητές, τα οποία ανήλθαν συνολικά σε 13.091.016,19 ευρώ. Ο φόρος επί των κερδών των παικτών για το έτος 2021 ανήλθε συνολικά σε 146.830.587,24 ευρώ.

Τέλος, ποσό 21.750.000 ευρώ, εισπράχθηκε έναντι του συνολικού τιμήματος χορήγησης των οριστικών αδειών διοργάνωσης και διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου, από τα πρόσωπα στα οποία χορηγήθηκε η σχετική άδεια.

4. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

Στόχος του ρυθμιστικού έργου της Ε.Ε.Ε.Π. είναι η κατάρτιση του θεσμικού πλαισίου και η θέσπιση προδιαγραφών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τόσο τα τυχερά όσο και τα επιτρεπόμενα τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια διοργανώνονται και διεξάγονται εντός ρυθμισμένης αγοράς, με διαφανή και αδιάβλητο τρόπο. Επιπλέον, σημαντικός στόχος παραμένει η προστασία των πολιτών, ιδίως των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού καθώς και η προάσπιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου.

Με τις διατάξεις των άρθρων 99-107 του ν. 4850/2021 (Α΄ 208) θεσπίστηκαν ρυθμίσεις που αφορούν στη στελέχωση της Αρχής και τη λειτουργία των υπηρεσιών της για την αποτελεσματική επίτευξη των στρατηγικών της στόχων, με την αντίστοιχη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων καθώς και στην ενδυνάμωση των παρεμβάσεων στο πλαίσιο της χάραξης της στρατηγικής της Ε.Ε.Ε.Π. για το Υπεύθυνο Παιχνίδι.

Κατά το έτος 2021 υλοποιήθηκαν οι κατωτέρω ενέργειες σε σχέση με το ρυθμιστικό πλαίσιο εποπτείας των υπόχρεων προσώπων που διοργανώνουν και διεξάγουν τυχερά παίγνια στην ελληνική επικράτεια, με γνώμονα την αδιάλειπτη βελτίωση του υφιστάμενου ρυθμιστικού πλαισίου διεξαγωγής τους :

4.1 ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

1. Απόφαση Ε.Ε.Ε.Π. 554/5/15.04.2021 «Έκδοση Κανονισμού εφαρμογής μέτρων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από τα Υπόχρεα Πρόσωπα στην αγορά τυχερών παιγνίων, σύμφωνα με την περ. στ’ της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4002/2011 (Α’ 180)» (Β΄ 1633). Σκοπός και αντικείμενο του Κανονισμού είναι η θέσπιση και εφαρμογή μέτρων πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από τα Υπόχρεα Πρόσωπα στην αγορά Τυχερών Παιγνίων.

Ο Κανονισμός αυτός, εκδόθηκε κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης κατά την οποία συμμετείχαν σε άκρως ικανοποιητικό βαθμό και εξέθεσαν τις απόψεις τους επί των προτεινόμενων διατάξεων εκπρόσωποι της αγοράς τυχερών παιγνίων καθώς και τρίτοι ενδιαφερόμενοι , μέρος των οποίων έγινε αποδεκτό και αντικατέστησε τη με αριθμό 129/2/7.11.2014 απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. (Β΄ 3162), με την οποία ρυθμίστηκαν για πρώτη φορά, οι υποχρεώσεις των Υπόχρεων Προσώπων στην αγορά τυχερών παιγνίων σε σχέση με τα θέματα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ο νέος Κανονισμός ρυθμίζει τις υποχρεώσεις των εποπτευόμενων από την Ε.Ε.Ε.Π. Υπόχρεων Προσώπων με τρόπο που ενσωματώνει με την απαιτούμενη συνέπεια και αποτελεσματικότητα τις προβλέψεις του ισχύοντος εθνικού και ενωσιακού κανονιστικού πλαισίου. Ο Κανονισμός έχει μεταφραστεί στην αγγλική γλώσσα.

2. Απόφαση Ε.Ε.Ε.Π. 611/16.11.2021 (Β΄ 5493) «Τροποποίηση της υπ' αρ. 554/5/15.04.2021 απόφασης της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων "Έκδοση Κανονισμού εφαρμογής μέτρων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από τα Υπόχρεα Πρόσωπα στην αγορά τυχερών παιγνίων (Β' 1633), σύμφωνα με την περ. στ' της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4002/2011 (Α' 180)"», με την οποία αποφασίστηκε η εφαρμογή του Κανονισμού Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από τις επιχειρήσεις καζίνο από την 1η Φεβρουαρίου 2022.

3. Απόφαση Ε.Ε.Ε.Π. 576/1/28.06.2021 «Διαδικασία καταβολής των χρημάτων της συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στο μικτό κέρδος των τυχερών Παιγνίων που διεξάγονται στις επιχειρήσεις Καζίνο» (Β΄ 2829), με την οποία καθορίζεται ο ακριβής χρόνος απόδοσης, η διαδικασία και τα αναγκαία έγγραφα που τηρούνται για την καταβολή των χρημάτων της συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στα Ακαθάριστα Έσοδα - GGR (Μικτό Κέρδος) των τυχερών παιγνίων που διεξάγονται στα καζίνο.

4. Κατόπιν Εισήγησης της Ε.Ε.Ε.Π., εκδόθηκε η με αριθμό 100379 ΕΞ 2021/16.08.2021 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Θέσπιση Κανονισμού Παιγνίων - Γενικός Κανονισμός Διοργάνωσης και Διεξαγωγής των Τυχερών Παιγνίων της ΟΠΑΠ Α.Ε.» (Β΄ 3838). Ο Κανονισμός εφαρμόζεται αποκλειστικά στα Τυχερά Παίγνια που

διοργανώνει και διεξάγει η ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία ΟΠΑΠ Α.Ε. και είναι πλήρως εναρμονισμένος με τις με αριθμό 79305 ΕΞ 2020/23.07.2020 (Β' 3262, Διόρθωση σφαλμάτων Β΄ 4441), 79292 ΕΞ 2020/23.07.2020 (Β' 3260) και 125944 ΕΞ 2020/04.11.2020 (Β' 4884) αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

4.2 ΕΚΔΟΣΗ ΟΔΗΓΙΩΝ

1. Οδηγία 1/2021 «Περιεχόμενο της Σύμβασης Προσχώρησης του άρθρου 18 της με αριθμό 79835 ΕΞ 2020/24.07.2020 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών "Θέσπιση Κανονισμού Παιγνίων για την Διοργάνωση και Διεξαγωγή Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου» (Β' 3265, Διόρθωση σφαλμάτων Β΄ 4441)"».
2. Με την Οδηγία παρέχονται κατευθύνσεις για την σύνταξη και υποβολή του Σχεδίου της Σύμβασης Προσχώρησης Κατόχου Άδειας Διεξαγωγής Τυχερών Παιγνίων μέσω του Διαδικτύου στην Ε.Ε.Ε.Π., σύμφωνα με την παρ. 18.9 του άρθρου 18 της με αριθμό 79835 ΕΞ 2020/24.07.2020 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και διασαφηνίζεται το περιεχόμενο των όρων που πρέπει να περιλαμβάνονται σε αυτήν.
3. Οδηγία 2/2021 «Διαδικασία διενέργειας αυτοαξιολόγησης της προβληματικής παικτικής συμπεριφορά». Με την Οδηγία ορίζεται η διαδικασία διενέργειας και ο καθορισμός του τρόπου αυτοαξιολόγησης για τη διερεύνηση των κινδύνων που σχετίζονται με την προβληματική παικτική συμπεριφορά στα τυχερά παίγνια, σύμφωνα με την περ. δ΄ της παρ.8.2 του άρθρου 8 της με αριθμό 79835 ΕΞ 2020/24.07.2020 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών.
4. Οδηγία 3/2021 «Υποδοχή, ταξινόμηση και διαχείριση των καταγγελιών των παικτών των Κατόχων Άδειας Διεξαγωγής Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου και υποβολή σχετικών αναφορών», με την οποία καθορίζεται η διαδικασία υποδοχής, ταξινόμησης και διαχείρισης των καταγγελιών των παικτών Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου και η υποβολή των σχετικών αναφορών στην Ε.Ε.Ε.Π., σύμφωνα με τις παρ. 26.1 και 26.2 του άρθρου 26 της με αριθμό 79835 ΕΞ 2020/24.7.2020 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών.
5. Οδηγία 4/2021 «Κατευθύνσεις σύνταξης, υποβολής και διαχείρισης των Σχεδίων Εμπορικής Επικοινωνίας (ΣΕΕ) των Κατόχων Άδειας Διεξαγωγής Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου και διευκρίνιση ειδικών θεμάτων», με την οποία παρέχονται οι κατάλληλες κατευθύνσεις και οδηγίες για τη σύνταξη, υποβολή και διαχείριση των Σχεδίων Εμπορικής Επικοινωνίας των Κατόχων Άδειας Διεξαγωγής Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου.
6. Οδηγία 5 /2021 «Υπολογισμός Μικτού Κέρδους (Gross Gaming Revenue – GGR) από τη διεξαγωγή Τυχερών Παιγνίων», με την οποία καθορίζεται η μεθοδολογία υπολογισμού του Μικτού Κέρδους (Gross Gaming Revenue – GGR) της παρ. ιβ' του

άρθρου 25 του ν.4002/2011 (Α 180) και παρέχονται οι κατάλληλες κατευθύνσεις για τον υπολογισμό αυτόν στους Κατόχους των Αδειών.

7. Οδηγία 6/2021 «Τυχερά παίγνια των οποίων η διοργάνωση και διεξαγωγή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής άσκησης αποκλειστικών δικαιωμάτων που έχουν παραχωρηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο και δεν επιτρέπεται η διοργάνωση/διεξαγωγή τους μέσω Διαδικτύου», σχετικά με τα Τυχερά Παίγνια των οποίων η διοργάνωση / διεξαγωγή παραχωρήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο ως αποκλειστικό δικαίωμα σε συγκεκριμένους παρόχους.
8. Οδηγία 7/2021 «Υπολογισμός Μικτού Κέρδους (Gross Gaming Revenue – GGR) από τη διεξαγωγή Τυχερών Παιγνίων»,, με την οποία καθορίζεται η μεθοδολογία υπολογισμού του Μικτού Κέρδους (Gross Gaming Revenue – GGR) της παρ. ιβ' του άρθρου 25 του ν.4002/2011 (Α΄ 180). Η Οδηγία εφαρμόζεται στα Τυχερά Παίγνια «Στοίχημα» και «Διαδικτυακό Στοίχημα» και στα «Λοιπά Διαδικτυακά Παίγνια» των περιπτώσεων γ΄ και κβ' αντίστοιχα του άρθρου 25 του ν.4002/2011 που διοργανώνονται και διεξάγονται από Κατόχους Άδειας διοργάνωσης και διεξαγωγής των Παιγνίων αυτών.
9. Οδηγία 8/2021 «Διοργάνωση και διεξαγωγή νέων επιτραπέζιων παιγνίων από τις επιχειρήσεις καζίνο και συμμετοχή των παικτών στα επιτραπέζια παίγνια με τη χρήση ειδικών διαφημιστικών μαρκών (Promo Chips)» περί των επιτραπέζιων τυχερών παιγνίων των οποίων η διοργάνωση / διεξαγωγή, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού Διοικητικού Ελέγχου και Εποπτείας της Λειτουργίας των Καζίνο, επιτρέπεται στα καζίνο που λειτουργούν στην Ελληνική Επικράτεια.

4.3 ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Κατά το έτος 2021 υλοποιήθηκε η μετάφραση Κανονισμών Παιγνίων και Οδηγιών της Ε.Ε.Ε.Π. στην αγγλική γλώσσα. Τα αντίστοιχα αρχεία είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Ε.Ε.Ε.Π.

4.4 ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΠΑΙΓΝΙΩΝ (GO LIVE)

Εντός του έτους 2021, ολοκληρώθηκε αρχικά ο πρώτος κύκλος της διαδικασίας αδειοδότησης των εταιρειών που λειτουργούν στο πλαίσιο της ρυθμισμένης πλέον αγοράς των διαδικτυακών παιγνίων στην ελληνική επικράτεια. Αδειοδοτήθηκαν δεκαπέντε (15) εταιρείες.

Στη συνέχεια, ολοκληρώθηκε και ο δεύτερος κύκλος της διαδικασίας αδειοδότησης των εταιρειών διαδικτυακών παιγνίων με την έκδοση των αποφάσεων έναρξης της διεξαγωγής των παιγνίων, κατόπιν υποβολής στην Ε.Ε.Ε.Π. σχετικής αίτησης των δεκατριών (13) εκ των ως άνω αδειοδοτημένων παρόχων (Go Live), σύμφωνα με τις

διατάξεις των παρ. 6.1. και 6.2 του άρθρου 6 της με αριθμό 79835 ΕΞ 2020/24.7.2020 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών (Β΄ 3265). Δύο ακόμη εταιρείες έλαβαν την έγκριση έναρξης διεξαγωγής των παιγνίων υπό την ισχύ της άδειας στις αρχές του 2022.

Με τον τρόπο αυτό έληξε το μεταβατικό καθεστώς που ίσχυσε επί έτη στον τομέα της παροχής υπηρεσιών διοργάνωσης και διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου από νομικά πρόσωπα αδειοδοτημένα από άλλες χώρες της Ε.Ε. και όχι από την Ελληνική Πολιτεία.

4.5 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Κατά την ίδια περίοδο αναφοράς, παρασχέθηκαν οι αναγκαίες πληροφορίες επί ερωτημάτων που υπέβαλαν οι πάροχοι υπηρεσιών τυχερών παιγνίων, δημόσιοι φορείς και τρίτοι ενδιαφερόμενοι σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή του ισχύοντος ρυθμιστικού και κανονιστικού πλαισίου.

4.6 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ COOPERATION REQUESTS

Εντός του έτους 2021, η Ε.Ε.Ε.Π. ανταποκρίθηκε στα αιτήματα συνεργασίας που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθώς και ομόλογες ρυθμιστικές Αρχές και παρείχε την αναγκαία συνδρομή, στο πλαίσιο της Συμφωνίας Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ των Ρυθμιστικών Αρχών της Ε.Ε., που υπέγραψε η Ε.Ε.Ε.Π. το έτος 2015.

4.7 ΕΠΙΒΟΛΗ ΟΡΙΩΝ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ

Με τη με αριθμό 600/07.10.2021 απόφαση της Ε.Ε.ΕΠ. και αφού λήφθηκαν υπόψη οι εκθέσεις, τα στοιχεία και οι πληροφορίες, τα οποία διαβιβάστηκαν από την Εθνική Πλατφόρμα Αθλητικής Ακεραιότητας (Ε.Π.ΑΘΛ.Α.) και αφορούσαν ενδείξεις για πιθανή χειραγώγηση αγώνων, επιβλήθηκαν όρια στοιχηματισμού για την κατηγορία Super League 2 του Εθνικού Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4326/2015 (Α’ 49). Τα παραπάνω όρια, τα οποία καταλάμβαναν και το σύνολο των στοιχημάτων που είχαν τοποθετηθεί πριν την έκδοση της απόφασης αυτής, κρίνονται ικανά για τον αποκλεισμό ύποπτων μεγάλου ύψους στοιχημάτων, η δε επιβολή τους δεν επηρεάζει τη συντριπτική πλειοψηφία των παικτών.

5. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ

5.1 ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν. 4002/2011 (Α' 180) η Ε.Ε.Ε.Π. είναι η αρμόδια Αρχή για την έκδοση των αδειών και των πιστοποιήσεων διεξαγωγής και εκμετάλλευσης παιγνίων, τόσο των τεχνικών-ψυχαγωγικών όσο και των τυχερών, με εξαίρεση τα παίγνια των οποίων η διεξαγωγή και η εκμετάλλευση προϋποθέτει διοικητική άδεια που εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Η ως άνω αρμοδιότητα της Ε.Ε.Ε.Π. εκτείνεται και στην τροποποίηση των αδειών ίδρυσης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης των επιχειρήσεων καζίνο που ήδη λειτουργούν στη χώρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 92 του ν. 4182/2013 (Α 185).

5.1.1 ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ-ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΜΕ ΠΑΙΓΝΙΟΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

Φορέας εκμετάλλευσης ηλεκτρονικών τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων με παιγνιομηχανήματα μπορεί να είναι ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο, με εξαίρεση τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με τη μορφή προσωπικής ή κεφαλαιουχικής εταιρείας που φορολογείται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του ν.4174/2013 (Α 170).

Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα φυσικά πρόσωπα προκειμένου να διοικούν ή να διαχειρίζονται τέτοιου είδους επιχειρήσεις είναι να μην έχουν καταδικασθεί τελεσίδικα για κακούργημα ή να μην τους έχει επιβληθεί ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, απιστία, αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος, εκβίαση, πλαστογραφία, ενεργητική ή παθητική δωροδοκία, επικίνδυνη ή βαριά σωματική βλάβη, παρασιώπηση εγκλήματος, έγκλημα περί το νόμισμα, κοινώς επικίνδυνο έγκλημα, έγκλημα κατά της προσωπικής ελευθερίας, έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας, έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. Ομοίως, δεν πρέπει να έχει καταλογιστεί σ' αυτούς έγκλημα που προβλέπεται στη νομοθεσία περί ναρκωτικών, όπλων, εκρηκτικών υλών και φοροδιαφυγής. Τέλος, δεν πρέπει να έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα για κακούργημα ή να τους έχει επιβληθεί ποινή για έγκλημα που προβλέπεται στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο περί παιγνίων.

Για τη χορήγηση ή τροποποίηση άδειας εκμετάλλευσης ηλεκτρονικών τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων με παιγνιομηχανήματα υποβάλλεται σχετική αίτηση στην Ε.Ε.Ε.Π., η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία του αιτούντος φορέα εκμετάλλευσης, καθώς και τον αριθμό των πιστοποιημένων παιγνιομηχανημάτων που ο αιτών θα εκμεταλλεύεται, σύμφωνα με τη με αριθμό 130/2/18.11.2014 (Β 3225) απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. με τίτλο «Ρύθμιση Θεμάτων Κανονισμού Διεξαγωγής και Ελέγχου

Ηλεκτρονικών Τεχνικών-Ψυχαγωγικών Παιγνίων με Παιγνιομηχανήματα», όπως ισχύει.

Κατά την 31η.12.2021, οι εγγεγραμμένοι φορείς Εκμετάλλευσης ΗΤΨΠ είναι 61, προστέθηκαν 4 από 57 το 2020, και οι εγγεγραμμένοι Τεχνικοί ΗΤΨΠ είναι 23, αυξήθηκαν κατά 6, από 17 το 2020.

5.1.2 ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΦΟΡΕΩΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

Τον Αύγουστο του 2020 υπεγράφη η υπ' αριθ. 79835 ΕΞ 2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών Β' 3265) «Θέσπιση Κανονισμού Παιγνίων για τη Διοργάνωση και Διεξαγωγή Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου». Με την απόφαση αυτή, ρυθμίστηκαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα, τα θέματα χορήγησης αδειών διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω Υπουργική απόφαση, κατά το έτος 2021, χορηγήθηκαν από την Ε.Ε.Ε.Π., για πρώτη φορά στην ελληνική επικράτεια, άδειες διεξαγωγής Τύπου 1 για διεξαγωγή Διαδικτυακού Στοιχήματος σε δεκατέσσερις (14) εταιρείες και άδειες διεξαγωγής Τύπου 2 για διεξαγωγή Λοιπών Διαδικτυακών Παιγνίων σε δεκαπέντε (15) εταιρείες, όπως φαίνεται στον Πίνακα που ακολουθεί:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΤΥΠΟΙ ΑΔΕΙΑΣ	ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (GO LIVE)
BETMED LIMITED	1 &2	ΝΑΙ
PLUMO LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ
LUCKY STREAM LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ
ΟΠΑΠ Α.Ε.	1 & 2	ΝΑΙ
STOIXIMAN LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ
N1 GREECE LIMITED	2	ΝΑΙ[6]
SPORTING ODDS LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ
BWIN.GR LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ
VISTABET LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ
INTERWETTEN GAMING LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ
WM INTERACTIVE LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ
GAMART LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ
NETBET ENTERPRISES LTD	1 & 2	ΝΑΙ
B2B GAMING SERVICES (MALTA) LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ
DIAMOND LINK LIMITED	1 & 2	ΝΑΙ[7]

[6] Η άδεια της εταιρείας N1 GREECE LIMITED, χορηγήθηκε την 4η Ιουνίου 2021 και η έναρξη διεξαγωγής των παιγνίων υπό την ισχύ της άδειας αυτής εγκρίθηκε την 15η Μαρτίου 2022.

[7] Η άδεια της εταιρείας DIAMOND LINK LIMITED, χορηγήθηκε την 5η Ιουλίου 2021 και η έναρξη διεξαγωγής των παιγνίων υπό την ισχύ της άδειας αυτής εγκρίθηκε την 4η Ιανουαρίου 2022.

Κατά το έτος 2021, εκδόθηκαν τέσσερις (4) αποφάσεις, που αφορούσαν αναδιάταξη σε χώρους παιγνίων των επιχειρήσεων καζίνο και μια απόφαση έγκρισης αλλαγής μετόχων και ποσοστών συμμετοχής στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ξενοδοχειακή και Τουριστική Ανώνυμη Εταιρεία Φλώρινας Α.Ε.», βασικό εταίρο της Κοινοπραξίας Καζίνο Φλώρινας, σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν. 4002/2011 (Α 180)

5.1.3 ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΞΑΓΟΝΤΑΙ ΜΕΣΩ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Η «Χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης τυχερών παιγνίων που διεξάγονται μέσω των ραδιοτηλεοπτικών και τηλεπικοινωνιακών μέσων» θα εκκινήσει με την έγκριση και δημοσίευση του σχετικού Κανονισμού Παιγνίων.

5.1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΩΣ ΤΥΧΕΡΩΝ Η ΜΗ

Κατά το έτος 2021, κατατέθηκαν στην Ε.Ε.Ε.Π. και έλαβαν έγκριση οι όροι διεξαγωγής δέκα (10) τυχερών παιγνίων που διεξάγονται μέσω ραδιοτηλεοπτικών και τηλεπικοινωνιακών μέσων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 53 του ν. 4002/11 (Α΄ 180).

Τέσσερα (4) παίγνια που διεξάγονται μέσω ραδιοτηλεοπτικών και τηλεπικοινωνιακών μέσων, χαρακτηρίστηκαν ως μη τυχερά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β’ του άρθρου 25 του ν. 4002/2011 (Α’ 180) και στην παρ. 3 του άρθρου 26 του ίδιου νόμου.

Είκοσι τρία (23) παίγνια διαπιστώθηκε ότι δεν πληρούσαν τον απαιτούμενο για την πιστοποίηση από την αρμόδια υπηρεσία της Ε.Ε.Ε.Π. χαρακτηρισμό τους ως αμιγώς τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 25 περ. α΄ και δ΄ εδ. β, 38 παρ. 1, 2 του ν. 4002/2011 (Α΄ 180) και 11 της με αριθμό 130/2/18-11-2014 απόφασης της Ε.Ε.Ε.Π., με τίτλο «Ρύθμιση Θεμάτων Κανονισμού Διεξαγωγής και Ελέγχου Ηλεκτρονικών Τεχνικών - Ψυχαγωγικών Παιγνίων με Παιγνιομηχανήματα» (Β’ 3225).

5.1.5 ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ, ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ

Η Ε.Ε.Ε.Π. έχει την αρμοδιότητα χορήγησης των κατά περίπτωση απαιτούμενων πιστοποιήσεων και αδειών εκμετάλλευσης των εμπλεκόμενων με τη διοργάνωση των τυχερών και ηλεκτρονικών τεχνικών–ψυχαγωγικών παιγνίων επαγγελματιών, των πιστοποιήσεων και αδειών καταλληλότητας των τεχνικών μέσων και υλικών της διεξαγωγής αυτής, καθώς και των χώρων/καταστημάτων διεξαγωγής.

Οι λόγοι που επιβάλλουν την πιστοποίηση των παραπάνω στοιχείων της διεξαγωγής είναι, όσον αφορά στα τυχερά παίγνια, η διασφάλιση της ακεραιότητας των

προσώπων που εμπλέκονται με τη διοργάνωση και διεξαγωγή τους και η συμμόρφωση του λογισμικού των παιγνίων, των συστημάτων και του λοιπού εξοπλισμού με τους κανόνες και τις τεχνικές προδιαγραφές που τίθενται από τις κείμενες διατάξεις, ενώ όσον αφορά στα ηλεκτρονικά τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια, η αποτροπή της μετατροπής τους σε τυχερά.

Η χορήγηση της κατά περίπτωση απαιτούμενης πιστοποίησης, άδειας εκμετάλλευσης ή άδειας καταλληλότητας, συνεπάγεται την εγγραφή των προσώπων και στοιχείων στα οικεία Μητρώα που τηρεί η Ε.Ε.Ε.Π., η οποία, με τη σειρά της, αποτελεί επαρκή γνωστοποίηση και απόδειξη της καταλληλότητας των προσώπων, των τεχνικών μέσων και υλικών και των χώρων/καταστημάτων διεξαγωγής.

5.1.6 ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΣΤΑ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΚΑΙ ΗΤΨΠ

Τον Αύγουστο του 2020 με την υπ' αριθμ. 79305 ΕΞ 2020 απόφαση του Υπουργού Οκονομικών (Β' 3262) «Κανονισμός Παιγνίων περί Καταλληλότητας Προσώπων» ρυθμίστηκαν τα θέματα χορήγησης αδειών καταλληλότητας στα εμπλεκόμενα πρόσωπα στην διοργάνωση και διεξαγωγή των παιγνίων. Πλέον, για την χορήγηση άδειας καταλληλότητας, στα παραπάνω πρόσωπα, η Ε.Ε.Ε.Π. εξετάζει, μεταξύ άλλων, στοιχεία τα οποία αφορούν στην ταυτότητα, τον τόπο εγκατάστασης, το ιστορικό, την ποινική κατάσταση, την οργάνωση, τη λειτουργία και εν γένει τη νόμιμη παρουσία και επιχειρηματική δραστηριότητα των προσώπων που διοργανώνουν τυχερά παίγνια, και συγκεκριμένα, των μετόχων, των μελών διοίκησης, των διευθυντικών στελεχών και του προσωπικού των υπόχρεων προσώπων που μετέχει της διεξαγωγής, καθώς και των κατασκευαστών, των εισαγωγέων-προμηθευτών και των τεχνικών των τυχερών παιγνίων.

Κατ' εφαρμογή το ανωτέρου κανονισμού, η Ε.Ε.Ε.Π. έχει χορηγήσει Άδειες Καταλληλότητας και έχει εγγράψει στα αντίστοιχα μητρώα που διατηρεί τον παρακάτω αριθμό των ατόμων που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς διοργάνωσης και διεξαγωγής τυχερών παιγνίων.

Τύπος Άδειας Καταλληλότητας	Εγγεγραμμένοι στο Μητρώο 2021
Μέτοχοι - Εταίροι Κατόχων Άδειας	85
Πρόσωπα που επιτελούν Κρίσιμες Λειτουργίες	212
Κατασκευαστές	76
Εισαγωγείς - Προμηθευτές	13
Τεχνικοί	219
Οργανισμοί Πιστοποίησης	6
Συνεργάτες (Affiliates)	72
Ιστότοποι Συνεργατών (Affiliates)	454

Τα διάφορα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που χρησιμοποιούνται από τους Κατόχους Άδειας για την ανάπτυξη, προμήθεια, υποστήριξη και συντήρηση των τεχνικών μέσων και υλικών που χρησιμοποιούνται στην διοργάνωση και διεξαγωγή τυχερών παιγνίων λαμβάνουν, μετά την υποβολή αίτησης και την εξέταση των προϋποθέσεων τους, από την Ε.Ε.Ε.Π. τις απαιτούμενες Άδειες Καταλληλότητας.

Με βάση τα στοιχεία που διατηρούνται στα μητρώα της Ε.Ε.Ε.Π. κατά την 31η/12/2021 ήταν εγγεγραμμένοι 76 κατασκευαστές, 13 εισαγωγείς-προμηθευτές, και 219 τεχνικοί. Παρακάτω παρατίθενται αναλυτικοί πίνακες με τις κατηγορίες των Αδειών Καταλληλότητας, τις δραστηριότητες που πιστοποιούν και τον αριθμό των αδειών που έχουν παραχωρηθεί σε κάθε κατηγορία.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ
Κατηγορία Α.1	Κατασκευαστής Πληροφοριακών Συστημάτων και Εξοπλισμού για την Διεξαγωγή Διαδικτυακού Στοιχήματος, Παιγνίου Πόκερ και των Παραλλαγών του.
Κατηγορία Α.2	Κατασκευαστής Τεχνικών Μέσων και Υλικών ΤΜΚΥ των περιπτώσεων της Κατηγορίας Α.1, χωρίς την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης και λειτουργίας των παιγνίων.
Κατηγορία Β	Κατασκευαστής Πληροφοριακών Συστημάτων και Εξοπλισμού για την Διεξαγωγή Παιγνίων επίγειου στοιχήματος και Παιγνίων Κληρώσεων που διοργανώνονται και διεξάγονται από την ΟΠΑΠ Α.Ε, την Διεξαγωγή παιγνίων Αμοιβαίου Ιπποδρομιακού Στοιχήματος που διοργανώνονται και διεξάγονται από την ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ Α.Ε, Διεξαγωγή Παιγνίων που διεξάγονται μέσω παιγνιομηχανημάτων τύπου VLT και διοργανώνονται και διεξάγονται από την ΟΠΑΠ Α.Ε, Διεξαγωγή Παιγνίων Κρατικών Λαχείων που διοργανώνονται και διεξάγονται από την ΟΠΑΠ Α.Ε.
Κατηγορία Γ	Κατασκευαστής Τεχνικών Μέσων και Υλικών ΤΜΚΥ Πληροφοριακών Συστημάτων και συναφούς εξοπλισμού για την Διεξαγωγή παιγνίων σε επιχειρήσεις Καζίνο, παιγνιομηχανημάτων, και διεξαγομένων παιγνίων σε επιχειρήσεις Καζίνο, πληροφοριακών συστημάτων και εξοπλισμού για την διεξαγωγή παιγνίων σε ραδιοτηλεοπτικά και επικοινωνιακά μέσα.
Κατηγορία Δ	Κατασκευαστής Τεχνικών Μέσων και Υλικών ΤΜΚΥ Πληροφοριακών Συστημάτων και συναφούς εξοπλισμού για την Διεξαγωγή επιτραπέζιων Παιγνίων σε Καζίνο και εξοπλισμού Ειδικών Χώρων, Λαχνών, Κληρωτίδων.
Κατηγορία Ε	Κατασκευαστής εξοπλισμού και συστημάτων που δεν εντάσσονται στις παραπάνω κατηγορίες.

ΤΥΠΟΣ ΑΔΕΙΑΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ
Α.1	41
Α.2	7
Β	15
Γ	15
Δ	9
ΣΥΝΟΛΟ	**87**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ
Κατηγορία Ε.1	Εισαγωγέας-Προμηθευτής τεχνικών μέσων και υλικών σε Κατασκευαστή Κατηγορίας Α.2
Κατηγορία Ε.2	Εισαγωγέας-Προμηθευτής τεχνικών μέσων και υλικών σε Κατασκευαστή Κατηγορίας Β
Κατηγορία Ε.3	Εισαγωγέας-Προμηθευτής τεχνικών μέσων και υλικών σε Κατασκευαστή Κατηγορίας Γ
Κατηγορία Ε.4	Εισαγωγέας-Προμηθευτής τεχνικών μέσων και υλικών σε Κατασκευαστή Κατηγορίας Δ
Κατηγορία Ε.5	Εισαγωγέας-Προμηθευτής τεχνικών μέσων και υλικών σε Κατασκευαστή Κατηγορίας Ε

ΤΥΠΟΣ ΑΔΕΙΑΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ
Ε.1	1
Ε.2	7
Ε.3	5
Ε.4	4
ΣΥΝΟΛΟ	**17**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ
Κατηγορία Τ.1	Τεχνικός πληροφοριακών συστημάτων
Κατηγορία Τ.2	Τεχνικός εγκατάστασης, παραμετροποίησης και συντήρησης Παιγνίων και Παιγνιομηχανημάτων και συναφούς εξοπλισμού
Κατηγορία Τ.3	Τεχνικός επιτραπέζιων Παιγνίων και λοιπού εξοπλισμού επιχειρήσεων Καζίνο

ΤΥΠΟΣ ΑΔΕΙΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΟΙ
Τ.1	11
Τ.2	208
Τ.3	62
ΣΥΝΟΛΟ	**281**

5.1.7 ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΓΝΙΟΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

Για το έτος 2021, σύμφωνα με τα οικεία μητρώα που τηρεί η Ε.Ε.Ε.Π. τα εγγεγραμμένα τυχερά παίγνια τύπου Video Lottery Terminal (VLT) ανέρχονται σε 479 έναντι 436 το 2020 και τα ηλεκτρονικά τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια (ΗΤΨΠ) ανέρχονται σε 401 έναντι 355 το 2020.

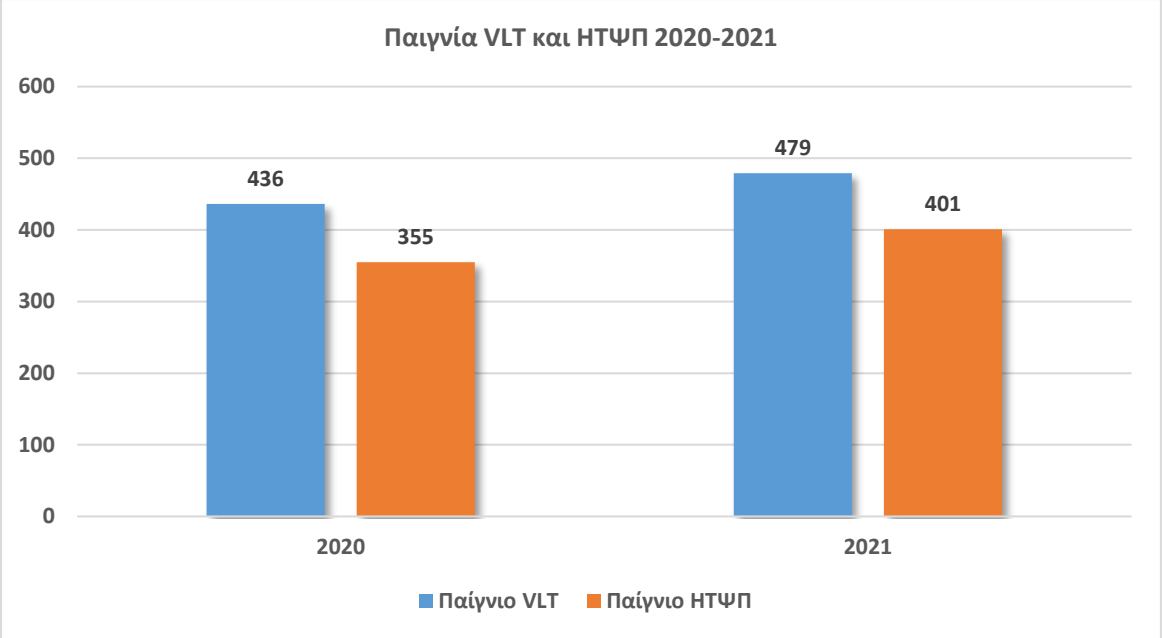

Αναφορικά με τα παιγνιομηχανήματα των αντίστοιχων τύπων, κατά το έτος αναφοράς είναι εγγεγραμμένα 27.700 παιγνιομηχανήματα τύπου VLT και 1.166 παιγνιομηχανημάτα ΗΤΨΠ.

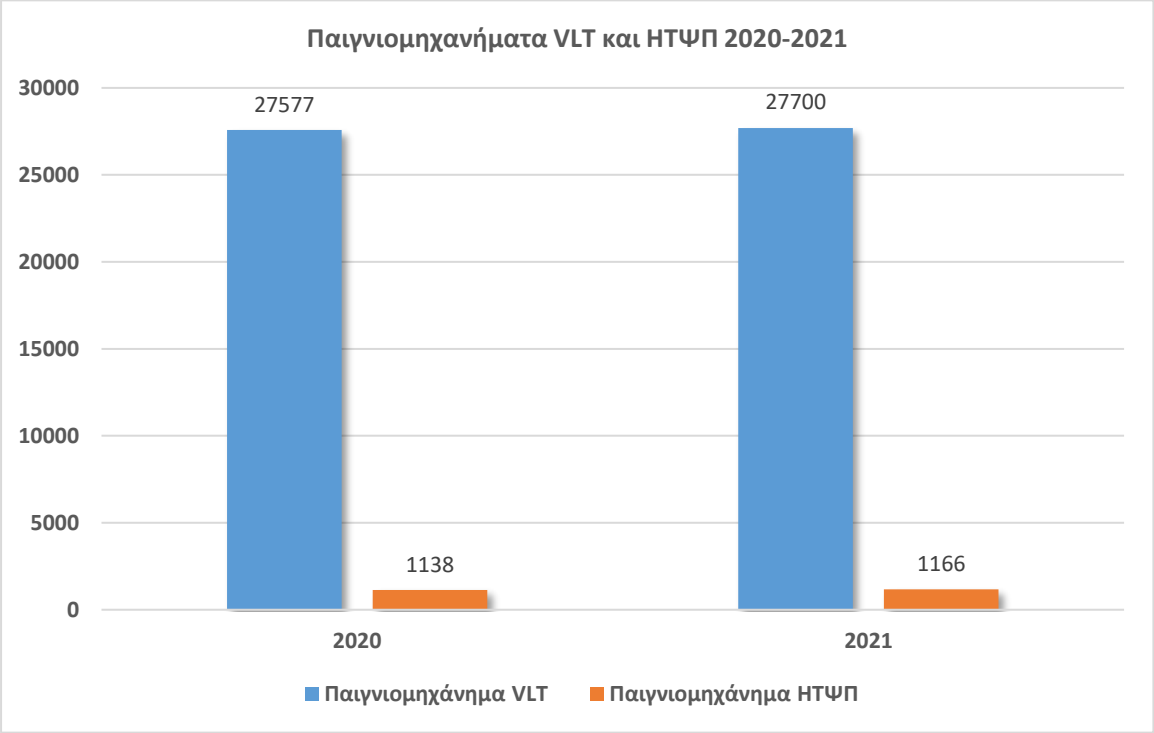

5.1.8ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ

Με βάση την κείμενη νομοθεσία, οι χώροι διεξαγωγής των παιγνίων διακρίνονται σε δύο κύριες κατηγορίες:

α. Τα Καταστήματα διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω παιγνιομηχανημάτων τύπου VLT. Τα Καταστήματα αυτά διακρίνονται:
αα. στα Καταστήματα τύπου Β', στα οποία διεξάγεται αποκλειστικά ο συγκεκριμένος τύπος παιγνίων και
ββ. στα Καταστήματα τύπου ΣΤ' στα οποία διεξάγονται τα συγκεκριμένα παίγνια από κοινού με τα λοιπά παίγνια της ΟΠΑΠ Α.Ε. που διεξάγονται επίγεια.

β. Τα Καταστήματα διεξαγωγής ηλεκτρονικών τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων (ΗΤΨΠ).

Κατά το 2021, πιστοποιήθηκαν 4 νέα Καταστήματα τύπου Β' και 183 νέα Καταστήματα τύπου ΣΤ', ενώ κατά την ίδια περίοδο πραγματοποιήθηκαν 9 διαγραφές Καταστημάτων τύπου Β' και 109 διαγραφές Καταστημάτων τύπου ΣΤ', διαμορφώνοντας τον συνολικό αριθμό των εγγεγραμμένων Καταστημάτων τύπου Β' σε 375, μείωση -1,32% και των Καταστημάτων τύπου ΣΤ' σε 2.291, αύξηση 3,34%.

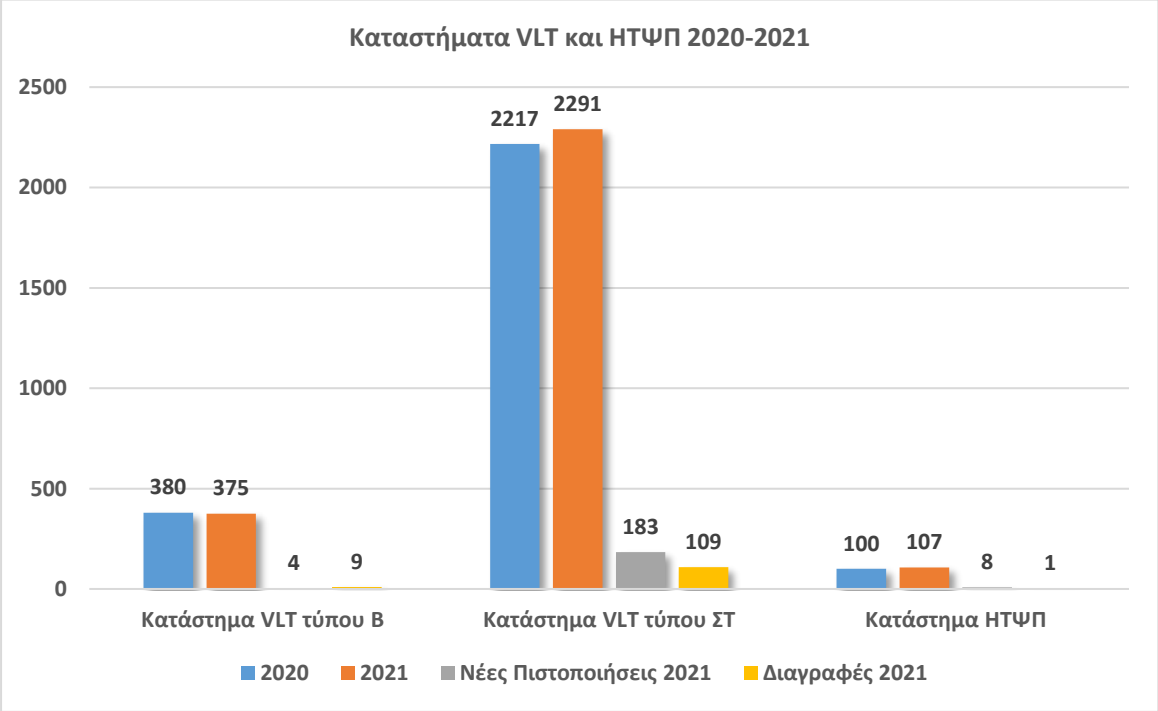

Κατά το ίδιο έτος, πιστοποιήθηκαν 8 νέα Καταστήματα ΗΤΨΠ ενώ πραγματοποιήθηκε μια (1) διαγραφή καταστήματος διαμορφώνοντας τον συνολικό αριθμό τους σε 107, αύξηση 7,00%.

Αντίστοιχα, οι διαθέσιμες θέσεις [8] για την εγκατάσταση και λειτουργία των παραπάνω παιγνιομηχανημάτων τύπου VLT, διαμορφώθηκαν συνολικά σε 24.215, εκ

[8] Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η αναφορά στον αριθμό των θέσεων αφορά στο δυναμικό που φέρουν τα πιστοποιημένα Καταστήματα και όχι στον αριθμό των παιγνιομηχανημάτων που τελικά εγκαταστάθηκαν και λειτούργησαν σε αυτά, εντός του έτους αναφοράς.

των οποίων 13.572 στα Καταστήματα τύπου Β', έναντι 13.686 το 2020 (-0,83%) και 10.643 στα Καταστήματα τύπου ΣΤ', έναντι 10.219 το 2020 (+4,15%). Εντός του έτους αναφοράς, διαγράφηκαν από τα οικεία μητρώα 274 θέσεις Καταστημάτων τύπου Β' και 456 θέσεις Καταστημάτων τύπου ΣΤ'.

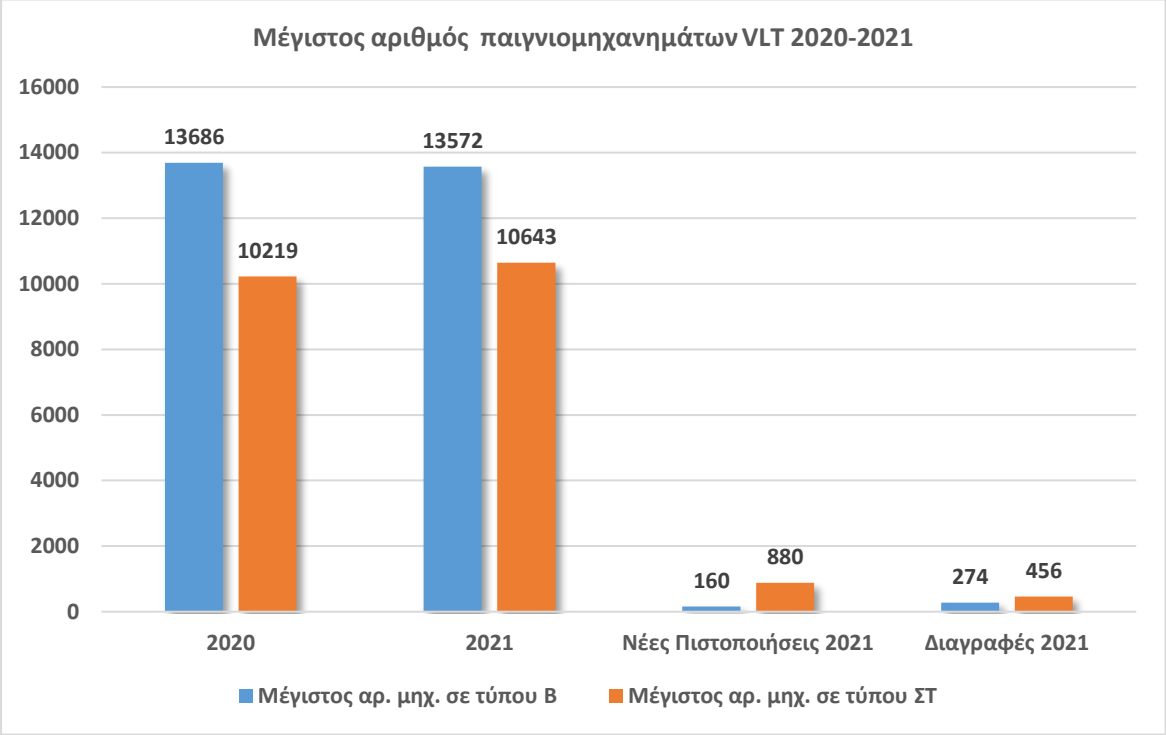

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται η γεωγραφική κατανομή των πιστοποιημένων Καταστημάτων VLT τύπου Β' και ΣΤ' ανά Διοικητική Περιφέρεια της χώρας κατά το έτος αναφοράς.

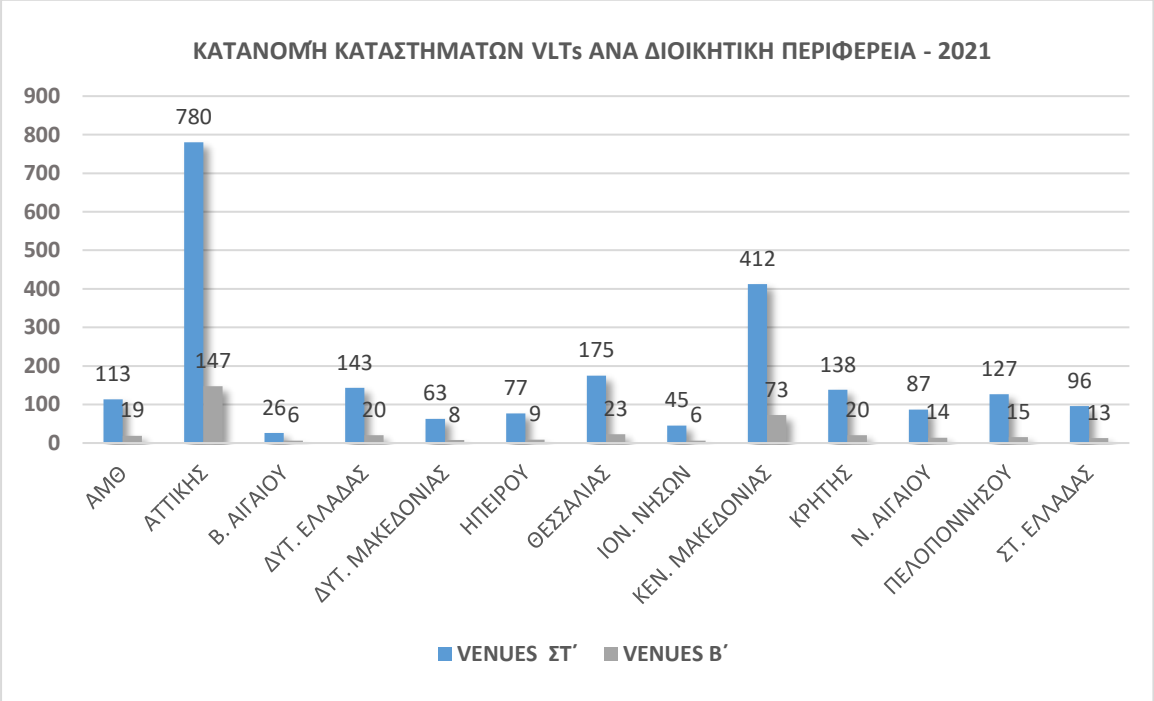

Στο διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζεται η γεωγραφική κατανομή των παιγνιομηχανημάτων τα οποία είναι εγκατεστημένα στα πιστοποιημένα Καταστήματα VLT τύπου Β’ και ΣΤ’ ανά Διοικητική Περιφέρεια της χώρας, κατά το έτος αναφοράς.

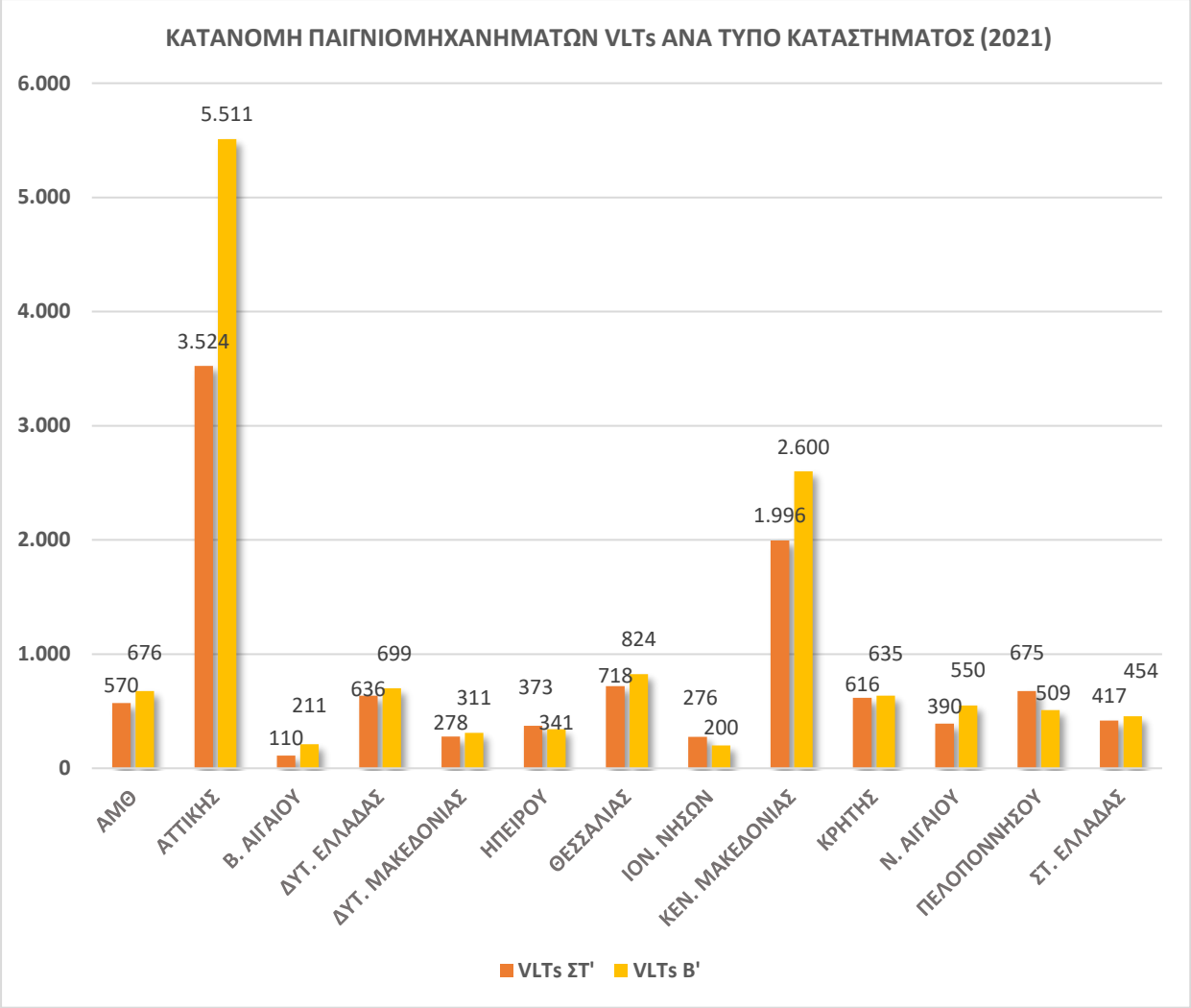

Στους επόμενους πίνακες παρατίθενται αναλυτικά ο κύκλος εργασιών (TGR),τα ακαθάριστα έσοδα (GGR), το ποσό απόδοσης στους παίκτες (pay out), και ο φόρος επί των κερδών των παικτών (Withholding Tax) ανά κατηγορία καταστήματος VLT (Venues ΣΤ’ και Β’) κατά το έτος αναφοράς.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	VENUES ΣΤ΄	VLTs ΣΤ'	VENUES Β΄	VLTs Β'	TGR ΣΤ'	TGR Β΄	PAY OUT ΣΤ'	PAY OUT Β'	GGR ΣΤ'	GGR Β'	WTH TAX ΣΤ'	WTH TAX Β'
ΑΜΘ	113	570	19	676	59.136.105,34	106.460.620,96	55.173.634,39	99.489.321,62	3.940.333,19	6.942.680,24	417.461,44	788.816,24
ΑΤΤΙΚΗΣ	780	3.524	147	5.511	247.996.216,53	874.785.393,52	231.654.369,92	818.669.512,02	16.309.422,33	56.003.377,76	1.871.995,32	7.819.571,53
Β. ΑΙΓΑΙΟΥ	26	110	6	211	6.142.914,92	25.420.507,25	5.721.249,30	23.815.438,63	411.719,20	1.596.229,04	37.209,46	217.266,20
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	143	636	20	699	57.817.703,21	101.406.600,94	54.197.342,10	94.904.610,67	3.770.898,32	6.468.417,61	468.973,09	800.691,50
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	63	278	8	311	30.090.943,88	45.941.535,23	28.026.118,17	42.992.050,92	2.050.322,63	2.967.446,33	232.254,81	313.840,41
ΗΠΕΙΡΟΥ	77	373	9	341	26.509.896,83	45.864.405,61	24.906.484,23	42.991.187,51	1.587.810,98	2.862.435,93	225.340,34	439.862,46
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	175	718	23	824	55.042.790,45	145.505.242,93	51.424.157,94	136.242.581,46	3.632.405,17	9.332.489,98	461.156,52	1.362.027,52
ΙΟΝ. ΝΗΣΩΝ	45	276	6	200	28.441.070,21	29.965.983,37	26.543.081,27	28.077.969,05	1.889.241,81	1.883.301,87	182.993,18	272.790,36
ΚΕΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	412	1.996	73	2.600	189.419.271,58	417.967.232,00	176.971.583,88	391.231.743,95	12.445.092,58	26.813.867,33	1.349.027,41	3.196.895,33
ΚΡΗΤΗΣ	138	616	20	635	72.527.384,82	99.973.137,94	67.806.595,90	93.660.625,21	4.707.480,49	6.350.889,62	597.950,38	913.402,21
Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ	87	390	14	550	43.132.480,66	68.282.962,95	40.359.376,21	63.929.622,94	2.752.588,10	4.348.513,38	348.316,87	815.295,67
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	127	675	15	509	79.561.415,54	74.033.439,38	74.551.227,62	69.250.997,83	5.001.934,18	4.740.828,76	732.224,75	705.568,33
ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	96	417	13	454	34.404.863,90	55.599.309,17	32.136.323,62	52.026.175,76	2.245.914,41	3.586.136,34	269.748,42	437.791,27
ΣΥΝΟΛΟ	**2.282**	**10.579**	**373**	**13.521**	**930.223.057,87**	**2.091.206.371,25**	**869.471.544,55**	**1.957.281.837,57**	**60.745.163,39**	**133.896.614,19**	**7.194.651,99**	**18.083.819,03**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	TGR	PAY OUT	GGR	WTH TAX
ΑΜΘ	165.596.726,30	154.662.956,01	10.883.013,43	1.206.277,68
ΑΤΤΙΚΗΣ	1.122.781.610,05	1.050.323.881,94	72.312.800,09	9.691.566,85
Β. ΑΙΓΑΙΟΥ	31.563.422,17	29.536.687,93	2.007.948,24	254.475,66
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	159.224.304,15	149.101.952,77	10.239.315,93	1.269.664,59
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	76.032.479,11	71.018.169,09	5.017.768,96	546.095,22
ΗΠΕΙΡΟΥ	72.374.302,44	67.897.671,74	4.450.246,91	665.202,80
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	200.548.033,38	187.666.739,40	12.964.895,15	1.823.184,04
ΙΟΝ. ΝΗΣΩΝ	58.407.053,58	54.621.050,32	3.772.543,68	455.783,54
ΚΕΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	607.386.503,58	568.203.327,83	39.258.959,91	4.545.922,74
ΚΡΗΤΗΣ	172.500.522,76	161.467.221,11	11.058.370,11	1.511.352,59
Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ	111.415.443,61	104.288.999,15	7.101.101,48	1.163.612,54
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	153.594.854,92	143.802.225,45	9.742.762,94	1.437.793,08
ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	90.004.173,07	84.162.499,38	5.832.050,75	707.539,69
ΣΥΝΟΛΟ	**3.021.429.429,12**	**2.826.753.382,12**	**194.641.777,58**	**25.278.471,02**

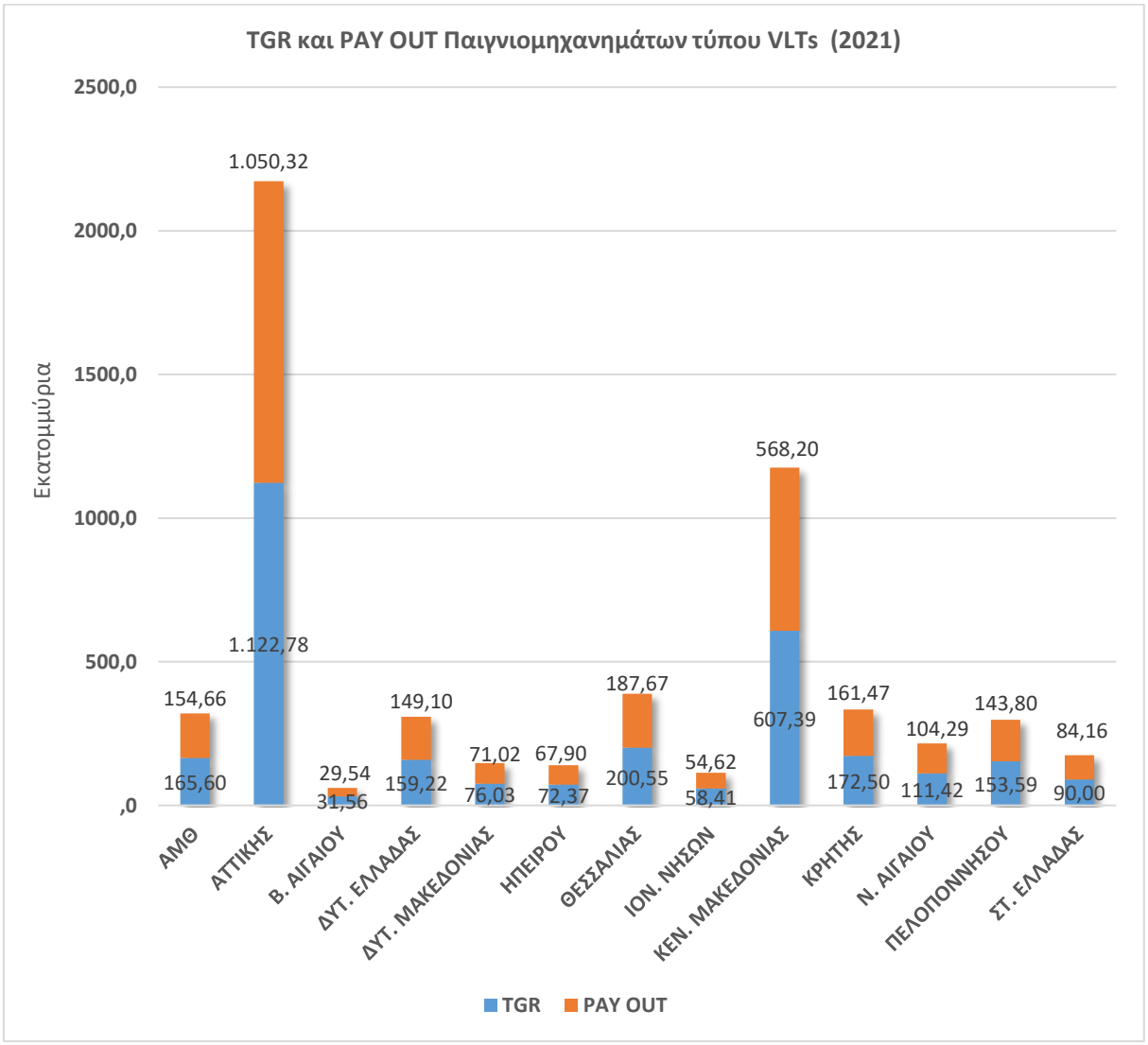

Οι Περιφέρειες που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο αριθμό Καταστημάτων VLT, όπως άλλωστε αναμενόταν, είναι αυτές της Αττικής, με 780 Καταστήματα τύπου ΣΤ' με 3.524 παιγνιομηχανήματα και 147 καταστήματα τύπου Β' με 5.511 παιγνιομηχανήματα και της Κεντρικής Μακεδονίας με 412 Καταστήματα τύπου ΣΤ' με 1.996 παιγνιομηχανήματα και 73 καταστήματα τύπου Β' με 2.600 παιγνιομηχανήματα.

Αντίστοιχη είναι και η γεωγραφική κατανομή των εσόδων (TGR) σε σχέση με το Pay out, και των ακαθάριστων εσόδων (GGR) σε σχέση με τον φόρο επί των κερδών (Withholding Tax) που προκύπτουν από την διεξαγωγή παιγνίων μέσω παιγνιομηχανημάτων τύπου VLT, με τα μεγαλύτερα μερίδια να προέρχονται από την Αττική και ακολουθούν Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλία, Κρήτη, Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος, Νότιο Αιγαίο, Ήπειρος, Στερεά Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά και Βόρειο Αιγαίο.

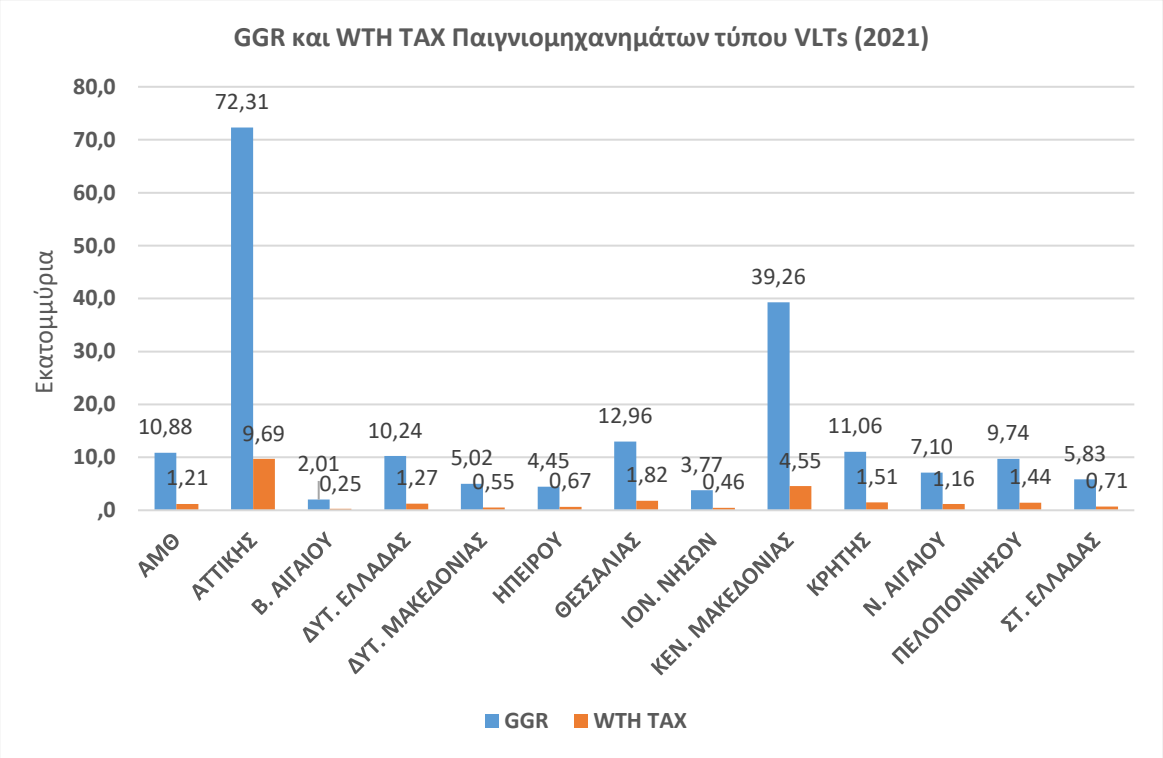

Αξίζει να σημειωθεί, ότι οι πιστοποιήσεις καταστημάτων όλων των τύπων, απαιτούν μεγάλο χρονικό διάστημα πλήρωσης τυχόν ελλείψεων των απαιτούμενων δικαιολογητικών, δεδομένου ότι η έκδοση πλείστων εξ αυτών απαιτεί τη συνδρομή και άλλων συναρμόδιων φορέων και υπηρεσιών (πολεοδομικές και δημοτικές αρχές, υγειονομικές υπηρεσίες, υπηρεσίες του πυροσβεστικού ή/και λιμενικού σώματος κ.λπ.) ενώ η παρακολούθηση και διαχείριση των μεταβολών κατά τη λειτουργία τους συνιστά ένα ιδιαίτερα δύσκολο και απαιτητικό διοικητικό έργο, δεδομένης της

συχνότητας με την οποία μεταβάλλονται τα στοιχεία της πιστοποίησης και λειτουργίας τους για εμπορικούς, κυρίως, λόγους.

5.1.9 ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΖΙΝΟ

Η Ε.Ε.Ε.Π., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, χορηγεί άδειες καταλληλότητας, τόσο στα πρόσωπα που εμπλέκονται στη διοργάνωση των τυχερών παιγνίων που διεξάγονται στις επιχειρήσεις καζίνο της χώρας, όσο και στα τεχνικά μέσα και υλικά (ΤΜΚΥ) των παιγνίων που χρησιμοποιούνται από τις εν λόγω επιχειρήσεις κατά τη διεξαγωγή αυτή.

Στο παραπάνω πλαίσιο, χορηγεί σχετικές άδειες καταλληλότητας και εγγράφει στα οικεία μητρώα, όπου απαιτείται, τους Κατασκευαστές και Εισαγωγείς-Προμηθευτές ΤΜΚΥ των καζίνο, τους Τεχνικούς-Συντηρητές των ΤΜΚΥ, το λογισμικό των παιγνίων και τα παιγνιομηχανήματα που μπορούν να εγκατασταθούν και λειτουργήσουν στις επιχειρήσεις αυτές, τα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούνται κατά τη διεξαγωγή, το λογισμικό και υλικό των συστημάτων παρακολούθησης και επιτήρησης των χώρων διεξαγωγής, καθώς και άλλα υλικά όπως οι τροχοί των ρουλετών, οι ρυθμιστές (controllers) των προοδευτικών λειτουργιών (jackpots) κ.λπ..

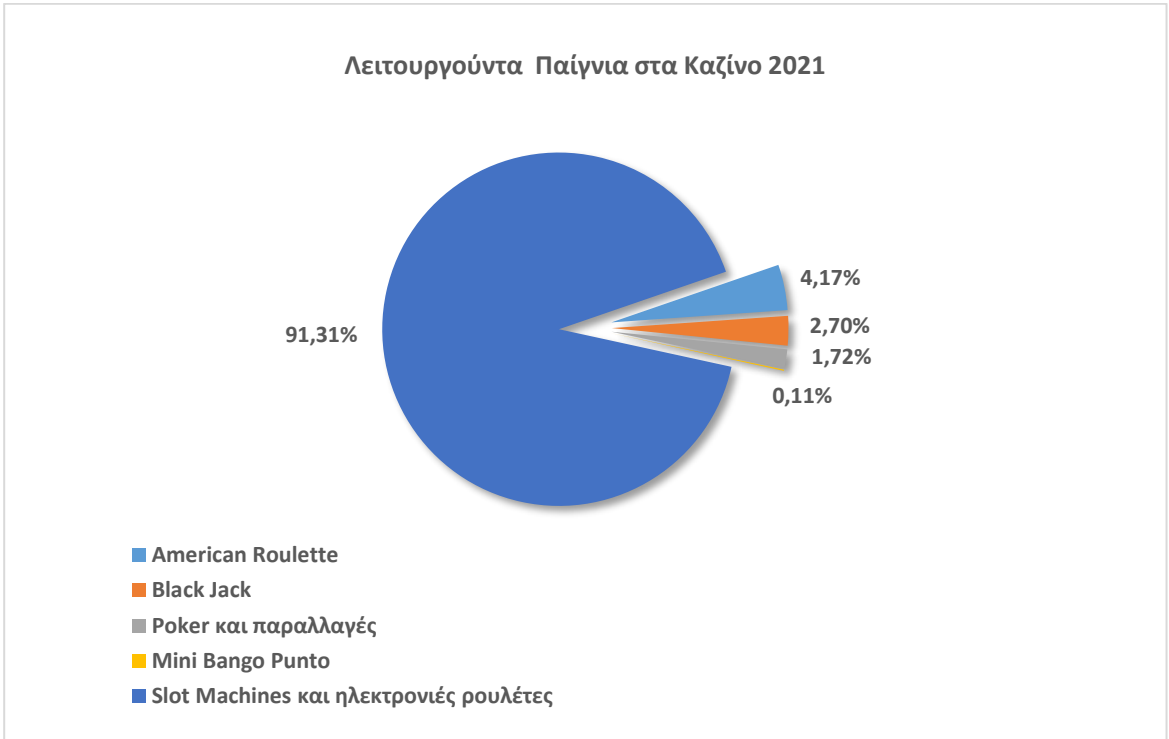

Στο παραπάνω διάγραμμα παρουσιάζονται, με βάση τον τύπο τους, τα παίγνια που είναι εγκατεστημένα στις επιχειρήσεις καζίνο της χώρας και διαθέσιμα στο καταναλωτικό κοινό στο τέλος του 2021. Το σύνολο των λειτουργούντων παιγνιομηχανημάτων είναι 3.669. Το μεγαλύτερο ποσοστό, ήτοι 91,31%

καταλαμβάνουν τα παίγνια τύπου slots, με 3.144 εγκατεστημένα παιγνιομηχανήματα και το παίγνιο της ηλεκτρονικής ρουλέτας του με 206 εγκατεστημένες μονάδες, εκ των οποίων 14 τροχοί ηλεκτρονικής ρουλέτας και 192 τερματικοί σταθμοί. Το σύνολο συμπληρώνεται με τα επιτραπέζια παίγνια που καταλαμβάνουν συνολικά 319 εγκατεστημένες μονάδες, εκ των οποίων 153 τραπέζια Αμερικανικής ρουλέτας (4,17%), 91 τραπέζια Blackjack (2.7%), 63 τραπέζια Poker και παραλλαγών αυτού (1,72%) και 4 τραπέζια Mini Banco Punto (0,11%).

Όσον αφορά τις άδειες πιστοποίησης των τεχνικών μέσων και υλικών ΤΜΚΥ διεξαγωγής παιγνίων καζίνο, κατά το έτος 2021 πραγματοποιήθηκαν 106 νέες εγγραφές λογισμικού και υλικού παιγνίων οι οποίες αφορούσαν 68 Game Software, 8 Hardware και 30 λοιπά μέσα

Τέλος, όσον αφορά τα πρόσωπα που εμπλέκονται με τη διοργάνωση των παιγνίων στα καζίνο, κατά το έτος 2021, είναι εγγεγραμμένοι 76 Κατασκευαστές ΤΜΚΥ διεξαγωγής παιγνίων καζίνο, 13 Εισαγωγείς-Προμηθευτές, 219 Τεχνικοί των εν λόγω μέσων.

5.1.10 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΜΕΝΩΝ Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΦΟΡΕΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στη με αριθμό 79305 ΕΞ 2020 (Β’ 3262) απόφαση περί Καταλληλότητας Προσώπων ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα ανεξάρτητα εξειδικευμένα εργαστήρια και οι Οργανισμοί Πιστοποίησης προκειμένου οι πιστοποιήσεις τους να γίνονται δεκτές από την Ε.Ε.Ε.Π.. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η Ε.Ε.Ε.Π. δέχεται τις πιστοποιήσεις ανεξάρτητων εξειδικευμένων εργαστηρίων ή διαπιστευμένων οργανισμών πιστοποίησης, σύμφωνα με τα ισχύοντα ευρωπαϊκά ή/και διεθνή πρότυπα, από την ανώνυμη εταιρεία «Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης Α.Ε.» (Ε.ΣΥ.Δ. Α.Ε.) ή από φορείς διαπίστευσης άλλων χωρών με τους οποίους η Ε.ΣΥ.Δ. Α.Ε. έχει υπογράψει συμφωνία αμοιβαίας αναγνώρισης. Η διαπίστευση πρέπει να καλύπτει το πεδίο των σχετικών, με την εκάστοτε πιστοποίηση, τεχνικών προδιαγραφών ή/και τεχνικών και λειτουργικών απαιτήσεων που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Παιγνίων.

5.1.11 ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

Η Ε.Ε.Ε.Π. καταρτίζει και τηρεί Ειδικό Μητρώο προμηθευτών εξοπλισμού διεξαγωγής τυχερών παιγνίων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 52Α του ν.4002/2011 (Α 180), στο οποίο καταγράφονται τα πρόσωπα που εισάγουν ή/και εμπορεύονται κάθε είδους εξοπλισμό διεξαγωγής τυχερών παιγνίων, πλην παιγνιόχαρτων. Η εισαγωγή ή/και εμπορία του παραπάνω εξοπλισμού από πρόσωπο που δεν είναι καταγεγραμμένα στο μητρώο αυτό απαγορεύεται. Η κατάρτιση του Ειδικού

Μητρώου γίνεται σύμφωνα με τη με αριθμό 144/3α/13.02.2015 (Β 403) απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. με τίτλο «Κατάρτιση του Ειδικού Μητρώου της παραγράφου 3 του άρθρου 52Α του Ν.4002/2011 (Α 180), όπως ισχύει».

5.2 ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η Ε.Ε.Ε.Π. είναι αρμόδια για την έγκριση υλοποίησης της εμπορικής επικοινωνίας των παρόχων τυχερών παιγνίων. Ως εμπορική επικοινωνία νοείται κάθε μορφή προβολής και προώθησης της διοργάνωσης και διεξαγωγής των Παιγνίων ή της εικόνας του Κατόχου Άδειας. Οι Κάτοχοι οφείλουν να καθιστούν σαφείς και συγκεκριμένες όλες τις μορφές και τα κανάλια διανομής της εμπορικής τους επικοινωνίας και να γνωστοποιούν κάθε μελλοντική μεταβολή.

Με γνώμονα την κατεύθυνση των παικτών προς τα νόμιμα, ελεγχόμενα δίκτυα διεξαγωγής των παιγνίων η εμπορική επικοινωνία οφείλει να είναι έτσι σχεδιασμένη ώστε να προωθείται το προϊόν, συγχρόνως όμως η διαφήμιση να υλοποιείται με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο (responsible gambling). Η κοινωνικά υπεύθυνη εμπορική επικοινωνία οφείλει:

- να μην στοχεύει στην προσέλκυση των ανηλίκων και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων και να εμπεριέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες για τους κινδύνους της συμμετοχής στα τυχερά παίγνια
- να υιοθετεί κατάλληλες μηνυματικές πρακτικές που προάγουν το υπεύθυνο παιχνίδι και την κατανόηση της ενασχόλησης των τυχερών παιγνίων ως μέσο διασκέδασης
- να μην είναι επιθετική, παραπλανητική ή έντονα παρακινητική και να περιέχει αληθείς ισχυρισμούς για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και χαρακτηριστικά του προϊόντος που ο αποδέκτης της διαφήμισης να μπορεί να επαληθεύσει
- να μην παρουσιάζει τα τυχερά παίγνια ως μέσο πλουτισμού ή διαφυγής από τις οικονομικές δυσκολίες ή ως μέσο αναγνώρισης και απόκτησης θαυμασμού ή ως προτεραιότητα στη ζωή
- να μην χρησιμοποιεί την ιδιότητα του χορηγού ή τα προγράμματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης προκειμένου να διαφημίσει τα παίγνια συνδυάζοντας τα προϊοντικά μηνύματα με την προβολή της ιδιότητας του χορηγού ή την κοινωφελή εταιρική δράση

Η Ε.Ε.Ε.Π. αξιολογεί τα Σχέδια Εμπορικής Επικοινωνίας των Κατόχων Άδειας τυχερών παιγνίων με γνώμονα τις ανωτέρω γενικές αρχές αλλά και ειδικότερους παράγοντες όπως:

- Η παραμετροποίηση της επικοινωνιακής καμπάνιας τυχερών παιγνίων που διενεργείται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με την εφαρμογή ειδικών ηλικιακών φίλτρων ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα αποστολής των μηνυμάτων σε ανηλίκους καθώς και όσους δεν έχουν υπερβεί το κατά περίπτωση θεσμοθετημένο όριο ηλικίας των 18 ή 21 ετών αντίστοιχα για τη συμμετοχή τους στα προβαλλόμενα παίγνια.
- Η προβολή των προγραμμάτων επιβράβευσης, όπως bonus, διαγωνισμοί, κληρώσεις, έπαθλα κ.λπ., η συμμετοχή στα οποία προϋποθέτει τη συμμετοχή στα παίγνια, να επικοινωνείται στο ευρύ κοινό με πολύ περιορισμένο τρόπο. Περισσότερες λεπτομέρειες για τα προγράμματα αυτά μπορούν να δίδονται εντός του χώρου διεξαγωγής των Παιγνίων ή στον Ιστότοπο του Κατόχου ή μέσω της αποστολής εξατομικευμένης επικοινωνίας προς τους παίκτες που έχουν ρητά συναινέσει να λαμβάνουν τέτοια επικοινωνία από τον Κάτοχο.
- Η εξειδίκευση των μηνυμάτων με τρόπο που να μην θεωρείται αόριστος ή ασαφής, με ειδική παραπομπή στους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν κάθε φορά για την παροχή μιας συγκεκριμένης προσφοράς, ώστε το κοινό να γνωρίζει εκ των προτέρων τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτές.
- Ο έλεγχος των μηνυμάτων ώστε αυτά να μην εμπεριέχουν προσβλητικές αναφορές ή χαρακτηρισμούς και να μην προσβάλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.
- Ο έλεγχος των μηνυμάτων ώστε αυτά να μην εμπεριέχουν λέξεις ή φράσεις έντονα πιεστικές ή παρακινητικές ή να παρουσιάζουν τα παίγνια ως μία συνήθη κοινωνική δραστηριότητα.

Πέραν των ανωτέρω, η βασική πρόκληση που η Ε.Ε.Ε.Π. καλείται να αντιμετωπίσει σε άμεσο χρόνο είναι ο καθορισμός των παραγόντων, μεταβλητών και η καταγραφή κατάλληλων δεικτών που θα καθιστούν λελογισμένη μία επικοινωνιακή καμπάνια τυχερών παιγνίων.

Επιπλέον, σήμερα, η εμπορική επικοινωνία σχεδόν όλων των προϊόντων, υλοποιείται στο περιβάλλον του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ένα περιβάλλον συνεχώς εξελισσόμενο, ιδιαίτερα πολύπλοκο, περίπλοκο και εξαιρετικά δύσκολο να χαρτογραφηθεί και να ελεγχθεί. Το λανσάρισμα νέων επικοινωνιακών οδών και διαφημιστικών εργαλείων, άγνωστων μέχρι χθες, μπορεί μεν να διευκολύνουν τους διαφημιζόμενους παρόχους τυχερών παιγνίων εξασφαλίζοντας νέες προοπτικές προώθησης των προϊόντων τους, από την άλλη πλευρά εντούτοις, καθιστούν ιδιαίτερα πολύπλοκη και δυσχερή την ιχνηλάτηση τόσο του όγκου όσο και των αποδεκτών των διαφημιστικών μηνυμάτων για τον θεσμικό φορέα ελέγχου.

Προς τούτο η Ε.Ε.Ε.Π. απαιτείται πλέον να διενεργήσει ειδικές μελέτες που θα καθορίσουν συγκεκριμένους δείκτες, μέτρησης της διείσδυσης της εμπορικής επικοινωνίας των τυχερών παιγνίων στο κοινό, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένες μεταβλητές (μέσα μετάδοσης, κανάλια διανομής, επικοινωνιακή ένταση, γεωγραφική διασπορά, ώρες-ζώνες προβολής, περιεχόμενο κ.λπ.), ώστε να μπορεί να κρίνει με ισόρροπο, αναλογικό και ασφαλή τρόπο, το κατά πόσο η υπό σχεδιασμό ή διενεργούμενη εμπορική επικοινωνία των παιγνίων αυτών, είναι λελογισμένη και

πάντοτε με στόχο η διαφήμιση να μην ξεπερνά τα όρια ώστε να καθίσταται επιβλαβής για το κοινωνικό σύνολο.

Από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους 2021, υποβλήθηκαν συνολικά προς έγκριση 625 Σχέδια Εμπορικής Επικοινωνίας (ΣΕΕ) παρόχων τυχερών παιγνίων.

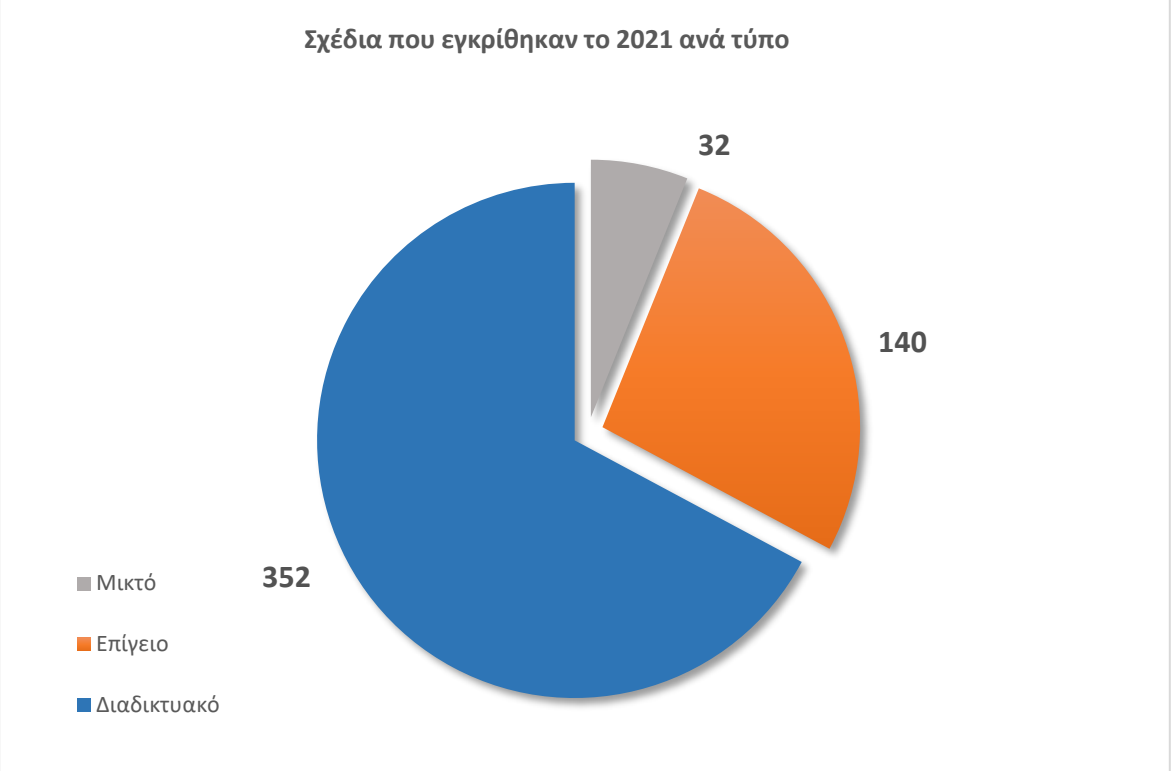

Από τα παραπάνω ΣΕΕ, 524 εγκρίθηκαν και 101 απορρίφθηκαν. Από τα εγκεκριμένα ΣΕΕ 352 (67%) αφορούν στην προβολή και προώθηση των διαδικτυακών παιγνίων, τα 140 (27%) αφορούν παίγνια που διεξάγονται στο επίγειο δίκτυο, ενώ τα 32 (6%) αφορούν παίγνια που διεξάγονται με μικτό τρόπο.

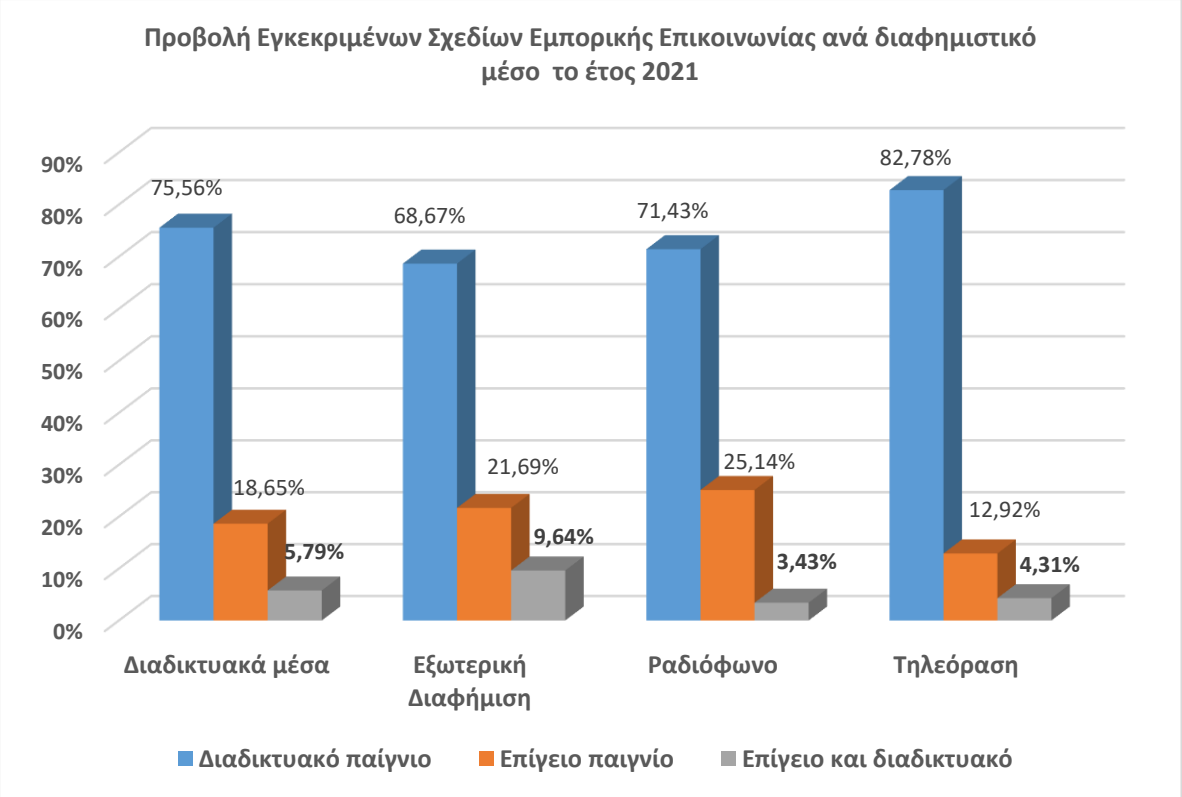

Περαιτέρω, η προβολή των τυχερών παιγνίων, όπως περιγράφεται μέσω των σχεδίων εμπορικής επικοινωνίας, αναλύεται με βάση τα διαφημιστικά μέσα που διατίθενται στην αγορά.

Στο ανωτέρο γράφημα παρατηρείται ότι τα σχέδια που αφορούν τα διαδικτυακά παίγνια καταλαμβάνουν αρκετά μεγάλυτερα ποσοστά συγκριτικά με τους άλλους τύπους παιγνίων σε όλα τα κανάλια διανομής. Η μεγαλύτερη απόκλιση εμφανίζεται στα σχέδια που επιλέγουν την τηλεόραση ως μέσω προβολής και προώθησης.

Ο οικονομικός απολογισμός των εγκεκριμένων ΣΕΕ διαμορφώθηκε προοδευτικά στα 90,73 εκατ. ευρώ και αποτυπώνεται ως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα και στο αντίστοιχο διάγραμμα.

Διαφημιστική Πρακτική	Ποσά
Τηλεόραση-Ράδιο	35.791.199
Διαδίκτυο	31.121.561
Χορηγίες	15.176.810
Εξωτερική διαφήμιση	4.969.625
Προβολή Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης	1.697.197
Επιβραβεύσεις	1.115.591
Τοποθέτηση	858.618
Σύνολο	**90.730.600**

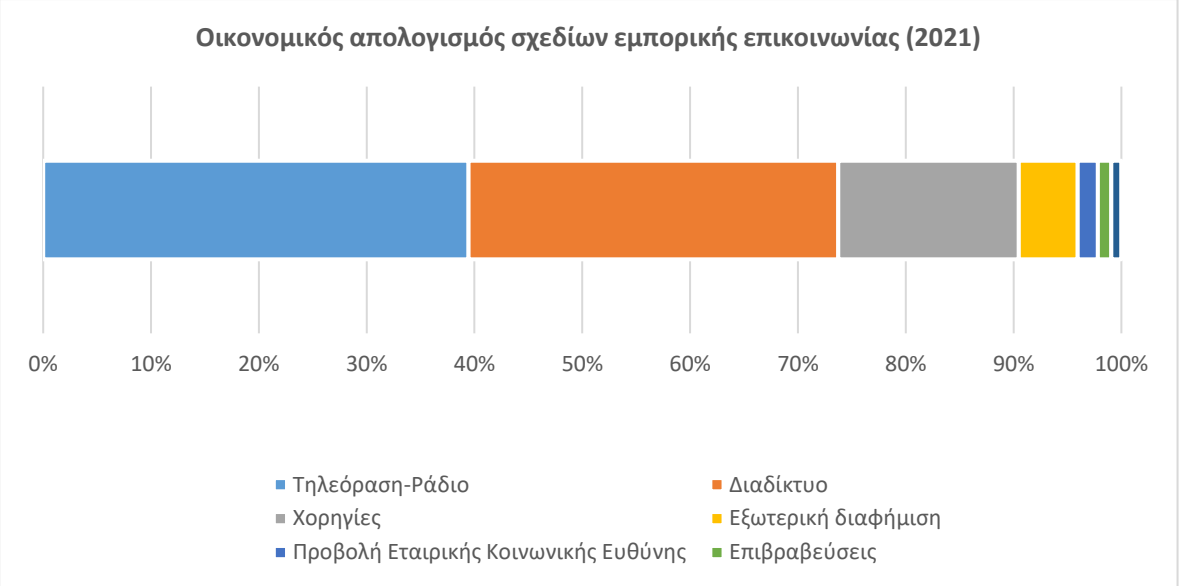

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να σημειωθεί ότι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των σχεδίων εκτείνεται, κατά κανόνα, σε περιόδους μεγαλύτερες του έτους, γεγονός που προσδίδει προοδευτικότητα στα σχετικά ποσά που προγραμματίζεται να δαπανηθούν, ενώ, από την άλλη πλευρά, πολλά από τα σχέδια που υποβάλλονται προς έγκριση αφορούν τροποποιήσεις σχεδίων που εγκρίθηκαν σε προηγούμενα έτη και συνεπώς μέρος των ποσών που δεν δαπανήθηκαν μετακυλίονται στα επόμενα έτη.

Επίσης, κατά το έτος 2021, συνεχίστηκε η επικαιροποίηση των ιστοτόπων οι οποίοι εντάσσονται στα Προγράμματα Συνεργατών των παρόχων τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου (Affiliates programs).

Τέλος, σημειώνεται ότι κατά το έτος 2021 συνεχίστηκαν οι συναντήσεις με εκπροσώπους των παρόχων τυχερών παιγνίων, με αντικείμενο την παροχή διευκρινίσεων επί του Κανονισμού και των διαδικασιών υποβολής, αξιολόγησης και έγκρισης των σχεδίων εμπορικής επικοινωνίας, με σκοπό τη βελτιστοποίηση του περιεχομένου των σχεδίων και τη διαμόρφωση συνθηκών που θα επιτρέπουν την ταχύτερη διεκπεραίωση των εγκρίσεων.

5.3 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ-ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Η συγκέντρωση, αξιολόγηση, διερεύνηση και διευθέτηση των καταγγελιών/αναφορών, αποτελεί έναν ιδιαίτερα νευραλγικό τομέα για την άσκηση της εποπτείας της διοργάνωσης και διεξαγωγής των παιγνίων και τον εντοπισμό παραβατικής συμπεριφοράς ή περιπτώσεων που χρήζουν διορθωτικών παρεμβάσεων με στόχο τη συμμόρφωση. Κατά το έτος 2021, αξιολογήθηκαν συνολικά 623 καταγγελίες/αναφορές για διάφορα ζητήματα που σχετίζονται με τη διοργάνωση και διεξαγωγή των παιγνίων.

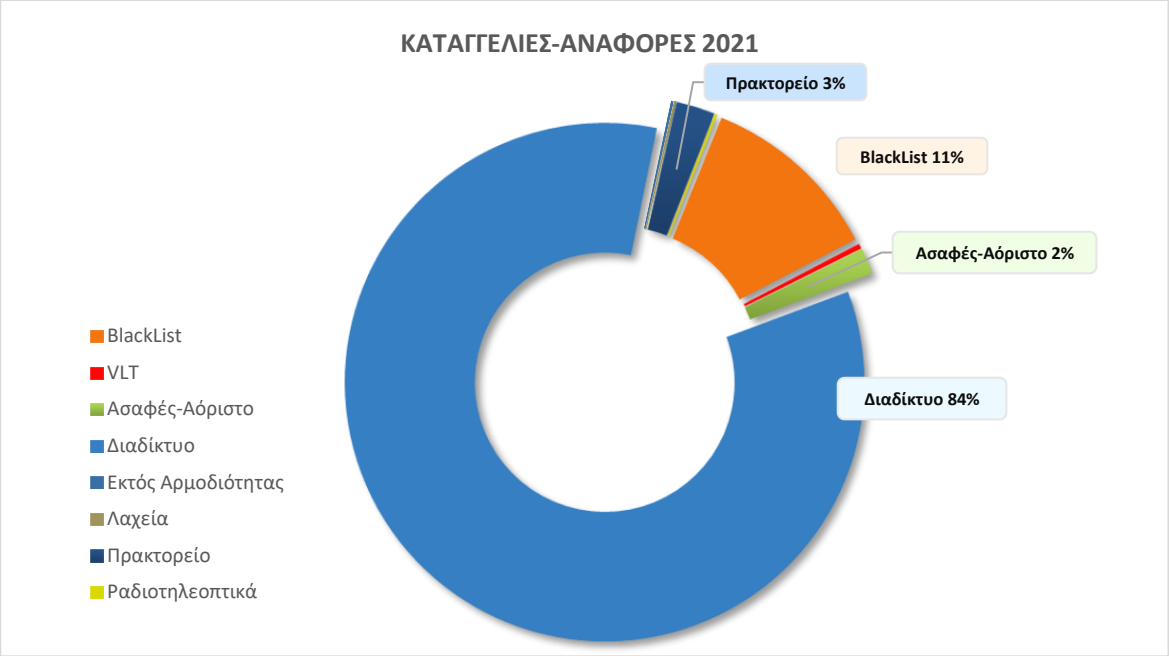

Με βάση τα στοιχεία, το διαδίκτυο και πάλι συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ποσοστό καταγγελιών-αναφορών επί του συνόλου, ήτοι 84%. Η αμέσως επόμενη κατηγορία αφορά ιστοτόπους μη αδειοδοτημένης παροχής τυχερών παιγνίων (Blacklist) με ποσοστό 11%. Ακολουθούν αναφορές-καταγγελίες σχετικές με τα πρακτορεία 3%, ενώ οι υποθέσεις με ασαφές-αόριστο περιεχόμενο καταλαμβάνουν ποσοστά της τάξης του 2%.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι πλέον κρίσιμες θεματικές ενότητες στις οποίες αφορούσαν οι καταγγελίες/αναφορές που υποβλήθηκαν.

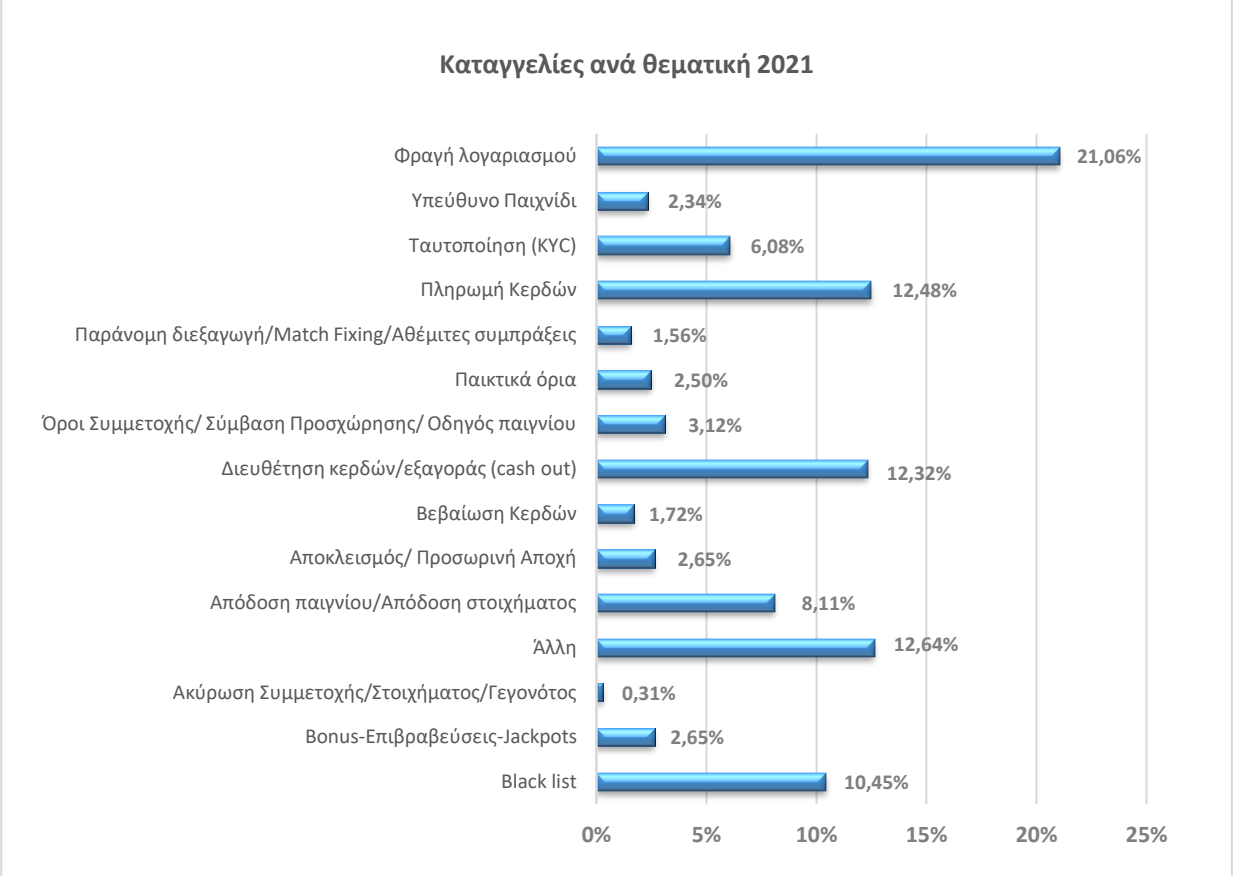

Παρατηρούμε ότι το 12,48% των καταγγελιών αφορούσε την πληρωμή κερδών. Οι υποθέσεις αυτές, στην συντριπτική τους πλειοψηφία, σχετίζονται με την άρνηση ή την καθυστέρηση έγκρισης των αιτημάτων ανάληψης ποσών που έχουν πιστωθεί στον ηλεκτρονικό λογαριασμό παίκτη. Πολλές από αυτές τις περιπτώσεις συνδέονται με τις απαιτήσεις ταυτοποίησης των παικτών πριν την πληρωμή για λόγους καταπολέμησης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Στις περιπτώσεις αυτές, κατά κανόνα, η πληρωμή υλοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ταυτοποίησης και ο παίκτης δεν επανέρχεται.

Συναφής κατηγορία με την παραπάνω είναι και αυτή των αναφορών που σχετίζονται με την διαδικασία ταυτοποίησης με ποσοστό 6,08% η οποία διενεργείται τόσο στο στάδιο εγγραφής ενός παίκτη όσο και στο στάδιο της πληρωμής.

Ωστόσο, η κατηγορία που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό (21,06%) και, ταυτόχρονα, συνδέεται με την ταυτοποίηση και την πληρωμή κερδών, είναι η φραγή λογαριασμού του παίκτη, που έχει ως συνέπεια την παρεμπόδιση διενέργειας συναλλαγών με τον πάροχο έως τη διευθέτηση του ζητήματος. Η φραγή λογαριασμού επιβάλλεται στην περίπτωση που δεν έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας του παίκτη, ή εφόσον με βάση τα στοιχεία, την ανάλυση κινδύνου, την πολιτική και τα εργαλεία που εφαρμόζει, έχει σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι διενεργήθηκαν ή επιχειρείται να διενεργηθούν Ύποπτες ή Ασυνήθεις Συναλλαγές. Ωστόσο σε πλήθος άλλων περιπτώσεων ο Κάτοχος

καθυστερεί των καταβολή των κερδών ή/και επιβάλλει φραγή στο λογαριασμό, παρά το γεγονός ότι ο παίκτης έχει ολοκληρώσει την διαδικασία ταυτοποίησης, επικαλούμενος παράβαση των όρων σύμβασης προσχώρησης του παίκτη στο παίγνιο. Προς τούτο, είναι απαραίτητο να διασφαλίζεται ότι κανένα από τα δύο μέρη της σύμβασης προσχώρησης δεν ασκεί τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν με τρόπο καταχρηστικό.

Περαιτέρω, το 12,32% των υποθέσεων αφορά είτε στη διευθέτηση των κερδών μετά την ολοκλήρωση του παικτικού γεγονότος είτε στην εξαγορά (cash out) μιας αγοράς στοιχήματος, πριν την οριστική έκβαση του στοιχηματικού γεγονότος. Οι περιπτώσεις αυτές σχετίζονται με την μη απόδοση των κερδών στον παίκτη για διάφορους λόγους όπως την αμφιβολία του παρόχου για την ακεραιότητα διεξαγωγής ενός συγκεκριμένου γεγονότος (match fixing) που προσφέρθηκε για στοιχηματισμό, την ακύρωση ενός γεγονότος, την υπόνοια ότι ο παίκτης συμμετείχε στο παίγνιο για λογαριασμό τρίτου, τεχνικές αστοχίες των συστημάτων διεξαγωγής κ.ά.. Η συγκεκριμένη κατηγορία παρουσιάζει υψηλή συνάφεια με αυτήν της ακύρωσης συμμετοχών, στοιχημάτων και γεγονότων, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις συνδέεται και με τη φραγή του λογαριασμού του παίκτη, ειδικά όταν ο πάροχος πιθανολογεί, σύμφωνα με τα στοιχεία που διαθέτει, ότι ο παίκτης συμμετείχε στο παίγνιο για λογαριασμό τρίτου.

Σημαντικό ποσοστό (10,45%), επίσης, καταλαμβάνουν οι καταγγελίες που αφορούν μη αδειοδοτημένους παρόχους τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου, οι οποίοι εγγράφονται κατόπιν ελέγχου στον κατάλογο (Blacklist), ανεξαρτήτως των επιβαλλομένων διοικητικών κυρώσεων. Επισημαίνεται, ότι όλοι οι εγγεγραμμένοι στον κατάλογο δεν επιτρέπεται να αδειοδοτηθούν ή με οποιονδήποτε τρόπο να συμμετέχουν σε αδειοδοτημένο φορέα παροχής υπηρεσιών παιγνίων στην Ελλάδα.

Από τις υπόλοιπες καταγγελίες/αναφορές ξεχωρίζει η θεματική της απόδοση του παιγνίου και στοιχήματος (8,11%), η οποία συσχετίζεται πολλές φορές με διευθέτηση των κερδών/εξαγοράς (cash out), ενώ στην κατηγορία «άλλη» (12,54%) συγκαταλέγονται συνήθως ζητήματα εκτός αρμοδιότητας της Ε.Ε.Ε.Π, διευκρινήσεις που σχετίζονται με προηγούμενες καταγγελίες, αιτήματα πληροφόρησης για συγκεκριμένα θέματα που σχετίζονται με την κανονιστική συμμόρφωση κ.ά..

5.4 Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ

Με τις διατάξεις του ν. 4512/2018 (Α 5) πραγματοποιήθηκε μετά από 25 περίπου χρόνια μία νέα προσπάθεια της Πολιτείας να συγκροτηθεί ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο χορήγησης αδειών επιχειρήσεων καζίνο (ΕΚΑΖ), στην Ελληνική Επικράτεια. Με το νόμο αυτόν ρυθμίζονται κρίσιμα θέματα αδειοδότησης των καζίνο στη χώρα, που αφορούν, κατά κύριο λόγο, στη διαδικασία χωροθέτησης των ΕΚΑΖ,

στους τύπους και τη χρονική διάρκεια των αδειών, στις οικονομικές υποχρεώσεις των ΕΚΑΖ, καθώς και στον έλεγχο και την εποπτεία της λειτουργίας τους.

Με τον νόμο καθορίζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα η ανάπτυξη ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης επιχειρήσεων καζίνο, των καζίνο ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων (Integrated Resort Casino). Το μοντέλο αυτό συνδυάζει εγκαταστάσεις υψηλών προδιαγραφών, υπηρεσίες ψυχαγωγίας (συμπεριλαμβανομένων και των παιγνίων) και πολιτισμού, εμπορικά καταστήματα και πολυτελή ξενοδοχεία, στοιχεία τα οποία καθίστανται ελκυστικά για επισκέπτες τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό.

Τα καζίνο ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων λειτουργούν ως συνδετικό στοιχείο και πόλος έλξης για τους λοιπούς κλάδους ψυχαγωγίας και διασκέδασης και συμβάλλουν δυναμικά στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση της αγοράς και τη διασύνδεσή της με τη βιομηχανία του ελεύθερου χρόνου. Τα παραπάνω έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της επισκεψιμότητας, την προσέλκυση εγχώριων και αλλοδαπών καταναλωτών υψηλού εισοδήματος, την αύξηση της μέσης τουριστικής δαπάνης, την επιμήκυνση του μέσου χρόνου παραμονής των επισκεπτών, την άμβλυνση της εποχικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, την ενίσχυση της εγχώριας βιομηχανικής, εμπορικής και μεταποιητικής δραστηριότητας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, διαμορφώνοντας τις απαιτούμενες λειτουργικές ροές που θα παράξουν, μεσο-μακροπρόθεσμα, υψηλά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα για την οικονομία και την κοινωνία και, συνακόλουθα, για τα δημόσια έσοδα.

Στο παραπάνω πλαίσιο με τη με αριθμό ΔΕΕΟΘ Γ 0002374 ΕΞ 2018/22.02.2018 (Β 614) απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών, ανατέθηκε στην Ε.Ε.Ε.Π. η διενέργεια διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού για την επιλογή παραχωρησιούχου άδειας λειτουργίας καζίνο εντός της περιοχής του Μητροπολιτικού Πόλου του Ελληνικού – Αγίου Κοσμά, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 361 του ως άνω νόμου.

Σε συνέχεια των ενεργειών της Επιτροπής Διαγωνισμού και της Ε.Ε.Ε.Π. κατά τα έτη 2018 – 2020, η Ε.Ε.Ε.Π., με τη με αριθμό 541/1/12.02.2021 απόφασή της, κατακύρωσε το αποτέλεσμα του Διεθνούς Δημόσιου Διαγωνισμού για την Παραχώρηση Άδειας Λειτουργίας Επιχείρησης Καζίνο (ΕΚΑΖ) ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά και ανακήρυξε Ανάδοχο την Ένωση Προσώπων Inspire Athens.

Με τη με αριθμό 604/1/22.10.2021 απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. τροποποιήθηκε η με αριθμό 541/1/12.02.2021 όμοια απόφαση και κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού Παραχώρησης Άδειας Λειτουργίας Επιχείρησης Καζίνο (ΕΚΑΖ) ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, στην Ένωση Προσώπων με τον διακριτικό τίτλο ATHENS IRC και μέλη τις εταιρείες MGGR LLC, MGE HELLINIKON B.V. και ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. Συμμετοχών, Ακινήτων, Κατασκευών.

Με τη με αριθμό 604/2/22.10.2021 απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. συμπληρώθηκαν οι όροι της Σύμβασης Παραχώρησης του Διεθνούς Δημόσιου Διαγωνισμού για την

Παραχώρηση Άδειας Λειτουργίας Επιχείρησης Καζίνο (ΕΚΑΖ) ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά και απεστάλη το τροποποιημένο σχέδιο της Σύμβασης στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου, σύμφωνα με τα άρθρα 324 και 326 του ν. 4700/2020 (Α 52).

Η με αριθμό 604/2/22.10.2021 απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. με τα με αριθμό 38/19.10.2021 και 39/20.10.2021 Πρακτικά της Επιτροπής Διαγωνισμού καθώς και η με αριθμό 604/2/22.10.2021 όμοια απόφαση με το συμπληρωμένο Σχέδιο της Σύμβασης Παραχώρησης, υποβλήθηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο για την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου.

Με την με αριθμό 647/2021 Πράξη του Ζ΄ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ολοκληρώθηκε ο προσυμβατικός έλεγχος της διαδικασίας διενέργειας του Διεθνούς Δημόσιου Διαγωνισμού για την Παραχώρηση Άδειας Λειτουργίας Επιχείρησης Καζίνο (ΕΚΑΖ) ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Σύμφωνα με την ως άνω Πράξη «Δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης με αντικείμενο την «Παραχώρηση Άδειας Λειτουργίας Επιχείρησης Καζίνο (ΕΚΑΖ) ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά».».

Αναμένεται η ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας με τον περί οψιγενών μεταβολών έλεγχο και θα ακολουθήσει υποβολή στον Υπουργό Οικονομικών απόφασης της Ε.Ε.Ε.Π. περί της υπογραφής της σύμβασης και έκδοσης της άδειας.

5.5 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ

Τον Αύγουστο 2021 η εταιρεία με την επωνυμία ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ Α.Ε. υπέβαλε στην Ε.Ε.Ε.Π. αίτηση για την κατ’ εξαίρεση μεταφορά της υφιστάμενης επιχείρησης καζίνο από τη σημερινή θέση στο ξενοδοχείο Μον Παρνές (όρος Πάρνηθα, Αττική), στην περιοχή Δηλαβέρη (Μαρούσι, Αττική), συνοδευόμενη από φάκελο τεκμηρίωσης της συνδρομής των προβλεπόμενων προϋποθέσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 369Α του ν.4512/2018 (Α 5).

Στο πλαίσιο των ως άνω διατάξεων, η Ε.Ε.Ε.Π., για την εξέταση του αιτήματος μεταφοράς του καζίνο σε νέα θέση καθώς και την αξιολόγηση του φακέλου τεκμηρίωσης της συνδρομής των προβλεπόμενων προϋποθέσεων που συνόδευε το αίτημα, ζήτησε την άμεση συνδρομή και γνώμη τεσσάρων (4) ανεξάρτητων εξωτερικών συμβούλων (Νομικό, Οικονομικό, Κοινωνικό και Τεχνικό Σύμβουλο) με εγνωσμένο υπόβαθρο και εμπειρία στα πεδία των επιστημών που άπτονται των προβλεπόμενων ως προς την κατ’ εξαίρεση μεταφορά προϋποθέσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία και εντός των ορίων που προβλέπονται στην παρ. 14 του άρθρου 361 του ν.4512/2018 (Α 5), προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή και απρόσκοπτη άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων της Αρχής .

Τον Νοέμβριο 2021 υπεβλήθη στον Υπουργό Οικονομικών η με αριθμό 606/1.11.2021 απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. με την οποία η Αρχή εισηγήθηκε, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 369Α του ν.4512/2018 (Α 5), την κατ' εξαίρεση μεταφορά του καζίνο Πάρνηθας, από τη σημερινή θέση στο ξενοδοχείο Μον Παρνές (όρος Πάρνηθα, Αττική) σε συγκεκριμένη θέση εντός του Νομού Αττικής και συγκεκριμένα στην περιοχή Δηλαβέρη (Μαρούσι, Αττική). Η ως άνω εισήγηση υποβλήθηκε μαζί με τον φάκελο τεκμηρίωσης της ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ Α.Ε. και τις γνώμες των τεσσάρων ανεξάρτητων συμβούλων που συνέδραμαν την Ε.Ε.Ε.Π., σύμφωνα με τις ίδιες ως άνω διατάξεις.

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 369Α του ν.4512/2018 (Α 5), για την έγκριση της κατ' εξαίρεση μεταφοράς του καζίνο και τον καθορισμό των ειδικότερων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων για την πραγματοποίησή της, απαιτείται η έκδοση προεδρικού διατάγματος, με το οποίο θα καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις για την υλοποίησή της και το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η Ε.Ε.Ε.Π. είναι η αρμόδια Αρχή για την εποπτεία και τον έλεγχο της αγοράς των τυχερών και των ηλεκτρονικών τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων. Οι έλεγχοι αφορούν, ενδεικτικά, τη νομιμότητα διεξαγωγής του παιγνίου, την τήρηση των κανόνων διεξαγωγής του, την εφαρμογή των όρων της άδειας, την οικονομική διαχείριση του παιγνίου, την απόδοση των κερδών στους παίκτες, το Δημόσιο και τους δικαιούχους φορείς του.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ο έλεγχος διοργάνωσης ή/και διεξαγωγής κάθε είδους παιγνίου χωρίς την προβλεπόμενη άδεια ή/και πιστοποίηση του καταστήματος, των παιγνιομηχανημάτων και των παιγνίων πραγματοποιείται από την Ελληνική Αστυνομία. Αντιστοίχως, ο έλεγχος των αδειοδοτημένων/πιστοποιημένων καταστημάτων, παιγνιομηχανημάτων και παιγνίων πραγματοποιείται από την Ε.Ε.Ε.Π. (ν.4002/2011, άρθρο 52Α, παρ. 1).

6.1 ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

6.1.1 ΈΛΕΓΧΟΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Το εποπτικό και ελεγκτικό έργο της Ε.Ε.Ε.Π. έχει ως στόχο την επίτευξη της συμμόρφωσης των παρόχων παιγνίων με τα προβλεπόμενα στις ισχύουσες

νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις. Αποτελεί ένα ιδιαίτερα σύνθετο, πολύπλοκο και απαιτητικό έργο, που από τη μια προϋποθέτει υψηλή τεχνογνωσία των πρακτικών και μεθόδων με τις οποίες είναι οργανωμένες και δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις της συγκεκριμένης αγοράς, ενώ από την άλλη απαιτεί βαθιά γνώση της κείμενης νομοθεσίας, τόσο στα ζητήματα που αφορούν στα παίγνια όσο και σε εκείνα που αφορούν στη λήψη μέτρων συμμόρφωσης και επιβολής κυρώσεων.

Η Ε.Ε.Ε.Π. ασκεί το παραπάνω έργο έχοντας αναπτύξει ολοκληρωμένες διαδικασίες και πρακτικές συνεργασίας, αλληλεπίδρασης και ανατροφοδότησης όλων των οργανικών μονάδων της, συγκροτώντας ένα σύστημα εξισορρόπησης (check and balances), που επιτρέπει την άμεση ανάληψη δράσης με στόχο τη συμμόρφωση της αγοράς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Το εποπτικό και ελεγκτικό έργο ασκείται καθημερινά και καταλαμβάνει όλες τις κρίσιμες περιοχές της διοργάνωσης και διεξαγωγής των παιγνίων, όπως η παρακολούθηση και ο έλεγχος των ακαθάριστων εσόδων των εταιρειών παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων, η τήρηση των όρων και κανόνων διεξαγωγής, η νομιμότητα και επάρκεια εγκαταστάσεων και χώρων, η τήρηση χρηματικού αποθέματος ασφαλείας, η διασφάλιση της ακεραιότητας και καταλληλότητας των εμπλεκομένων με τη διοργάνωση και διεξαγωγή προσώπων, η χρήση πιστοποιημένων μέσων, υλικών και συστημάτων διεξαγωγής των παιγνίων, η διακίνηση, εγκατάσταση και συντήρηση του σχετικού εξοπλισμού, η εγκατάσταση και διαχείριση των προοδευτικών λειτουργιών (jackpots), η εμπορική επικοινωνία των παιγνίων, η καταπολέμηση της παράνομης διεξαγωγής (Blacklist), η λήψη μέτρων για την πρόληψη και αποτροπή φαινομένων νομιμοποίησης εσόδων, η τήρηση των αρχών του υπεύθυνου παιχνιδιού κ.ά.

Ο έλεγχος διενεργείται από Κλιμάκια Ελέγχου που στελεχώνονται από μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων (ΣΕΠ) του άρθρου 18 του ν.3229/2004 (Α΄ 38), τα οποία κατέχουν την κατά περίπτωση απαιτούμενη εξειδίκευση. Η συγκρότηση των Κλιμακίων Ελέγχου για τη διενέργεια ελέγχων σε συγκεκριμένες περιοχές ενεργοποιείται σε κάθε περίπτωση που τα στοιχεία που περιέρχονται σε γνώση της Αρχής επιτρέπουν να πιθανολογηθεί βάσιμα ότι συντελούνται παραβάσεις του ρυθμιστικού πλαισίου από τους παρόχους παιγνίων και πρέπει να κινηθούν οι νόμιμες διαδικασίες για την επιβολή των κατά τον νόμο προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.

Η συνεχής εποπτεία των αρμόδιων στελεχών και οργάνων της Αρχής, είτε αυτοτελώς είτε στο πλαίσιο της συνεργασίας της Ε.Ε.Ε.Π. με άλλες αρχές και φορείς του Δημοσίου, καθώς και η βασιμότητα των καταγγελιών/αναφορών που υποβάλλονται στην Αρχή από το κοινό και τους διοικούμενους, αποτελούν τις κύριες πηγές πληροφόρησης που επιτρέπουν την ανάλυση και αξιολόγηση κάθε υπόθεσης,

ανάλυση η οποία και καθορίζει την αναγκαιότητα λήψης ή μη της απόφασης για τη διενέργεια περαιτέρω διερεύνησης και ελέγχου.

Στο παραπάνω πλαίσιο, κατά το 2021, διενεργήθηκαν είκοσι τρεις (23) έλεγχοι [9]. Οι δεκατέσσερις (14) από αυτούς αφορούν τη λειτουργία των επιχειρήσεων καζίνο, δύο (2) την τήρηση των όρων του Κανονισμού Παιγνίων περί Εμπορικής Επικοινωνίας Τυχερών Παιγνίων, ένας (1) την τήρηση του Κανονισμού Παιγνίων για τη Διοργάνωση και Διεξαγωγή Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου, πέντε (5) την τήρηση των διατάξεων του Κανονισμού Πρακτόρων της ΟΠΑΠ Α.Ε. και την τήρηση των όρων Πιστοποίησης Καταστημάτων Τύπου ΣΤ΄ και ένας (1) την τήρηση των όρων του Κανονισμού εφαρμογής μέτρων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από τα Υπόχρεα Πρόσωπα στην αγορά τυχερών παιγνίων.

Περαιτέρω, σε δώδεκα (12) περιπτώσεις κινήθηκε η διαδικασία επιβολής κυρώσεων, εκ των οποίων τρεις (3) αφορούσαν τις επιχειρήσεις καζίνο, οκτώ (8) τον τομέα της εμπορικής επικοινωνίας και μία (1) την τήρηση των διατάξεων του Κανονισμού Διεξαγωγής Τυχερών Παιγνίων μέσω Παιγνιομηχανημάτων τύπου Video Lottery Terminal (VLT).

Τέλος, σημειώνεται ότι για τον έλεγχο της διεξαγωγής των παιγνίων κληρώσεων της ΟΠΑΠ Α.Ε., την ανακήρυξη των νικητών και τέλος την εκδίκαση των ενστάσεων των παικτών υπεύθυνη παραμένει η δεκαπενταμελής «Επιτροπή Ελέγχου, Ανακήρυξης Νικητών και Εκδίκασης Ενστάσεων», βάσει των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 27 του ν.2843/2000 (Α΄ 219) «Εκσυγχρονισμός των χρηματιστηριακών συναλλαγών, εισαγωγή εταιριών επενδύσεων στην ποντοπόρο ναυτιλία στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει. Η Επιτροπή Ελέγχου συγκροτήθηκε με τη με αριθμό 29157/2000 (Β 1417) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού [Έγκριση του «Γενικού Κανονισμού Λειτουργίας και Διεξαγωγής των παιχνιδιών του ΟΠΑΠ Α.Ε. με απευθείας σύνδεση»]. Δεδομένης της μετέπειτα κατάργησης της συγκρότησης της προαναφερθείσας Επιτροπής, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 29 του άρθρου 24 του ν.4141/2013 (Α΄ 81), η Αρχή εισηγήθηκε με τη με αριθμό 162/5/02.07.2015 απόφασή της την κατάργηση του συνόλου των διατάξεων της παραγράφου 5, του άρθρου 27 του ν.2843/2000 (Α΄ 219).

6.1.2 ΈΛΕΓΧΟΙ ΜΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ (BLACKLIST)

[9] Πρέπει να σημειωθεί ότι η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων αποτελεί μία σύνθετη διοικητική διαδικασία (εισήγηση, κλήση σε ακρόαση, αξιολόγηση των θέσεων του διοικούμενου, απόφαση), η οποία, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και τη φύση της κάθε υπόθεσης, μπορεί να διαρκέσει αρκετό χρόνο μέχρι τον σχηματισμό της οριστικής κρίσης και τη λήψη της σχετικής απόφασης.

Η Ε.Ε.Ε.Π., σε καθημερινή βάση, παρακολουθεί τη δραστηριότητα των τυχερών παιγνίων στην ελληνική αγορά και αξιοποιεί κάθε σχετική πληροφορία προκειμένου να εντοπίσει φαινόμενα παράνομης δραστηριότητας από παρόχους που δεν κατέχουν σχετική άδεια ή δεν παρέχουν νομίμως τυχερά παίγνια. Το κέντρο βάρους των ελέγχων αυτών δίδεται στο διαδίκτυο, το οποίο ως δίκτυο διανομής ενέχει αυξημένους κινδύνους ανάπτυξης παράνομης δραστηριότητας με δυνατότητες συγκάλυψης των προσώπων που εμπλέκονται σε αυτήν. Κατά συνέπεια, ο εντοπισμός και η καταστολή της παράνομης δραστηριότητας στον τομέα παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων, αποκτά κρίσιμη σημασία τόσο για την προστασία των παικτών και εν γένει των καταναλωτών όσο και για την προστασία των συμφερόντων των παρόχων τυχερών παιγνίων που προσφέρουν νόμιμα τις σχετικές υπηρεσίες και καταβάλλουν τις υποχρεώσεις τους στο Ελληνικό Δημόσιο από τη δραστηριότητά τους αυτή.

Η Ε.Ε.Ε.Π. συντάσσει, επικαιροποιεί και αναρτά στον ιστότοπό της τον Κατάλογο μη Αδειοδοτημένων Παρόχων Τυχερών Παιγνίων (Blacklist) οι οποίοι διοργανώνουν ή/και διεξάγουν τυχερά παίγνια κατά παράβαση των κείμενων διατάξεων, με επίγειο τρόπο (Land based), μέσω του διαδικτύου (online) ή με άλλη εξ αποστάσεως μέθοδο (remote gambling). Η διαδικασία εντοπισμού, ελέγχου και εγγραφής στην Blacklist προβλέπεται στη με αριθμό 51/3/26.04.2013 (Β 1147) απόφαση και αφορά στον συνεχή έλεγχο του διαδικτύου για τον εντοπισμό ονομάτων χώρου (domain names) που προσφέρουν παρανόμως υπηρεσίες τυχερών παιγνίων στην Ελληνική Επικράτεια. Εφόσον από τα στοιχεία του ελέγχου επιβεβαιωθεί ότι πρόκειται για μη αδειοδοτημένη παροχή υπηρεσιών τυχερών παιγνίων, τα ονόματα χώρου και, όταν είναι γνωστά, και τα νομικά ή/και φυσικά πρόσωπα, τα οποία παρέχουν μη αδειοδοτημένες υπηρεσίες από ιστότοπο παράνομης διεξαγωγής, εγγράφονται στην Blacklist.

Σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση, τα πρόσωπα που εγγράφονται στην Blacklist έχουν τη δυνατότητα να αιτηθούν τη διαγραφή των ιστοτόπων τους από αυτήν αφού παρέλθει τουλάχιστον ένα έτος από την εγγραφή τους και υπό την προϋπόθεση ότι δεσμεύονται να μην προβούν στην επανάληψη παροχής μη αδειοδοτημένων υπηρεσιών. Στην περίπτωση δε που κάτι τέτοιο επαναληφθεί μετά τη διαγραφή του ιστοτόπου από την Blacklist, ο ιστότοπος και τα πρόσωπα επανεγγράφονται σε αυτήν τουλάχιστον για 5 έτη, πριν την παρέλευση των οποίων δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης διαγραφής.

Από τον Ιούλιο του έτους 2013, η Ε.Ε.Ε.Π. τηρεί και επικαιροποιεί συνεχώς την Blacklist. Η Blacklist είναι αναρτημένη στον ιστότοπο της Ε.Ε.Ε.Π. προκειμένου να παρέχεται η αναγκαία πληροφορία προς όλους τους αρμόδιους φορείς, ώστε να προβαίνουν στις κατά νόμο προβλεπόμενες ενέργειες, καθώς και στο κοινό προς ενημέρωσή του.

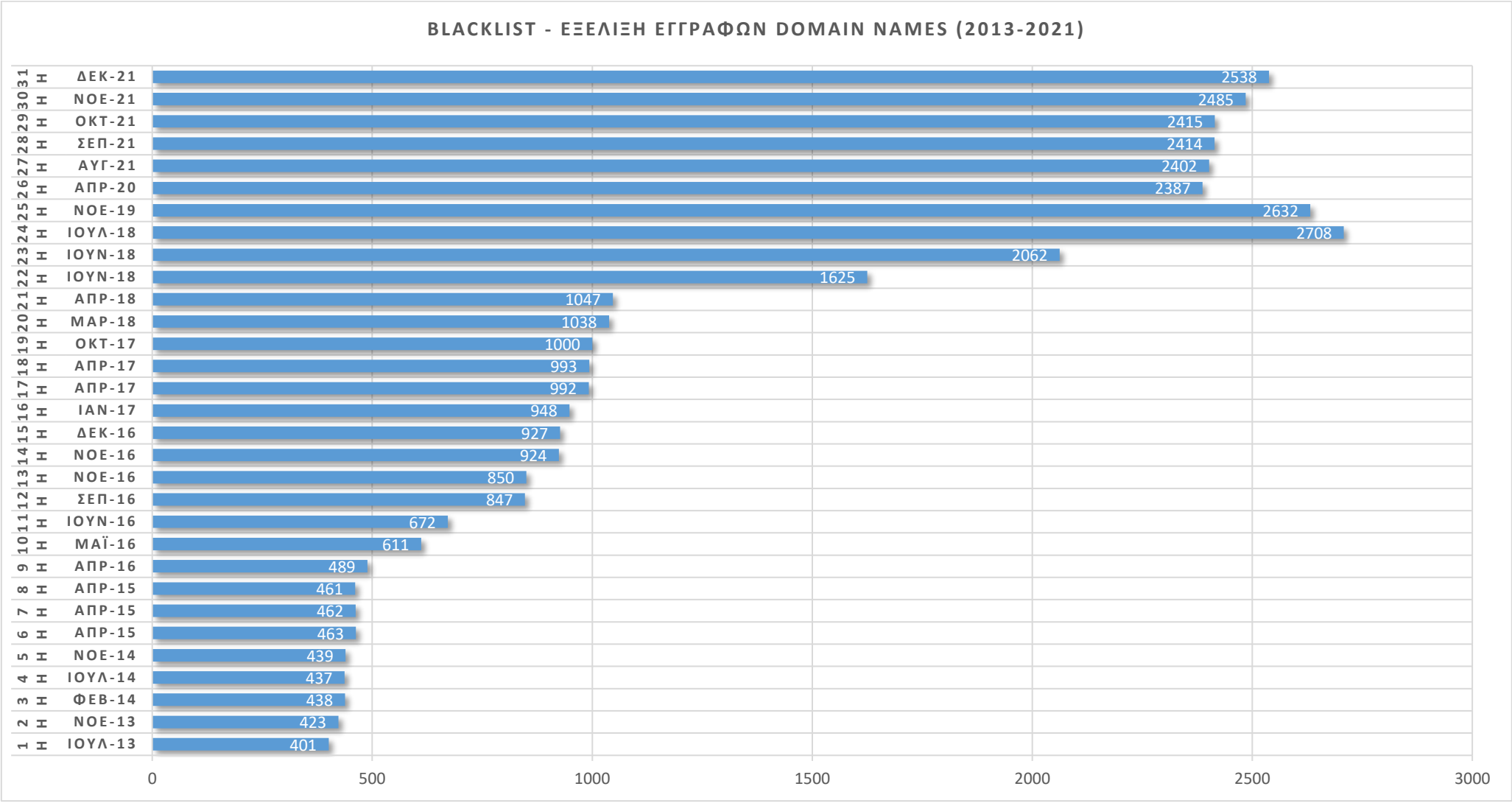
BLACKLIST - ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ DOMAIN NAMES (2013-2021)
31 Η ΔΕΚ-21 2538
30 Η ΝΟΕ-21 2485
29 Η ΟΚΤ-21 2415
28 Η ΣΕΠ-21 2414
27 Η ΑΥΓ-21 2402
26 Η ΑΠΡ-20 2387
25 Η ΝΟΕ-19 2632
24 Η ΙΟΥΛ-18 2708
23 Η ΙΟΥΝ-18 2062
22 Η ΙΟΥΝ-18 1625
21 Η ΑΠΡ-18 1047
20 Η ΜΑΡ-18 1038
19 Η ΟΚΤ-17 1000
18 Η ΑΠΡ-17 993
17 Η ΑΠΡ-17 992
16 Η ΙΑΝ-17 948
15 Η ΔΕΚ-16 927
14 Η ΝΟΕ-16 924
13 Η ΝΟΕ-16 850
12 Η ΣΕΠ-16 847
11 Η ΙΟΥΝ-16 672
10 Η ΜΑΪ-16 611
9 Η ΑΠΡ-16 489
8 Η ΑΠΡ-15 461
7 Η ΑΠΡ-15 462
6 Η ΑΠΡ-15 463
5 Η ΝΟΕ-14 439
4 Η ΙΟΥΛ-14 437
3 Η ΦΕΒ-14 438
2 Η ΝΟΕ-13 423
1 Η ΙΟΥΛ-13 401
0
500
1000
1500
2000
2500
3000

Στο παραπάνω διάγραμμα αποτυπώνεται η εξέλιξη των εγγραφών στην Blacklist, για τα έτη 2013-2021. Κατά το έτος 2021 εκδόθηκαν και δημοσιεύτηκαν πέντε (5) επικαιροποιημένες εκδόσεις της Blacklist (Αύγουστος - Δεκέμβριος), αυξάνοντας τον συνολικό αριθμό των εγγεγραμμένων ιστοτόπων σε 2.538 από 2.387 που ήταν το 2020.

Εκτός από τους ελέγχους για την προσθήκη ιστοτόπων, η Ε.Ε.Ε.Π. προέβη στην εξέταση δύο (2) αιτήσεων διαγραφής από την Blacklist που αφορούσαν είκοσι έξι (26) ιστοτόπους και δύο (2) Παρόχους, οι οποίοι διαγράφηκαν επιτυχώς αφού διαπιστώθηκε η μη παροχή υπηρεσιών τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου σε όλους τους ιστοτόπους τους οποίους κατείχαν τα αιτούμενα ή σχετιζόμενα με αυτά, νομικά πρόσωπα. Αναμφισβήτητα, το νέο πλαίσιο των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων που προωθήθηκαν περί ρύθμισης της αγοράς τυχερών παιγνίων μέσω Διαδικτύου και η χορήγηση των σχετικών αδειών συνέβαλε στη συμμόρφωση όλο και περισσότερων νομικών προσώπων προκειμένου να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο εγγραφής τους στην Blacklist.

Η Ε.Ε.Ε.Π., ήδη από το τέλος του 2018, απέστειλε έγγραφο στις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές Ρυθμιστικές Αρχές με το οποίο τους ενημέρωνε για το ισχύον νομοθετικό καθεστώς, την κύρωση της εγγραφής στην Blacklist των μη αδειοδοτημένων ιστοτόπων καθώς και οδηγίες αυτό-συμμόρφωσης, ώστε οι Πάροχοι να έχουν τη δυνατότητα να προβούν από μόνοι τους σε προληπτική αναστολή τυχόν παροχής τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου στην Ελληνική Επικράτεια και ως εκ τούτου να αποφύγουν την εγγραφή τους στην Blacklist. Ενδεικτικά, παρατίθεται στη συνέχεια στιγμιότυπο από ιστοσελίδα στοιχηματικής εταιρείας που δραστηριοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπως αυτή διαμορφώθηκε κατόπιν της σχετικής ενημέρωσης της Αρχής.

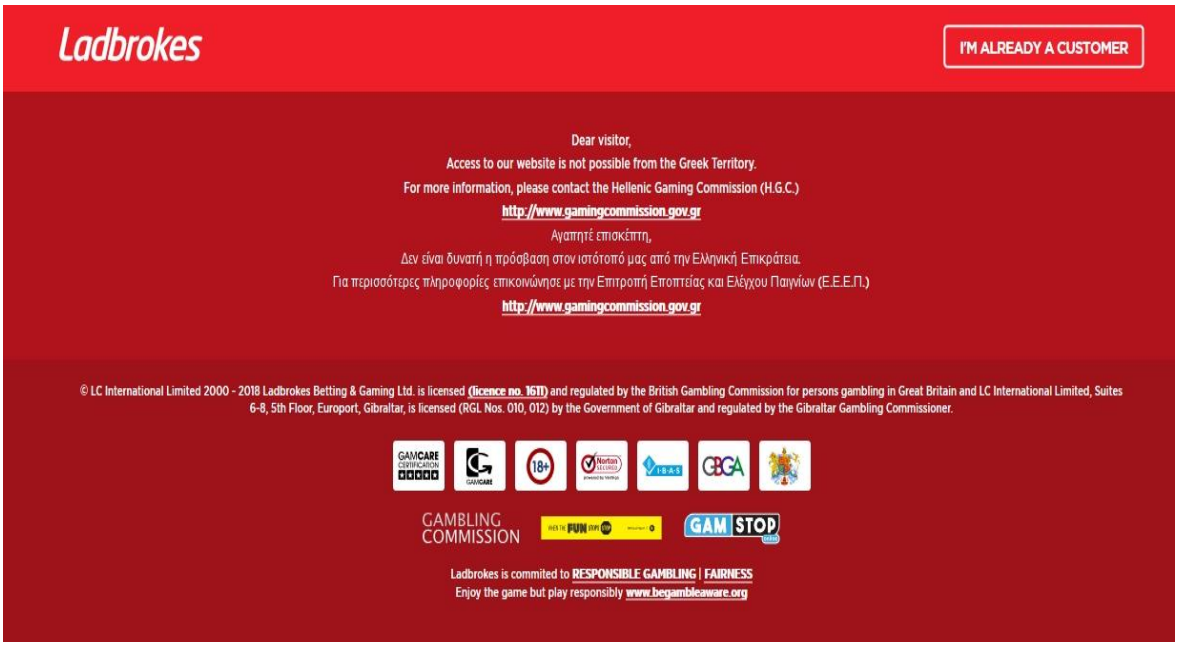

Για κάθε επικαιροποιημένη έκδοση της Blacklist και μετά την ανάρτησή της στον ιστότοπο της Ε.Ε.Ε.Π., ενημερώνονται όλοι οι εμπλεκόμενοι για την εφαρμογή των μέτρων αποκλεισμού (Blocking) και δίωξης της παράνομης δραστηριότητας φορείς, όπως:

- οι πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου (ISPs),
- η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) ως η αρμόδια Ρυθμιστική Αρχή των ISPs,
- οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Αρχές για την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος, του ηλεκτρονικού εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες,
- η Τράπεζα της Ελλάδος ως η Ρυθμιστική Αρχή για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των ιδρυμάτων πληρωμών, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα και τα ιδρύματα πληρωμών που λειτουργούν στην Ελληνική Επικράτεια,
- οι αρμόδιες εισαγγελικές και διωκτικές Αρχές
- οι εταιρείες διαχείρισης μηχανών αναζήτησης και κοινωνικά δίκτυα (π.χ. Google, Apple, Meta, Viber, Twitter), ώστε να αποτραπεί η εμφάνιση και η προώθηση ιστοτόπων διαδικτυακού στοιχηματισμού από μη αδειοδοτημένους παρόχους κατά τη διάρκεια περιαγωγής των χρηστών στο διαδίκτυο.

Η Ε.Ε.Ε.Π. διεξάγει συνεχείς ελέγχους τόσο για τον εντοπισμό νέων ιστοτόπων παροχής παράνομων υπηρεσιών όσο και για την τήρηση των αποκλεισμών που έχουν επιβληθεί από τους ISPs στους ιστοτόπους που έχουν εγγραφεί στην Blacklist ενώ παράλληλα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στη ελληνική και διεθνή αγορά σχετικά με τα θέματα παράνομης διεξαγωγής προκειμένου να επικαιροποιεί τις σχετικές διαδικασίες και να εισάγει τις απαραίτητες βελτιώσεις, όπου απαιτείται.

Επιπλέον, η Ε.Ε.Ε.Π. συνδράμει τις διωκτικές αρχές, κατόπιν αιτημάτων τους, σε επιχειρήσεις εντοπισμού και καταστολής μη αδειοδοτημένης παροχής τυχερών παιγνίων και συνεργάζεται με τις εισαγγελικές και δικαστικές αρχές για την παροχή τεχνογνωσίας με σκοπό την τεκμηρίωση τέλεσης ποινικών αδικημάτων. Ταυτόχρονα βρίσκεται σε διαρκή συνεννόηση με τις ομόλογες Ευρωπαϊκές Ρυθμιστικές Αρχές παρέχοντας πληροφόρηση για την τήρηση της ελληνικής νομοθεσίας, γεγονός που σε αρκετές περιπτώσεις είχε ως αποτέλεσμα την σχετική ενημέρωση των παρόχων που οι αρχές αυτές εποπτεύουν, ώστε να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διακοπή της πρόσβασης στους ιστοτόπους τυχερών παιγνίων που διαχειρίζονται, από την Ελληνική Επικράτεια.

6.2 ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

Η Ε.Ε.Ε.Π., σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του αρ. 6 παρ. 1 του ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (Α΄ 139), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4734/2020 «Τροποποίηση του ν. 4557/2018 (Α' 139) για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας-Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (L 156) και του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (L 334) και λοιπές διατάξεις» (Α΄ 196), αποτελεί την αρμόδια εποπτική

Αρχή ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του ανωτέρω νόμου από τα υπόχρεα πρόσωπα για τα οποία είναι αρμόδια, και συγκεκριμένα:

- τις επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό ελληνική σημαία
- τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς και τους άλλους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων, καθώς και τα πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές

Στο πλαίσιο αυτό, βασικοί στόχοι της Αρχής, μεταξύ άλλων, είναι η πρόληψη φαινομένων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στην αγορά των τυχερών παιγνίων, καθώς και η συμμόρφωση των εποπτευόμενων φορέων, σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων που επιβάλλει το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Το κύριο κανονιστικό πλαίσιο για την εφαρμογή μέτρων από την Ε.Ε.Ε.Π. σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας οριοθετείται από τις διατάξεις του ν. 4557/2018 (Α΄ 139) καθώς και της με αριθμό 554/5/15.04.2021 απόφασης της Ε.Ε.Ε.Π., με την οποία προσδιορίστηκαν, μεταξύ άλλων, τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς τα οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εν λόγω απόφασης, οι υποχρεώσεις τους και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που οφείλουν να τηρούν, καθώς και η διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης των κειμένων διατάξεων.

Η Ε.Ε.Ε.Π. μεριμνά για την ορθή τήρηση των υποχρεώσεων των παρόχων που απορρέουν από τις ανωτέρω διατάξεις, ειδικότερα ως προς την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας, τη λήψη και εφαρμογή των κατάλληλων οργανωτικών μέτρων, την υποβολή των προβλεπόμενων Εκθέσεων και αναφορών, την τήρηση των ορίων πληρωμών, την ορθή έκδοση των βεβαιώσεων κέρδους και την τήρηση των σχετικών τεκμηρίων, στοιχείων και δεδομένων.

Κατά το έτος αναφοράς, η Ε.Ε.Ε.Π. εξακολούθησε να συνεργάζεται με τις συναρμόδιες για τα θέματα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων Αρχές και φορείς. Στο πλαίσιο αυτό, συνέλεξε, επεξεργάστηκε, ανέλυσε, αξιολόγησε και συνέθεσε πληροφοριακό υλικό, στοιχεία και καταγγελίες για τα σχετικά θέματα. Ειδικότερα, κατά το έτος 2021, η Ε.Ε.Ε.Π. συνεργάστηκε με τους κάτωθι εθνικούς φορείς:

- **<u>Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (άρθρ. 47 του ν. 4557/2018)</u>**

Βάσει του άρθρου 48 παρ.1 και 2 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139), η Ε.Ε.Ε.Π. εκπροσωπείται στις συνεδριάσεις της Α΄ Μονάδας Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, με ένα ανώτερο στέλεχος ως τακτικό μέλος ή τον αναπληρωτή του.

Η Ε.Ε.Ε.Π. συνεργάζεται στενά με την ανωτέρω Αρχή, η οποία κοινοποιεί στοιχεία και πληροφορίες, διαβαθμισμένου χαρακτήρα, για υποθέσεις που σχετίζονται με τυχερά παίγνια που οργανώνονται και διεξάγονται στην Ελληνική Επικράτεια. Κατόπιν συλλογής, ταξινόμησης, επεξεργασίας και ανάλυσης των πληροφοριών που περιέχουν οι εν λόγω αναφορές, η Ε.Ε.Ε.Π. εξήγαγε στατιστικά στοιχεία προκειμένου αυτά να χρησιμοποιηθούν στην εκτίμηση κινδύνου των συγκεκριμένων συναλλαγών σε σχέση με τη γεωγραφική κατανομή των υπό έλεγχο υποθέσεων, το είδος του παιγνίου με τη μεγαλύτερη τάση εμφάνισης παθογενειών, το εύρος στοιχηματισμού και τον αριθμό των δελτίων.

Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις που διαπιστώθηκε εμπλοκή συγκεκριμένων προσώπων σχετικών με την διεξαγωγή των παιγνίων, ζητήθηκαν στοιχεία από το υπόχρεο πρόσωπο και δόθηκαν οδηγίες για την άμεση κανονιστική συμμόρφωση καθώς και για τη γνωστοποίηση των σχετικών ενεργειών του.

- **<u>Δικαστικές και Εισαγγελικές Αρχές</u>**

Το Τμήμα Ασφάλειας και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων παρείχε συνδρομή στις εισαγγελικές και ανακριτικές αρχές σε υποθέσεις που αφορούσαν τυχερά παίγνια. Επιπροσθέτως, παρέχεται στην Ε.Ε.Ε.Π. πρόσβαση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «Ποινικό Μητρώο» για την απευθείας άντληση στοιχείων ποινικού μητρώου ελεγχόμενων από την Ε.Ε.Ε.Π. προσώπων βάσει των σχετικών της αρμοδιοτήτων.

- **<u>Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας</u>**

Η Ε.Ε.Ε.Π. συνεργάζεται με το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, κυρίως με τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας και τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, για την παροχή αμοιβαίας συνδρομής και πληροφοριών/στοιχείων σχετικά με υποθέσεις οικονομικού και ηλεκτρονικού εγκλήματος που διενεργείται μέσω τυχερών παιγνίων, και παρέχει τη συνδρομή της κατά τη διενέργεια προανάκρισης, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας. Επίσης, στο πλαίσιο αυτό, οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας γνωστοποιούν στην Ε.Ε.Ε.Π. τις υποθέσεις οικονομικού και ηλεκτρονικού εγκλήματος που τελούνται μέσω των τυχερών παιγνίων. Κατά το έτος 2021, η Ε.Ε.Ε.Π. παρείχε συνδρομή σε πλήθος αντίστοιχων υποθέσεων.

- **<u>Υπουργείο Οικονομικών ως Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας</u>**

Η Ε.Ε.Ε.Π. συνεργάζεται με το Υπουργείο Οικονομικών ως Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα (άρθρ. 7 του ν. 4557/2018) σε ζητήματα που άπτονται της πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, παρέχοντας τη μέγιστη δυνατή συνδρομή βάσει των υφισταμένων συνθηκών.

Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης της χώρας μας από το Συμβούλιο της Ευρώπης ως προς την αποτελεσματική εφαρμογή της 4ης AML Οδηγίας, η Ε.Ε.Ε.Π. συνεργάστηκε στενά με τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα και συμμετείχε ενεργά σε όλα τα στάδια της αξιολόγησης, τόσο κατά τη σχετική προκαταρκτική διαδικασία όσο και κατά

την αποστολή απόψεων και συμπληρωματικών τεκμηρίων για τη διαμόρφωση της τελικής Έκθεσης.

- **<u>Λοιπές Αρχές /Επιτροπές</u>**

Α. Η Ε.Ε.Ε.Π. εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρό της συμμετέχει ως μέλος στην Επιτροπή Στρατηγικής για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής που έχει συσταθεί στο Υπουργείο Οικονομικών με το άρθρο 7 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139) και, με τη συνδρομή εξειδικευμένων στελεχών, συμμετείχε ενεργά σε όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής αυτής που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2021, για τον καθορισμό της σχετικής στρατηγικής σε εθνικό επίπεδο.

Β. Επιπρόσθετα η Ε.Ε.Ε.Π. συμμετέχει μέσω εξειδικευμένων στελεχών της στο Μητρώο/Δίκτυο εμπειρογνωμόνων σχετικά με δράσεις και εργασίες που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις της χώρας μας προς τη F.A.T.F. (Financial Action Task Force).

Γ. Τέλος, από τον Δεκέμβριο του 2020 η Ε.Ε.Ε.Π. εκπροσωπείται από τον Πρόεδρό της ή τον αναπληρωτή αυτού, στην «Εθνική Πλατφόρμα Αθλητικής Ακεραιότητας» (Ε.Π.ΑΘΛ.Α.), συλλογικό όργανο το οποίο συγκροτήθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 4726/2020 (Α΄ 181), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης που υπογράφηκε στο Magglingen/Macolin την 18η Σεπτεμβρίου 2014, και το οποίο αναμένεται να διαδραματίσει καίριο ρόλο στην αντιμετώπιση της χειραγώγησης των αθλητικών αγώνων.

Τέλος, έχοντας ως στόχο την αποτελεσματική άσκηση του ρυθμιστικού και εποπτικού της ρόλου, η Ε.Ε.Ε.Π. συμμετέχει ως μέλος σε δίκτυα εκπροσώπησης των ρυθμιστικών Αρχών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο καθώς και σε ομάδες έργου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναπτύσσοντας συνεργασία με ομόλογες ρυθμιστικές Αρχές άλλων χωρών, ανταλλάσσοντας γνώσεις, εμπειρία, τεχνογνωσία καθώς και πληροφορίες, μεταξύ άλλων, και στον τομέα της αντιμετώπισης παράνομης δραστηριότητας μέσω των τυχερών παιγνίων και της συσχέτισης αυτής με το Ξέπλυμα Χρήματος και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.

- **Συμμετοχές σε δίκτυα εκπροσώπησης ρυθμιστικών Αρχών**

Α. Gaming Regulators European Forum (GREF): πρόκειται για θεσμοθετημένο φόρουμ των ρυθμιστικών Αρχών των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των τυχερών παιγνίων.

Β. International Association of Gaming Regulators (IAGR): αποτελείται από εκπροσώπους ρυθμιστικών Αρχών τυχερών παιγνίων από το διεθνές περιβάλλον, όπου η Ε.Ε.Ε.Π. συμμετέχει ενεργά.

- **Συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με ομόλογες ρυθμιστικές Αρχές**

Στο πλαίσιο της Συμφωνίας διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των Ρυθμιστικών Αρχών της Ε.Ε., που υπέγραψε η Ε.Ε.Ε.Π. ήδη από τον Νοέμβριο του 2015, συνεχίζει μέχρι και σήμερα να παρέχει την αναγκαία συνδρομή σε ομόλογες ευρωπαϊκές Αρχές, όποτε και εφόσον ζητηθεί.

Παράλληλα, έχει αναπτύξει και διατηρεί συστηματικά τη συνεργασία με ομόλογες ρυθμιστικές Αρχές του εξωτερικού, πραγματοποιώντας επισκέψεις, συναντήσεις εργασίας και αλληλογραφία, με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων και θεμάτων παραβατικότητας και πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Η Ε.Ε.Ε.Π. συμμετέχει σε συνέδρια που διοργανώνονται εντός και εκτός Ελλάδας προκειμένου να παρακολουθεί τις διαρκείς εξελίξεις στον χώρο των τυχερών παιγνίων και παράλληλα εκπαιδεύει, ως οφείλει σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4557/2018 (Α΄ 139), τα στελέχη της, ώστε να ανταποκρίνονται, μέσω της απόκτησης εξειδικευμένης επιστημονικά τεχνογνωσίας, αποτελεσματικά στα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους.

Τέλος, η Ε.Ε.Ε.Π. ήδη σχεδιάζει την ουσιαστική αναβάθμιση της δράσης της σε δύο κεντρικούς στρατηγικούς άξονες, ήτοι:

α) την ανάλυση κινδύνου ανά υπόχρεο πρόσωπο, ώστε αυτή να προσανατολίζεται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο στα θέματα τήρησης των υποχρεώσεων των υπόχρεων προσώπων στον τομέα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων μέσω της αγοράς τυχερών παιγνίων

β) την υπογραφή μνημονίων συνεργασίας με αρμόδιες αρχές της χώρας και του εξωτερικού για τη συστηματοποίηση της μεταξύ αυτών συνεργασίας με στόχο την καταπολέμηση του φαινομένου στον τομέα των τυχερών παιγνίων.

7. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Με τον όρο Υπεύθυνο Παιχνίδι νοείται το σύνολο των κανόνων, αρχών, δράσεων και πρωτοβουλιών που έχουν ως στόχο να διασφαλίσουν ότι ο παίκτης συμμετέχει στα τυχερά παίγνια με πλήρη συναίσθηση των ορίων της παικτικής του συμπεριφοράς, καθώς και των κινδύνων που ελλοχεύουν στη συμμετοχή αυτή για τον ίδιο και το οικογενειακό του περιβάλλον.

Οι κανόνες, οι δράσεις και οι πρωτοβουλίες αναπτύσσονται τόσο από την Πολιτεία όσο και από τους Κατόχους Αδειών των τυχερών παιγνίων, οι οποίοι διαθέτουν τα δεδομένα που τους επιτρέπουν να αξιολογήσουν εάν η παικτική συμπεριφορά ενός παίκτη είναι ή εμφανίζει κίνδυνο να είναι προβληματική.

7.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

Ο προσδιορισμός των κύριων δημογραφικών, κοινωνικο-οικονομικών και λοιπών χαρακτηριστικών των καταναλωτών υπηρεσιών τυχερών παιγνίων, αποτελεί ζήτημα κρίσιμης σημασίας στην προσπάθεια να καθοριστούν οι παράμετροι και τα κριτήρια εφαρμογής σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων για την εφαρμογή μέτρων σχετικά με το Υπεύθυνο Παιχνίδι.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ε.Ε.Ε.Π. ανέθεσε τη διενέργεια πανελλαδικής ποσοτικής έρευνας για τα **Χαρακτηριστικά και τη Συμπεριφορά των Παικτών Τυχερών Παιγνίων** για το έτος 2021. Η έρευνα [10] διεξήχθη βάσει δομημένου ερωτηματολογίου, σε δείγμα 3.134 κατοίκων ηλικίας 18 ετών και άνω, σε όλη την Επικράτεια, κατά 80% μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων και κατά 20% διαδικτυακά. Κατωτέρω παρουσιάζονται ορισμένα από τα πλέον κύρια ευρήματα της έρευνας.

7.2 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΑ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

Στην ερώτηση εάν έχουν παίξει ποτέ στο παρελθόν τυχερά παίγνια, απαντά θετικά το 76% και όχι το 22% ενώ 1% αρνήθηκε να τοποθετηθεί.

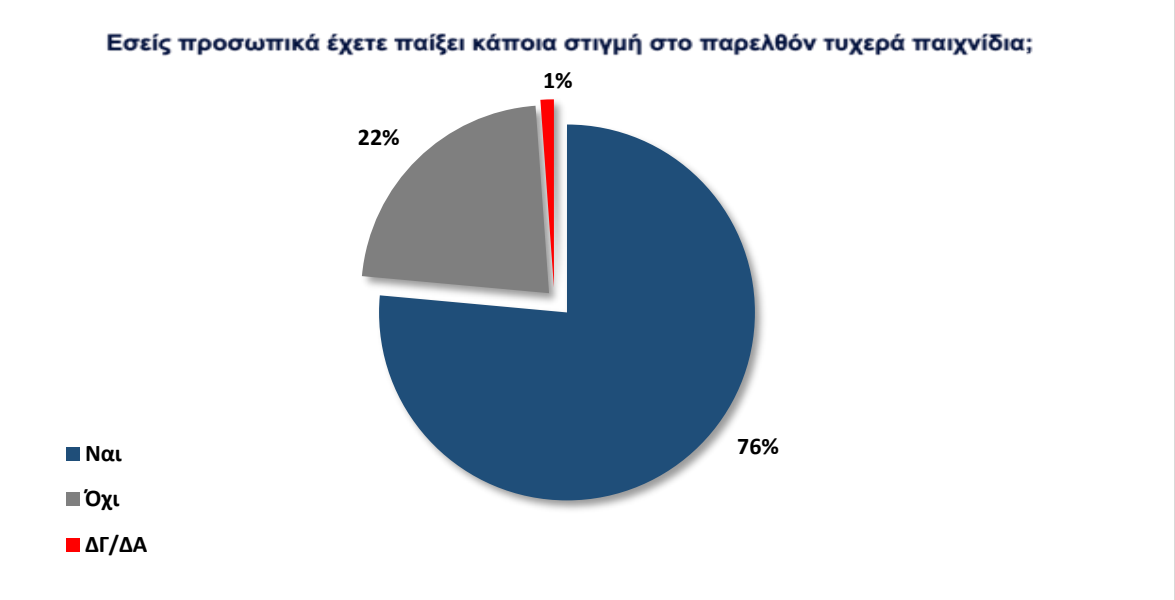

[10] Η έρευνα ανετέθη στην εταιρεία Kapa Research, μέλος του ΣΕΔΕΑ και διενεργήθηκε τον μήνα Μάρτιο του 2022, σύμφωνα με τους κώδικες δεοντολογίας της ESOMAR για τη διεξαγωγή και δημοσιοποίηση ερευνών κοινής γνώμης.

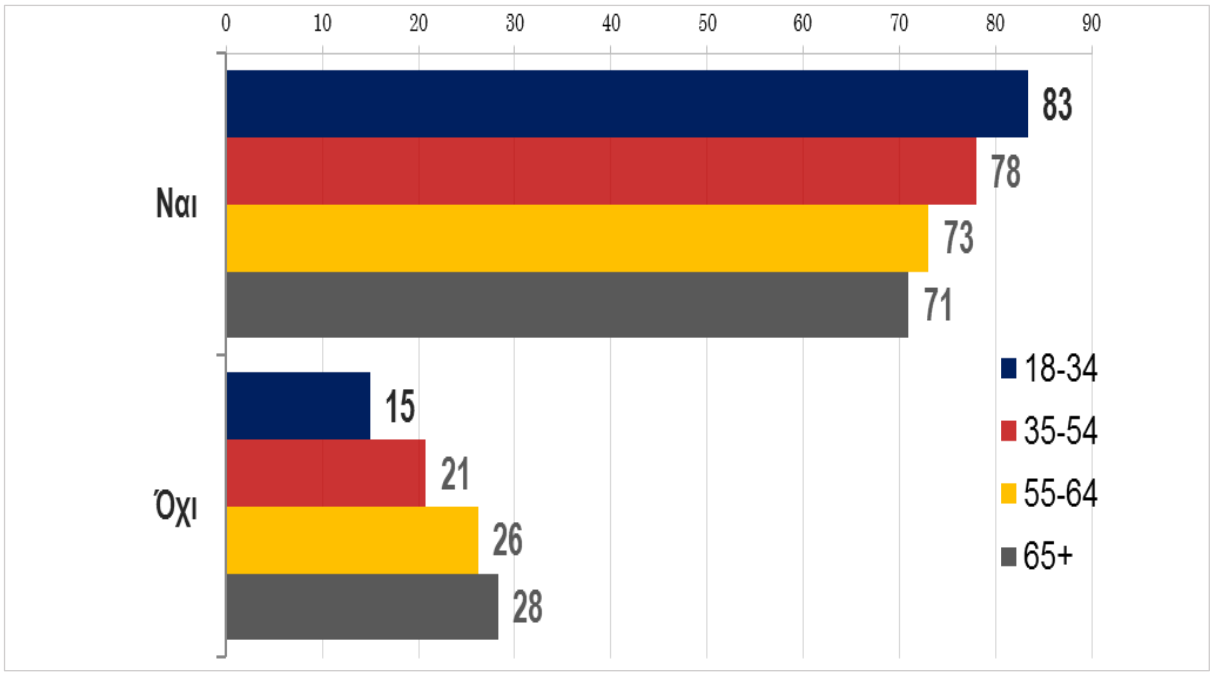

Ποσοστό 83% της ηλικιακής ομάδας 18- 34 ετών δηλώνει ότι έχει παίξει τυχερά παίγνια στο παρελθόν ενώ τα σχετικά ποσοστά βαίνουν μειούμενα στις μεγαλύτερες ηλικίες.

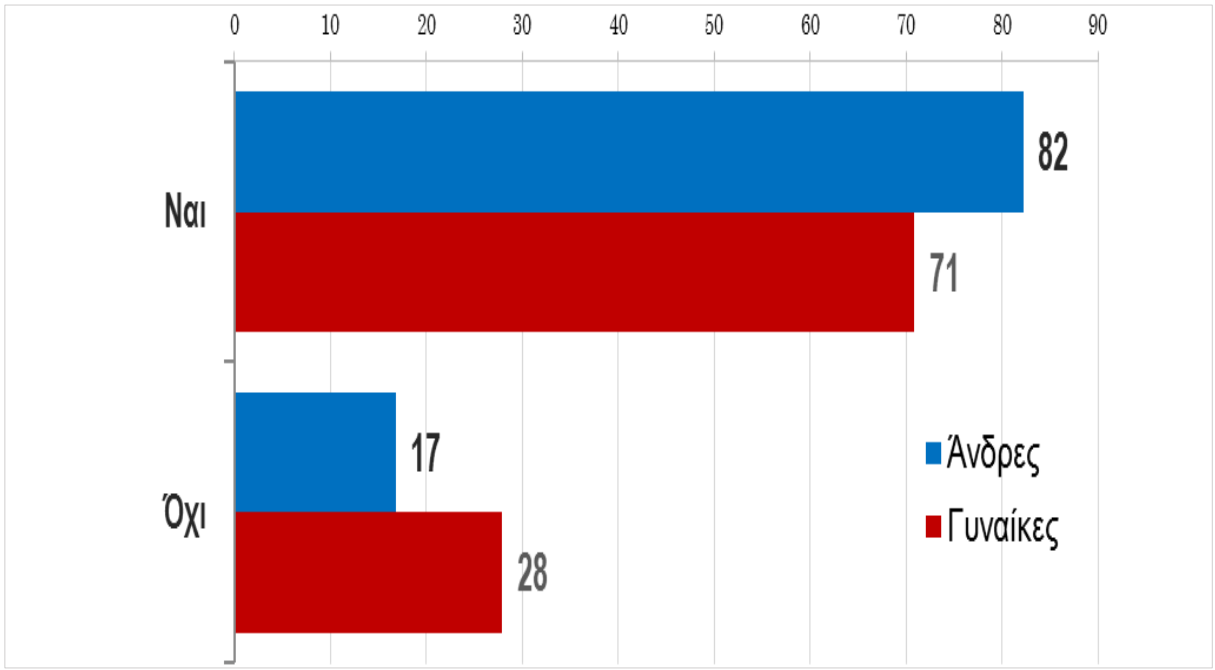

Στην ερώτηση εάν έχουν παίξει ποτέ στο παρελθόν τυχερά παίγνια, απαντά θετικά το 82% των ανδρών και των 71% των γυναικών.

Όσον αφορά το χρόνο που αφιερώνουν η παίκτες στο παιχνίδι, η μεγάλη πλειοψηφία (65%) των παικτών ασχολείται λιγότερο από μία ώρα την εβδομάδα – ποσοστό μειωμένο σε σχέση με δύο χρόνια πριν (78%) – ενώ, παράλληλα, 5% δηλώνουν ότι ξοδεύουν μεταξύ μίας και τριών ωρών, 4% μεταξύ τεσσάρων και είκοσι ωρών και 1% ότι αφιερώνουν περισσότερες από 20 ώρες την εβδομάδα στα τυχερά παιχνίδια.

Χρόνος ενασχόλησης με τα παίγνια (Βάση: Όσοι έχουν παίξει έστω μία φορά με τα παίγνια (75%)

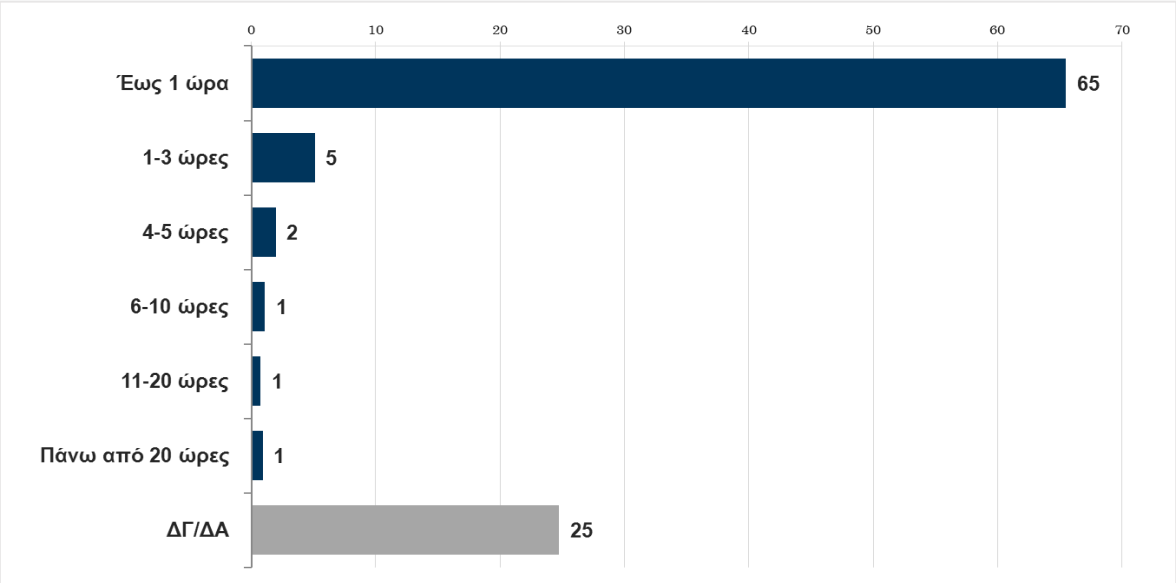

Σχετικά με τις δαπάνες που πραγματοποιούν οι παίκτες τυχερών παιχνιδιών, 53% δηλώνουν ότι ξοδεύουν λιγότερα από 10€ τον μήνα, 23% δαπανούν από 10 έως 50€ και 9% πάνω από 50€ αντίστοιχα. Το ποσοστό όσων ξοδεύουν πάνω από 50€ τον μήνα είναι σχετικά υψηλότερο στους άνδρες (11%) και τους νέους 18-24 ετών (15%), ενώ υψηλά ποσοστά καταγράφονται κυρίως μεταξύ όσων παίζουν διαδικτυακά «φρουτάκια» (57%), ζωντανή ρουλέτα, Blackjack και Poker στο διαδίκτυο (49%).

Χρήματα που ξόδεψαν οι παίκτες μηνιαίως σε τυχερά παιχνίδια τους τελευταίους 12 μήνες

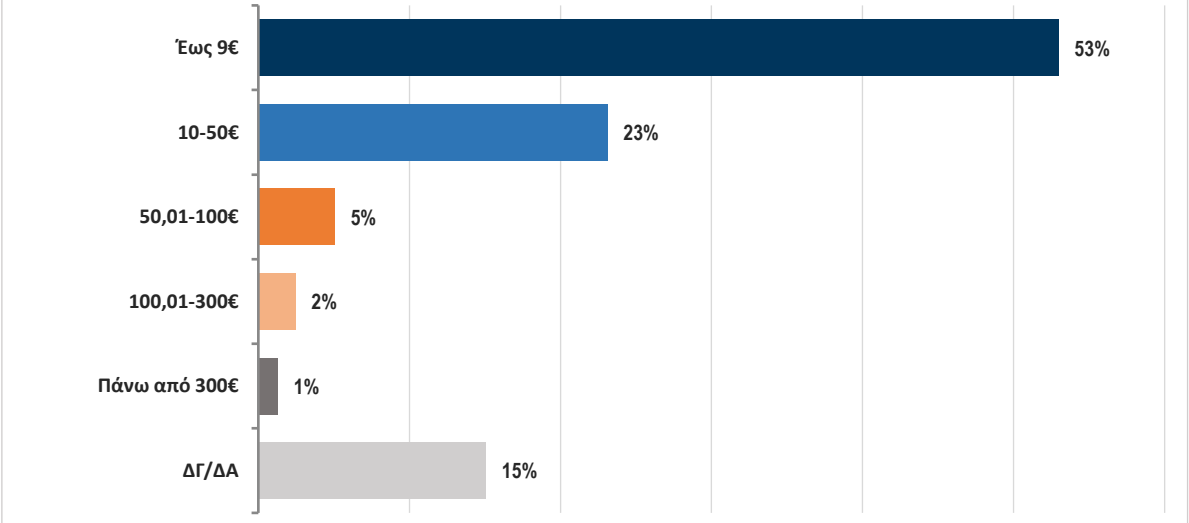

7.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΙΚΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με την προβληματική ενασχόληση με τα τυχερά παίγνια. Για τον προσδιορισμό του κινδύνου προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παίγνια χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης Problem Gambling Severity Index (PGSI).[11]

Ο δείκτης συγκροτείται με βάση το μέσο όρο των επιμέρους τιμών που λαμβάνουν οι απαντήσεις σε μίας σειρά ερωτήσεις που έχουν σχεδιαστεί, ώστε να προσδιορίσουν τον βαθμό προβληματικής ενασχόλησης. Είναι προφανές ότι όσο αυξάνεται η τιμή του δείκτη τόσο πιο κοντά στον κίνδυνο εμφάνισης προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παίγνια βρίσκεται ο παίκτης και αντιστρόφως.

Το 86,7% των παικτών κατατάσσονται στην κατηγορία παικτών δίχως προβληματική συμπεριφορά, 7,8% στην κατηγορία χαμηλού κινδύνου, 4,2% στην κατηγορία μετρίου κινδύνου και 1,2% στην κατηγορία παικτών με προβληματική συμπεριφορά, μείωση σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό της έρευνας του 2020 (2,7%).

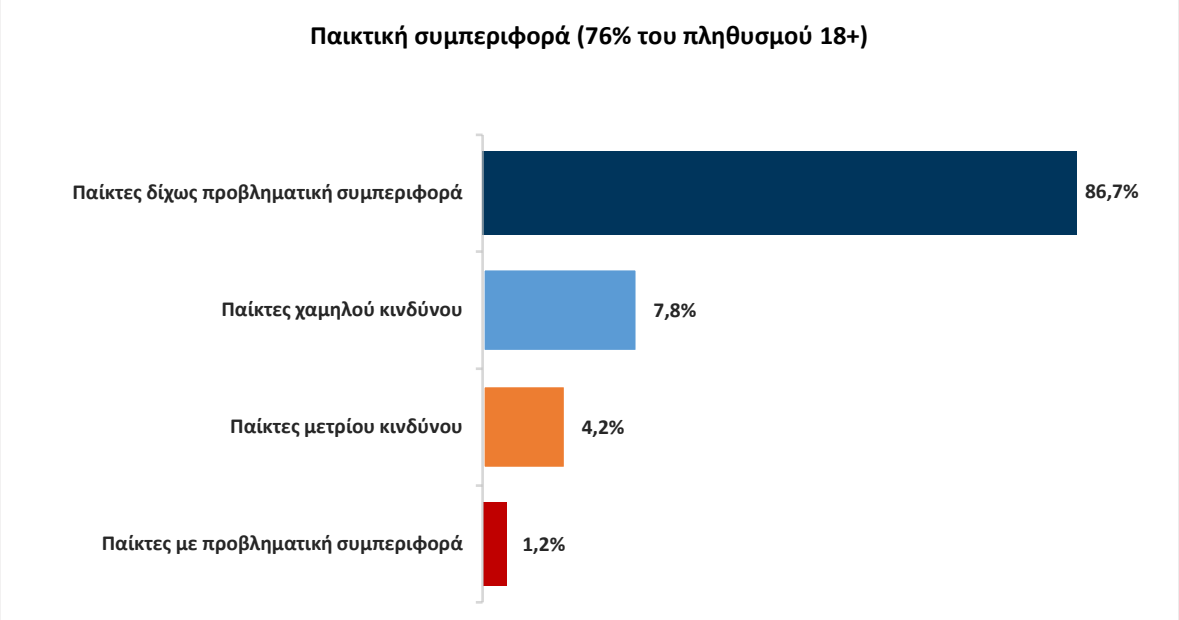

[11] Ο δείκτης κινδύνου προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παίγνια (Problem Gambling Severity Index – PGSI) αποτελεί έναν διεθνώς αποδεκτό από την επιστημονική κοινότητα δείκτη για την μέτρηση της προβληματικής ενασχόλησης με τα παίγνια. Προκύπτει από τις απαντήσεις σε μια σειρά ερωτήσεων για εμπειρίες και γεγονότα που τυχόν προέκυψαν στον ερωτώμενο το τελευταίο έτος, ως αποτέλεσμα της ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια. Η συχνότητα εμφάνισης κάθε γεγονότος ή εμπειρίας καταγράφεται σε αριθμητική κλίμακα από το 0 έως το 3, όπου η απάντηση «ποτέ» καταγράφεται ως 0, «κάποιες φορές» ως 1, «αρκετές φορές» ως 2 και «σχεδόν πάντα» ως 3. Ο συνδυασμός απαντήσεων συνθέτει τον δείκτη κινδύνου βάσει του αθροίσματος που προκύπτει από 9 συνολικά ερωτήσεις. Βλ. ενδεικτικά https://responsiblegambling.vic.gov.au/forprofessionals/health-and-community-professionals/problem-gambling-severity-index-pgsi/

Ο βαθμός ενημέρωσης για την ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια κρίνεται επαρκής για το 81% της κοινής γνώμης, με μόλις ένα 16% να δηλώνει λίγο ή καθόλου ενημερωμένο. Η ικανοποίηση για την ποιότητα αυτής της ενημέρωσης, ωστόσο, είναι χαμηλότερη (63%), με το 26% να δηλώνει λίγο ή καθόλου ικανοποιημένο.

Κατά τα άλλα, η προβληματική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια δεν φαίνεται να συσχετίζεται σημαντικά με τα οικονομικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού, καθώς το ποσοστό παικτών με προβληματική συμπεριφορά ανέρχεται στο 1%, ανεξαρτήτως της εισοδηματικής κλίμακας νοικοκυριού, εύρημα το οποίο έρχεται σε αντίθεση με τα στοιχεία για το 2020, όπου η προβληματική συμπεριφορά παρουσιαζόταν σχετικά αυξημένη για τα χαμηλότερα εισοδηματικά κλιμάκια. Όσον αφορά στα χαρακτηριστικά των νοικοκυριών, φαίνεται ότι οι άγαμοι και τα μέλη πολυμελών νοικοκυριών (που αποτελούνται από 5 μέλη και άνω), αντιμετωπίζουν σαφώς μεγαλύτερο κίνδυνο να αναπτύξουν προβληματική παικτική συμπεριφορά στα τυχερά παιχνίδια καθώς ο δείκτης PGSI ανέρχεται σε 2,6% και 2,9%, αντίστοιχα.

	Δείκτης PGSI			
	Παίκτες δίχως προβληματική συμπεριφορά	Παίκτες χαμηλού κινδύνου	Παίκτες μετρίου κινδύνου	Παίκτες με προβληματική συμπεριφορά
Για να κερδίσω χρήματα	45	58	64	69
Για διασκέδαση	28	52	50	45
Από συνήθεια	4	6	14	21
Από ανία / δεν έχω τι άλλο να κάνω	2	5	14	21
Γιατί έχω ικανότητα και είμαι καλός στο να παίζω τυχερά παιχνίδια	1	2	5	14
Γιατί έχω προβλήματα / με κάνει να ξεχνιέμαι	0	2	5	14
Για να συναναστρέφομαι με άλλους ανθρώπους	1	1	1	3

Η συμμετοχή στα τυχερά παιχνίδια, πέραν της ψυχαγωγικής της διάστασης, δύναται να προκαλέσει και ακραίες συμπεριφορές καθώς και σημαντικούς οικονομικούς κινδύνους. Η έρευνα εξετάζει τη συχνότητα εμφάνισης προβληματικών συνεπειών καθώς και στρατηγικές αποτροπής της επανεμφάνισής τους στο μέλλον.

Ειδικότερα, τα ευρήματα της έρευνας δείχνουν μείωση τέτοιων προβληματικών συμπεριφορών σε σχέση με δύο χρόνια πριν. Συγκεκριμένα, φαινόμενα όπως η παραμέληση των επαγγελματικών, οικονομικών ή των οικογενειακών υποχρεώσεων, λόγω ενασχόλησης με τα τυχερά παίγνια, παρουσιάζουν μείωση από σχεδόν 3% των παικτών το 2020 σε 0,82% το 2021, ενώ το ποσοστό όσων έχουν αποφύγει να εξοφλήσουν κάποιον λογαριασμό του νοικοκυριού για να μπορέσουν να παίξουν μειώθηκε από 2,4% το 2020 σε 0,88% το 2021.

Σε περιορισμένο βαθμό, οι συμπεριφορές στις οποίες προβαίνουν κάποιοι για να συμμετάσχουν σε τυχερά παιχνίδια μπορούν να λάβουν και πιο ακραία μορφή: Το 2020 η έρευνα κατέγραφε ότι 1% των παικτών είχαν εξετάσει το ενδεχόμενο να προβούν σε παράνομες πράξεις για τη δυνατότητα να παίξουν, ενώ 0,5% είχαν φτάσει στο σημείο να ασκήσουν σωματική βία ή εκφοβισμό προς οικεία (ή μη) πρόσωπα για τον ίδιο σκοπό – και αυτές οι ακραίες συμπεριφορές/συμπτώματα προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια παρουσιάζονται μειωμένες το 2021 (0,29% και 0,21% τα αντίστοιχα ποσοστά).

Περαιτέρω, 1% των παικτών έχουν νοσηλευτεί ή παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα για την απεξάρτηση από τον εθισμό. Αξιοσημείωτο είναι το εύρημα όμως ότι μόλις 38% εξ αυτών δηλώνουν ότι η νοσηλεία ή το πρόγραμμα απεξάρτησης που ακολούθησαν τους βοήθησε να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα.

Όσον αφορά την δυνατότητα αυτοαποκλεισμού ενός παίκτη από τα παίγνια, 1% των παικτών έχει προβεί σε αίτηση αυτό-αποκλεισμού, εκ των οποίων ο 1 στους 3 κατατάσσεται στους παίκτες με προβληματική συμπεριφορά, με την πλειοψηφία αυτών (83%) να αποκλείονται τουλάχιστον 1 μήνα. Σε σύγκριση με τα προγράμματα νοσηλείας ή απεξάρτησης, ο αυτό-αποκλεισμός φαίνεται να βοηθά περισσότερο, δεδομένου ότι το 72% όσων το έχουν πράξει να δηλώνουν ότι βοήθησε στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

7.4 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

Όσον αφορά τον ρόλο του κράτους στην αγορά τυχερών παιχνιδιών στην Ελλάδα, η συντριπτική πλειοψηφία υπερθεματίζει: 8 στους 10 πολίτες (76%) θέλουν το κράτος να έχει παρεμβατικό ρόλο όσον αφορά στην ρύθμιση των τυχερών παιχνιδιών, άποψη που ασπάζονται στον ίδιο βαθμό όλες οι κοινωνικές ομάδες. Με μικρότερη ένταση εντοπίζεται η παραπάνω άποψη ανάμεσα στους παίκτες διαδικτυακών τυχερών παιχνιδιών (58%) και τους παίκτες μετρίου και υψηλού κινδύνου (68% και 45% αντίστοιχα). Συνολικά, μόλις 12% θα επιθυμούσε την αγορά ελεύθερη να λειτουργεί σε ένα πλαίσιο αυτορρύθμισης (self-compliance).

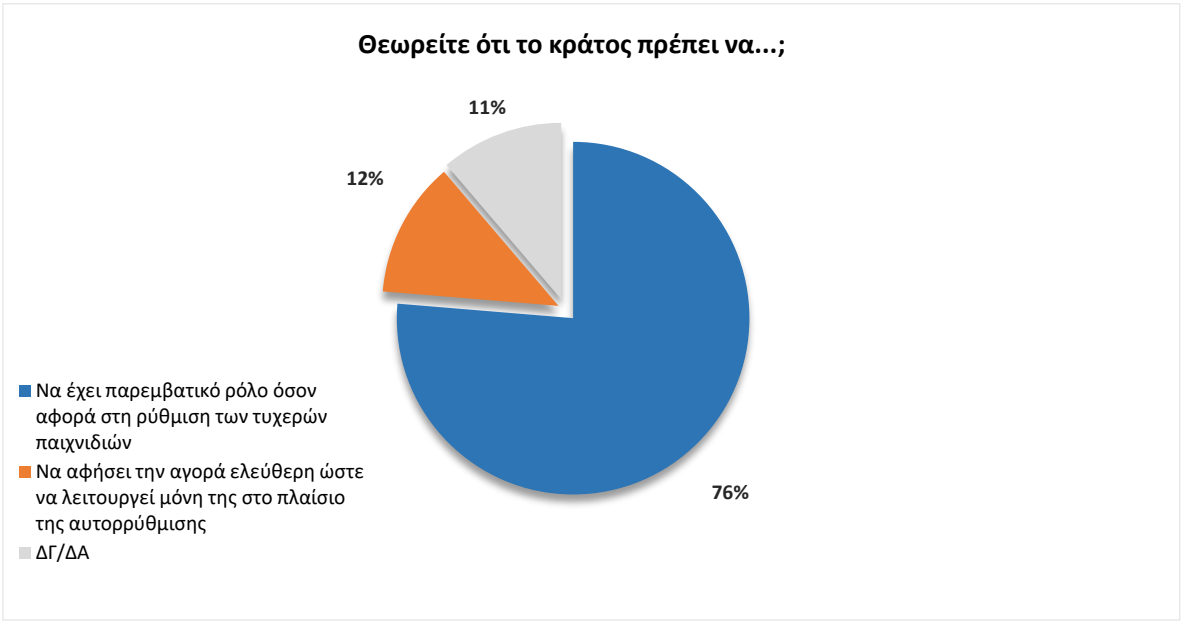

Συναφώς προς τα ανωτέρω, το 50% θέλει την Πολιτεία να θέτει υποχρεωτικά τα όρια του παιχνιδιού, δηλαδή τα χρηματικά όρια ή τα όρια χρόνου συμμετοχής, ενώ μόλις το 31% επιθυμεί η ευθύνη αυτή να βαρύνει τον ίδιο τον παίκτη ο οποίος πρέπει να αυτοπεριορίζεται και να δεσμεύεται με τα όρια που έχει θέσει ο ίδιος στον εαυτό του. Επιπλέον αξίζει να σημειωθεί ότι οι παίκτες που παρουσιάζουν συμπεριφορά μέτριου ή υψηλού κινδύνου δεν είναι θετικοί στην ρύθμιση των παιγνίων, σε αντίθεση με τις κατηγορίες χαμηλού κινδύνου και μη προβληματικής συμπεριφοράς, όπου επιθυμούν τον παρεμβατικό ρόλο του κράτους. Στις ομάδες μέτριου ή υψηλού κινδύνου , η επιλογή του αυτοπεριορισμού του ίδιου του παίκτη κερδίζει την πλειονότητα των ερωτωμένων.

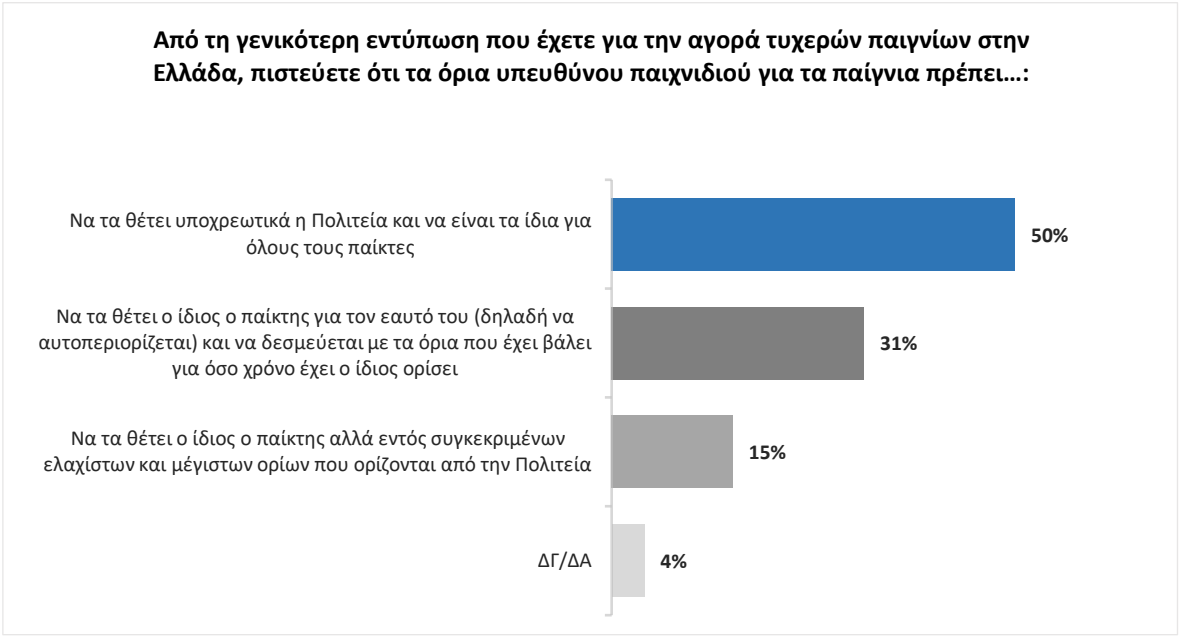

Η αναγνωρισιμότητα της Ε.Ε.Ε.Π. ως αρμόδιας εποπτικής αρχής για τα τυχερά παίγνια, ανέρχεται στο 54% (ελαφρώς αυξημένη σε σχέση με το 2020, που κυμαινόταν στο 50%). Η αναγνωρισιμότητα της αρχής είναι υψηλότερη στους άνδρες (59%) και τις νεότερες ηλικίες

κάτω των 40 ετών (57%-61%). Ανάμεσα σε εκείνους που γνωρίζουν ή έχουν ακούσει την Ε.Ε.Ε.Π., το 72% αναγνωρίζουν τον εποπτικό-ρυθμιστικό της ρόλο στον ΟΠΑΠ, το 68% τον ρόλο της στα καζίνο, ενώ λιγότεροι έχουν υπόψιν τους τον ρόλο της στους διαγωνισμούς χορήγησης αδειών καζίνο στην Ελλάδα (48%) και στην χορήγηση αδειών τυχερών παιγνίων στο διαδίκτυο (41%).

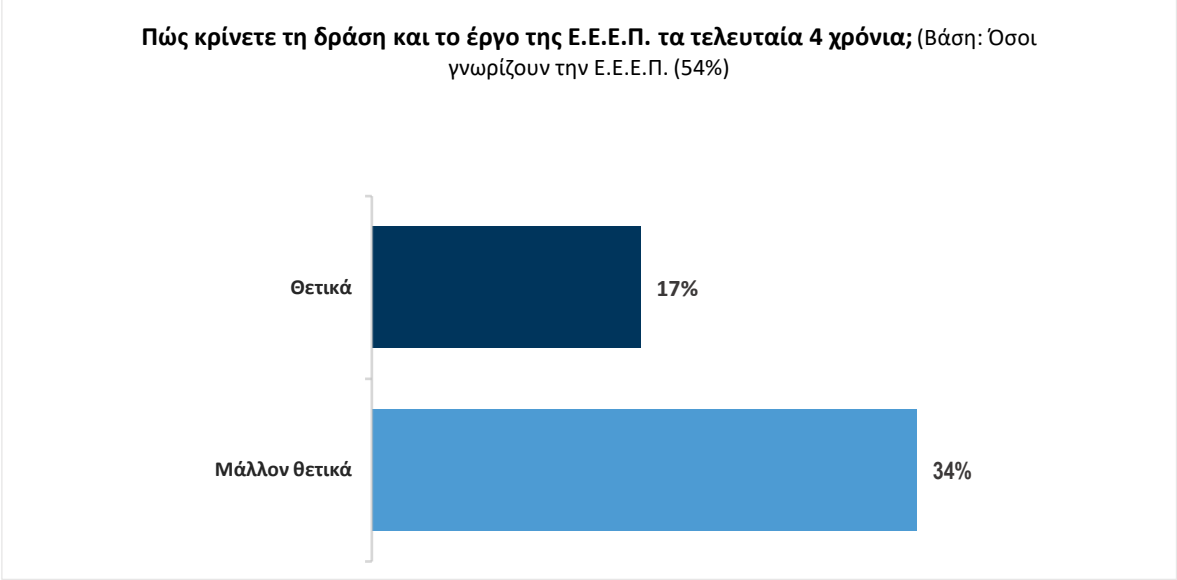

Γενικότερα, 51% όσων πολιτών γνωρίζουν την Ε.Ε.Ε.Π. θεωρούν ότι η εποπτεύουσα αρχή έχει θετική ή μάλλον θετική δράση (σαφώς αυξημένο ποσοστό σε σχέση με το 42% του 2020), με τις αρνητικές γνώμες να συγκεντρώνουν το 21% και ένα 29% να μην εκφράζει άποψη. Οι ευνοϊκότερες γνώμες για την Ε.Ε.Ε.Π. εντοπίζονται ανάμεσα σε όσους παίζουν φρουτάκια, είτε σε καζίνο είτε στο διαδίκτυο (66%) και ακολουθούν οι παίκτες του αθλητικού στοιχήματος στο διαδίκτυο (58%).

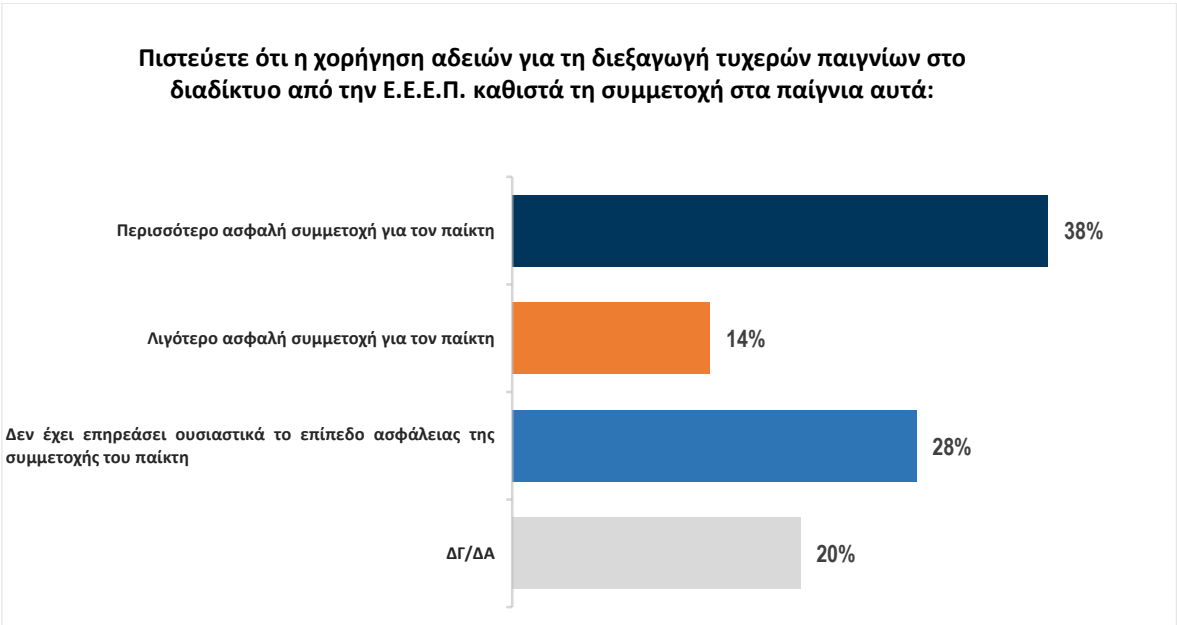

Τέλος, το μεγαλύτερο ποσοστό των παικτών θεωρεί πως η χορήγηση αδειών για την διεξαγωγή τυχερών παιγνίων στο διαδίκτυο από την Ε.Ε.Ε.Π., καθιστά την συμμετοχή στα παίγνια αυτά περισσότερο ασφαλή, το 28% υποστηρίζει πως το επίπεδο ασφάλειας δεν έχει επηρεαστεί σημαντικά, ενώ το 14% πιστεύει η συμμετοχή στα παίγνια είναι λιγότερο ασφαλής.

Τα ευρήματα της έρευνας είναι ιδιαίτερα σημαντικά και αναμένεται να συμβάλουν στην πληρέστερη κατανόηση του ρόλου που διαδραματίζουν τα τυχερά παίγνια στην ελληνική κοινωνική κουλτούρα και συνείδηση, του κοινωνικο-οικονομικού προφίλ των παικτών, του μεγέθους της προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παίγνια και, συνακόλουθα, στη διατύπωση προτάσεων πολιτικής σχετικά με την ασφαλέστερη συμμετοχή στα τυχερά παίγνια και την ανάληψη στοχευμένων δράσεων πρόληψης και καταπολέμησης του φαινομένου του εθισμού.

7.5 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΟΜΟΛΟΓΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

7.5.1 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ «ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ» ΤΟΥ ΦΟΡΟΥΜ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΤΩΝ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ (GREF)

Η Ε.Ε.Ε.Π. ξεκίνησε το 2016 να συμμετέχει στην ομάδα εργασίας «Υπεύθυνο Παιχνίδι» που έχει συγκροτήσει το Φόρουμ των Ευρωπαίων Ρυθμιστών τυχερών παιγνίων (GREF). Αντιπροσωπεία στελεχών της Αρχής συμμετείχε στη συνάντηση της ομάδας εργασίας που έλαβε χώρα την 5η Φεβρουαρίου 2020 στο Λονδίνο. Σκοπός της ομάδας εργασίας αποτελεί η ανταλλαγή και απόκτηση τεχνογνωσίας μεταξύ των στελεχών ομόλογων Αρχών στις πλέον σύγχρονες πρακτικές και τεχνικές προώθησης του Υπεύθυνου Παιχνιδιού.

8. ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

8.1 ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

8.1.1 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

Εκδόθηκαν οκτώ (8) απορριπτικές αποφάσεις του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών επί αποφάσεων επιβολής προστίμου της Ε.Ε.Ε.Π., μία αίτηση ακύρωσης και μία προσφυγή συζητήθηκαν και αναμένεται η έκδοση αποφάσεων, έχουν ασκηθεί και εκκρεμούν τρεις (3) προσφυγές και μία αίτηση ακύρωσης καθώς και μία έφεση κατά της μιας εκ των οκτώ απορριπτικών αποφάσεων.

8.1.2 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π./ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Εκδόθηκαν επτά (7) απορριπτικές αποφάσεις επί αγωγών και προσφυγών κατά της Ε.Ε.Ε.Π..

Η Ε.Ε.Ε.Π. παρίσταται ή/και συνδράμει το Ελληνικό Δημόσιο με την υποβολή έκθεσης απόψεων σε προσφυγές της κοινοπραξίας κατόχου άδειας του καζίνο Λουτρακίου με αίτημα την ακύρωση σιωπηρής απόρριψης αιτημάτων της για συμψηφισμό των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου. Συζητήθηκαν δυο προσφυγές και αναμένεται η έκδοση αποφάσεων, ενώ επίκειται η συζήτηση τεσσάρων (4) προσφυγών.

Εκκρεμούν τρεις υποθέσεις σχετικές με υπηρεσίες εκμετάλλευσης ηλεκτρονικών παιχνιδιών, κατά τα έτη 2003 έως και 2007, από τη θέση σε ισχύ και την εφαρμογή των διατάξεων του ν.3037/2002 (Α 74), καθώς και προσφυγής ενώπιον της ΑΕΠΠ στο πλαίσιο διενέργειας διαγωνισμού.

8.1.3 ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ)

Ασκήθηκαν τέσσερις (4) αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων Κανονισμού Παιγνίων, δυο (2) αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων της Ε.Ε.Ε.Π. περί επιβολής της διοικητικής κύρωσης προσωρινής ανάκλησης της άδειας. Ασκήθηκαν δυο αιτήσεις ακύρωσης, συνοδευόμενες από αιτήσεις αναστολής που απορρίφθηκαν, κατά αποφάσεων της Ε.Ε.Ε.Π. με τις οποίες απορρίφθηκαν αιτήματα έκδοσης αδειών διεξαγωγής παιγνίων στο διαδίκτυο. Ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης κατά απόφασης του προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π. περί άρσης απόσπασης υπαλλήλου.

8.1.4 ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Η Ε.Ε.Ε.Π. συνδράμει το Ελληνικό Δημόσιο στη με αριθμό 215123 Διαιτησία της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. κατά του ΤΑΙΠΕΔ ενώπιον του L.C.I.A. με την χορήγηση απόψεων και στοιχείων και με υποβολή μελέτης που εκπονήθηκε για τη συγκεκριμένη υπόθεση, καθώς και στις με αριθμό 194408 και 194409 αιτήσεις διαιτησίας ενώπιον του L.C.I.A. της εταιρείας «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε. (ΟΠΑΠ Α.Ε.)» κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας που έχουν ενοποιηθεί σε μία με αριθμό 194408.

8.2 ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

Η Ε.Ε.Ε.Π. σε τρεις περιπτώσεις κοινοβουλευτικού ελέγχου απέστειλε τις απόψεις της Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

9. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

9.1 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η Ε.Ε.Ε.Π. ανέκαθεν εφάρμοζε μία συνετή πολιτική σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των οικονομικών της. Για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα μειώνονται οι συνολικές δαπάνες της κυρίως επειδή υπάρχει σταθερή μείωση του αριθμού και, κατά συνέπεια, των δαπανών μισθοδοσίας του προσωπικού της. Επεδίωκε να καλύπτει τα κενά με αποσπάσεις από το δημόσιο τομέα. Αυτό όμως δεν μπόρεσε να καλύψει τις απώλειες γιατί η Ε.Ε.Ε.Π. δεν ήταν ελκυστική από την άποψη των συνθηκών που προσέφερε στους εργαζόμενους της. Μέχρι 31.12.2020 όλοι οι εργαζόμενοι στην Ε.Ε.Ε.Π. υπηρετούσαν με απόσπαση από άλλες υπηρεσίες του δημοσίου για συγκεκριμένο χρόνο και χωρίς τη δυνατότητα ανανέωσης, με συνέπεια να μην αναπληρώνεται το προσωπικό των αποσπασμένων των οποίων οι αποσπάσεις έληγαν.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2, του άρθρου 18 του νόμου 4440/2016 (Α 224), προβλέπεται η δυνατότητα μετάταξης όσων υπαλλήλων υπηρετούσαν με απόσπαση σε δημόσιες υπηρεσίες κατά την 2^{α} Δεκεμβρίου 2016. Με βάση αυτή τη διάταξη, η Αρχή προσκάλεσε όσους υπαλλήλους πληρούσαν τα κριτήρια του ως άνω νόμου να κάνουν αίτηση μετάταξης και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021 ολοκληρώθηκαν τριάντα μία (31) μετατάξεις υπαλλήλων μονίμων και ΙΔΑΧ που ήδη υπηρετούσαν στην Αρχή, με βάση την ως άνω διάταξη.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2, του άρθρου 23Α του νόμου 4141/2013 (Α 81), προβλέπεται η δυνατότητα μετάταξης όσων υπαλλήλων υπηρετούν με απόσπαση στην Ε.Ε.Ε.Π. και είναι μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων & Πραγματογνωμόνων της Ε.Ε.Ε.Π.. Με βάση αυτή τη διάταξη, η Αρχή προσκάλεσε όσους υπαλλήλους πληρούσαν τα κριτήρια του ως άνω νόμου να κάνουν αίτηση μετάταξης και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021 ολοκληρώθηκαν τέσσερις (4) μετατάξεις υπαλλήλων, που ήδη υπηρετούσαν στην Αρχή, με βάση την ως άνω διάταξη και είναι σε εξέλιξη άλλη μία (1) μετάταξη η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί.

Επίσης, ολοκληρώθηκε μία (1) μετάταξη υπαλλήλου από άλλη υπηρεσία, μέσω του Ενιαίου συστήματος Κινητικότητας.

Με βάση τα παραπάνω, στις 31.12.2021 υπηρετούσαν στην Αρχή τριάντα ένας (31) τακτικοί υπάλληλοι και δώδεκα (12) αποσπασμένοι. Το ανθρώπινο δυναμικό της Αρχής την 31^{η} Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε σαράντα τρία (43) άτομα, παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 37% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, λόγω άρσεων/λήξεων των αποσπάσεων των υπαλλήλων. Πιο συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του 2021

πραγματοποιήθηκαν είκοσι επτά (27) αποχωρήσεις υπαλλήλων και μία (1) νέα απόσπαση.

Ως προς τη φύση των δραστηριοτήτων της Αρχής, και παρόλες τις αντίξοες συνθήκες και τη συνεχή μείωση προσωπικού, καταγράφεται η διατήρηση της ενίσχυσης του ελεγκτικού και ρυθμιστικού αντικειμένου της Ε.Ε.Ε.Π. με ανακατανομή της δύναμης του προσωπικού.

Η κατανομή του προσωπικού την 31η.12.2021, ανά Υπηρεσιακή Μονάδα, απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα και το διάγραμμα:

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛ0
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	8	3	11
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	8	4	12
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΡΥΘΜΙΣΗΣ & ΜΕΛΕΤΩΝ	3	2	5
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ	0	1	1
ΜΟΝΑΔΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	0	1	1
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	4	4	8
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	4	1	5
ΣΥΝΟΛΟ	**27**	**16**	**43**

Το επίπεδο εκπαίδευσης του προσωπικού στο σύνολο των υπηρετούντων στην Ε.Ε.Ε.Π. αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Ε.Ε.Ε.Π.
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ	2
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ	9
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΕΣΔΔ	4
ΑΕΙ	12
ΤΕΙ	5
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΛΥΚΕΙΟΥ	11
ΣΥΝΟΛΟ	**43**

Ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης του προσωπικού που υπηρετεί στην Ε.Ε.Ε.Π., την 31η.12.2021 η αναλογία προσωπικού τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε σχέση με το προσωπικό δευτεροβάθμιας και υποχρεωτικής εκπαίδευσης ανήλθε σε 74% και 26%, αντίστοιχα.

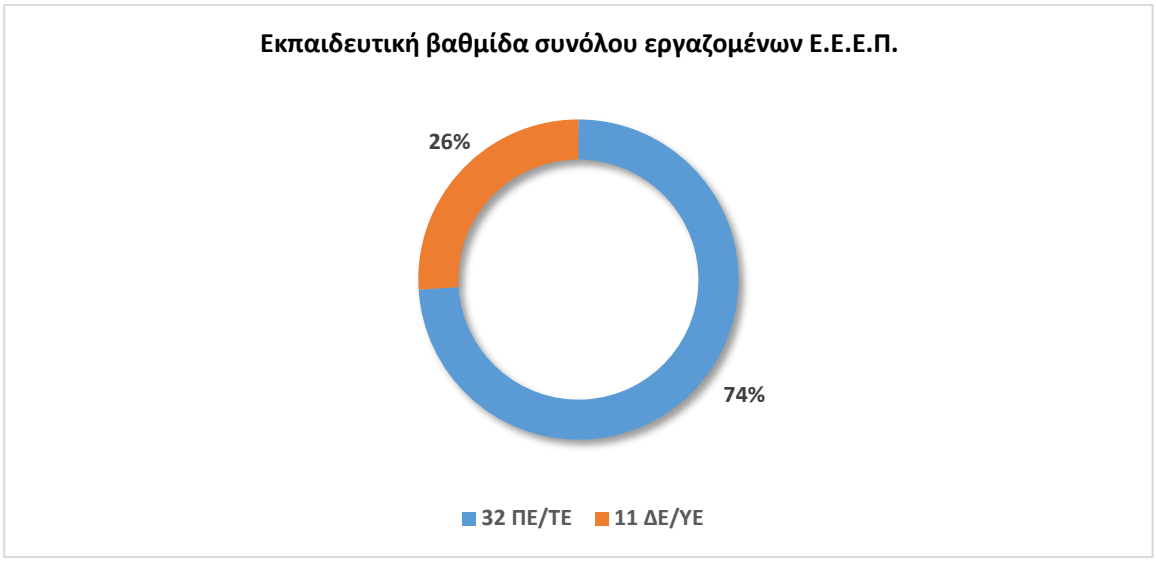

Η σύνθεση του προσωπικού ΠΕ/ΤΕ που υπηρετεί της Ε.Ε.Ε.Π., ως προς τις ειδικότητες του πρώτου πτυχίου, περιλαμβάνει διάφορες ειδικότητες σε ποσοστό 34%, Οικονομικές και Διοικητικές Επιστήμες Σε ποσοστό 25%, οι ειδικότητες Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων, Τεχνολόγων και Μηχανικών Πληροφορικής ανέρχονται σε ποσοστό 25% και Πολιτικές/Νομικές επιστήμες σε ποσοστό 16%, ως κάτωθι:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΤΟΜΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	11	34%
ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ/ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΟΙ	8	25%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ/ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	8	25%
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ/ΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	5	16%
ΣΥΝΟΛΟ	32	100%

Η ηλικιακή κατανομή του προσωπικού της Αρχής την 31η.12.2021 διαμορφώθηκε ως εξής:

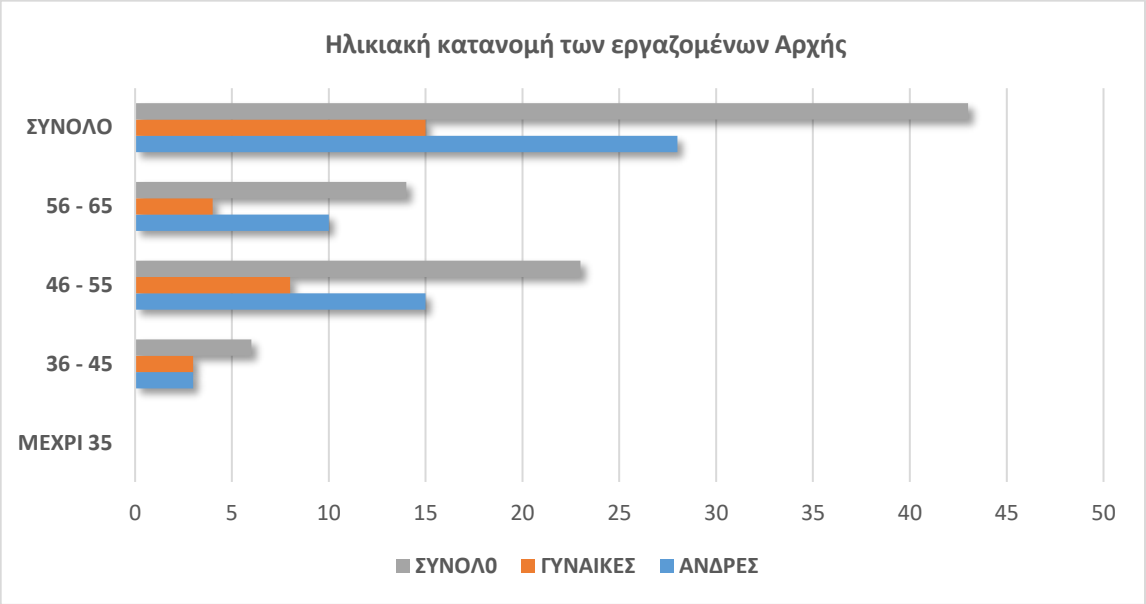

9.2 ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Η Ε.Ε.Ε.Π. δίνει μεγάλη βαρύτητα στη διαρκή εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού της σε διάφορους τομείς που αναπτύσσει τη δράση της. Παρόλα αυτά λόγω των προβλημάτων που δημιούργησε ο κορωνοϊός πολλά προγραμματισμένα σεμινάρια ακυρώθηκαν μέχρι οι φορείς να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα που επέβαλαν αποκλειστικά την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Επίσης το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης πλέον πραγματοποιεί μόνο εξ αποστάσεως προγράμματα. Το σύνολο των εκπαιδευτικών ωρών που παρακολούθησαν οι εργαζόμενοι της Ε.Ε.Ε.Π. το 2021 ανήλθε σε 600 ώρες.

9.2.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στο πλαίσιο της συνεχούς επιμόρφωσης, στελέχη της Ε.Ε.Ε.Π. παρακολούθησαν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης σε φορείς εντός Ελλάδας.

α. Προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης σε φορείς εντός Ελλάδας

Το 2021 εγκρίθηκαν και πραγματοποιήθηκαν δεκατέσσερις (14) συμμετοχές στελεχών της Αρχής σε δεκατρία (13) διαφορετικά εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα, ημερίδες και συνέδρια. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των συμμετοχών και εκπαιδευτικών ωρών ανά εκπαιδευτική δράση.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		
ΕΙΔΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΩΡΩΝ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	11	554
ΗΜΕΡΙΔΕΣ	1	16
ΣΥΝΕΔΡΙΑ	1	30
ΣΥΝΟΛΟ	13	600

Το σύνολο σχεδόν των συμμετοχών σε σεμινάρια πραγματοποιήθηκε σε θεματικά αντικείμενα, όπως οικονομικός έλεγχος δημοσίων υπηρεσιών, ανοικτά δεδομένα, δείκτες απάτης, δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, πληροφοριακές εφαρμογές, εσωτερικός και διαχειριστικός έλεγχο κ.ά. καθώς και ένα σεμινάριο του ΕΚΔΔΑ με πιστοποίηση επάρκειας διάρκειας 100 ωρών (Πιστοποίηση Επαγγελματικής Επάρκειας Συμβούλων Ακεραιότητας).

Συνολικά δεκατέσσερα (14) άτομα, δηλαδή το 32% του προσωπικού της Ε.Ε.Ε.Π., παρακολούθησαν τουλάχιστον ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα εντός του έτους.

β. Προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης σε φορείς εκτός Ελλάδας

Εντός του 2021 δεν πραγματοποιήθηκε καμία συμμετοχή στελεχών της Αρχής σε συνέδρια ή εκθέσεις εκτός Ελλάδος.

10. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

10.1 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

10.1.1 ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ, ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΙΓΝΙΩΝ, ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ G2X»

Στο πλαίσιο της με αριθμό πρωτοκόλλου 45/Σ.27 06/02/2017 πρόσκλησης με κωδικό GSDP-2017-1 του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων κατέθεσε πρόταση για χρηματοδότηση της αναβάθμισης του Πληροφοριακού Συστήματος Πιστοποιήσεων και Αδειοδοτήσεων, το οποίο υποστηρίζει τη διαδικασία διαχείρισης και ελέγχου της εκμετάλλευσης και των πιστοποιήσεων Ηλεκτρονικών Τεχνικών-Ψυχαγωγικών Παιγνίων (ΗΤΨΠ) και Τυχερών Παιγνίων με Παιγνιομηχανήματα VLT.

Η πρόταση περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας στο πληροφοριακό σύστημα πιστοποιήσεων της Αρχής, τόσο σε επίπεδο υποδομών και εξοπλισμού, όσο και σε επίπεδο λειτουργικότητας. Ενδεικτικά αναφέρουμε παρεμβάσεις όπως:

α. Βελτιστοποίηση της αρχιτεκτονικής της υποδομής, ώστε να αυξηθεί σημαντικά η χωρητικότητα του συστήματος, με ταυτόχρονη αναβάθμιση του λογισμικού της υποδομής στην τελευταία έκδοσή του.
β. Ενσωμάτωση νέων τομέων τυχερών παιγνίων (π.χ. αδειοδότηση διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, παίγνια ιπποδρόμου, νέων μελλοντικών τύπων παιγνίων).
γ. Υποστήριξη διαδικασίας αδειοδοτήσεων.
δ. Υλοποίηση διασυνδέσεων με τρίτους φορείς, με σκοπό την επίσπευση του χρόνου έκδοσης των αποφάσεων πιστοποίησης.
ε. Δημιουργία ενιαίου οριζόντιου μητρώου αποκλειόμενων παικτών.
στ. Υποστήριξη ηλεκτρονικών πληρωμών.

Αναφορικά με την εξέλιξη του έργου, το έτος 2021 πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι ενέργειες:

α. Διενέργεια και Κατακύρωση Δημόσιου Ανοικτού Διαγωνισμού για την υλοποίηση του έργου.
β. Υπογραφή σύμβασης με την Ανάδοχο Ένωση Εταιρειών και έναρξη υλοποίησης του Έργου.
γ. Παραλαβή των Παραδοτέων Π2.1 και Π2.2 που αφορούν στην παράδοση του εξοπλισμού και των λογισμικών για την υλοποίηση του έργου.
δ. Παραλαβή του παραδοτέου Π1.1-Τεύχος ανάλυσης απαιτήσεων, προδιαγραφών συστήματος & περιεχομένου του Πληροφοριακού Συστήματος.

Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί το τελευταίο τρίμηνο του 2022.

10.1.2 ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΥΦΥΪΑΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΚΑΤΟΧΩΝ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ ΜΕΣΩ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ»

Σύμφωνα με το Άρθρο 192 του ν.4635/2019 (Α 167), η Ε.Ε.Ε.Π., ως αρμόδια ρυθμιστική Αρχή για την εποπτεία και τον έλεγχο των τυχερών παιγνίων που διεξάγονται μέσω διαδικτύου, είναι υπεύθυνη για τη συλλογή των αναγκαίων δεδομένων που λαμβάνει από τα μέσα και υλικά διεξαγωγής, τα συστήματα και υποσυστήματα [Κεντρικά Πληροφοριακά Συστήματα (Κ.Π.Σ.)] των Κατόχων Άδειας διοργάνωσης και διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω Διαδικτύου, καθώς και την αποθήκευση, ανάλυση, επεξεργασία και παρουσίαση αυτών μέσω σχετικών αναφορών (π.χ. δεδομένα παίκτη, δεδομένα παικτικής δραστηριότητας, οικονομικά δεδομένα, δεδομένα παιγνίων κ.α.).

Οι Κάτοχοι Άδειας, βάσει των ανωτέρω διατάξεων, έχουν την υποχρέωση, να υλοποιήσουν διάταξη ασφαλούς αποθήκευσης δεδομένων (SAFE), η οποία υποδέχεται, με προκαθορισμένη συχνότητα, τα δεδομένα των Κεντρικών Πληροφοριακών Συστημάτων τους. Η Ε.Ε.Ε.Π. θα συγκεντρώνει τα εν λόγω δεδομένα από τα SAFE συστήματα των Κατόχων Άδειας.

Για την υλοποίηση της απαραίτητης τεχνολογικής υποδομής και προκειμένου η Ε.Ε.Ε.Π. να υποδεχτεί τα μεγάλου όγκου και ειδικής πολυπλοκότητας δεδομένα των Κατόχων Άδειας, έχει προβεί στην προκήρυξη ανοικτού δημόσιου διαγωνισμού για τον Σχεδιασμό και την Ανάπτυξη της Κεντρικής Αποθήκης Δεδομένων και Πληροφοριακού Συστήματος Αναφορών και Επιχειρηματικής Ευφυΐας της Ε.Ε.Ε.Π. για την Εποπτεία και τον Έλεγχο των Κατόχων Άδειας Παροχής Υπηρεσιών Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου. Ο διαγωνισμός αυτός, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει:

α. Αναβάθμιση της υποδομής του υπολογιστικού κέντρου της Ε.Ε.Ε.Π., προκειμένου η Αρχή να υποστηρίξει τη διαχείριση του όγκου δεδομένων που θα συλλέγονται από τα Κεντρικά Πληροφοριακά Συστήματα των Κατόχων Άδειας και να τηρεί με ασφαλή τρόπο τα δεδομένα αυτά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις [τουλάχιστον δέκα (10) έτη].
β. Ανάπτυξη κεντρικής αποθήκης δεδομένων (Data Warehouse) για τη συλλογή, τον μετασχηματισμό, την αποθήκευση και τη διαχείριση των δεδομένων.
γ. Ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος αναφορών και επιχειρηματικής ευφυίας για την ανάλυση και παρουσίαση των δεδομένων των Κατόχων Άδειας.
δ. Ανάπτυξη υποδομής αντιγράφων ασφαλείας και ανάκτησης δεδομένων.

Αναφορικά με την εξέλιξη του έργου, το έτος 2021 πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι ενέργειες:

α. Ένταξη της Πράξης «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Κεντρικής Αποθήκης Δεδομένων και Πληροφοριακού Συστήματος Αναφορών και Επιχειρηματικής Ευφυΐας της Ε.Ε.Ε.Π.

για την Εποπτεία και τον Έλεγχο των Κατόχων Άδειας Παροχής Υπηρεσιών Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020», με Κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5074825.

β. Σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών έργου και συγγραφή του Τεύχους Διακήρυξης.
γ. Διενέργεια Δημόσιας Διαβούλευσης επί του Τεύχους Διακήρυξης του έργου.
δ. Προέγκριση Διακήρυξης Δημόσιου Ανοικτού Διαγωνισμού για την υλοποίηση του έργου.
ε. Διενέργεια Δημόσιου Ανοικτού Διαγωνισμού για την υλοποίηση του έργου.

Το έργο αναμένεται να συμβασιοποιηθεί το πρώτο εξάμηνο του 2022.

10.1.3 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Η υποστήριξη και αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος πιστοποιήσεων της Αρχής ήταν συνεχής το έτος 2021, προκειμένου να καλυφθούν οι άμεσες ανάγκες των υπηρεσιακών μονάδων της Ε.Ε.Ε.Π., για την πιστοποίηση των φυσικών και νομικών προσώπων τα οποία εμπλέκονται με τη διοργάνωση και διεξαγωγή τυχερών παιγνίων και ΗΤΨΠ.

Η υποστήριξη και η αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος πραγματοποιείται τόσο από στελέχη της Διεύθυνσης Τεχνολογικών Υποδομών, όσο και από εξωτερικούς συνεργάτες.

Οι κυριότερες παρεμβάσεις-αναβαθμίσεις της λειτουργικότητας του πληροφοριακού συστήματος πιστοποιήσεων που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν το έτος 2021 είναι οι κάτωθι:

α. Υλοποίηση λειτουργικότητας νέας αίτησης χορήγησης Άδειας Καταλληλότητας Διοικητικού και Λοιπού Προσωπικού Επιχείρησης Καζίνο, σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Υπουργικής Απόφασης με αριθμό 79305 ΕΞ 2020/23.7.2020 (Β 3262).
β. Υλοποίηση λειτουργικότητας νέας αίτησης χορήγησης Άδειας Καταλληλότητας Συνεργατών Επιχείρησης Καζίνο (Junket Operators), σύμφωνα με το Άρθρο 8 της Υπουργικής Απόφασης με αριθμό 79305 ΕΞ 2020/23.7.2020 (Β 3262).
γ. Υλοποίηση λειτουργικότητας νέας αίτησης χορήγησης Πιστοποίησης Τεχνικών Μέσων και Υλικών διεξαγωγής τυχερών παιγνίων, σύμφωνα με το Άρθρο 14 της Υπουργικής Απόφασης με αριθμό 79835 ΕΞ 2020/24.7.2020 (Β 3265).
δ. Δημιουργία ροών εργασίας για την αξιολόγηση/ηλεκτρονική διεκπεραίωση των ανωτέρω αιτήσεων, την παραγωγή του σχεδίου των αποφάσεων στην εφαρμογή ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου της Αρχής και την ενημέρωση του σχετικού μητρώου.
ε. Τροποποίηση ροής εργασίας που αφορά στην αξιολόγηση της αίτησης χορήγησης Άδειας Καταλληλότητας Συνεργάτη (Affiliate) και δημιουργία δημόσιου και εσωτερικού μητρώου Σημείων Συνεργατών.

10.1.4 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

Η εφαρμογή καταχώρησης και επεξεργασίας Σχεδίων Εμπορικής Επικοινωνίας (ΣΕΕ) Τυχερών Παιγνίων της Ε.Ε.Ε.Π. έχει σχεδιαστεί και υλοποιηθεί από την Διεύθυνση Τεχνολογικών Υποδομών και λειτουργεί, παραγωγικά, από τις αρχές του 2017. Στην εφαρμογή καταχωρούνται, αξιολογούνται και παράγονται οι σχετικές διοικητικές αποφάσεις των ΣΕΕ Τυχερών Παιγνίων τα οποία υποβάλλονται στην Ε.Ε.Ε.Π. από τους παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιγνίων.

Με τη με αριθμό 79292 ΕΞ 2020/23.7.2020 (Β 3260) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Κανονισμός Παιγνίων περί Εμπορικής Επικοινωνίας Τυχερών Παιγνίων» ορίστηκε νέα διαδικασία διαχείρισης και αξιολόγησης ΣΕΕ Τυχερών Παιγνίων.

Το έτος 2021, υλοποιήθηκε η αναβάθμιση της υφιστάμενης εφαρμογής, προκειμένου να υποστηριχθούν οι αλλαγές που έχουν εισαχθεί στον ως άνω κανονισμό, οι οποίες συνοψίζονται κατά κύριο λόγο στα εξής:

α. Στην εισαγωγή της διαδικασίας Γνωστοποίησης για τις μεταβολές των εγκεκριμένων ΣΕΕ, όσον αφορά στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, στον προϋπολογισμό, στην προσθήκη μέσων προβολής καθώς και στην προσθήκη Συνεργατών (affiliates).
β. Στην κατ’ εξαίρεση δυνατότητα υλοποίησης Τοποθέτησης Προϊόντος σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα.
γ. Στην κατ’ εξαίρεση δυνατότητα αναγραφής των αποδόσεων στις εμπορικές ανακοινώσεις του παιγνίου του Στοιχήματος, όταν αυτές διενεργούνται στα Σημεία των Συνεργατών, στις έντυπες και ψηφιακές αθλητικές εφημερίδες, στα έντυπα προγράμματος (διαδικτυακά ή μη), στους ιστοτόπους αθλητικού περιεχομένου καθώς και στα έντυπα και στους ιστοτόπους προγνωστικών.
δ. Στην επέκταση της δυνατότητας των παρόχων τυχερών παιγνίων να υλοποιούν προγράμματα χορηγίας, με χορηγούμενους, εκτός από τον αθλητικό, και από τον καλλιτεχνικό χώρο.

Επιπλέον των ανωτέρω, υλοποιήθηκε η πλήρης ψηφιοποίηση της διαδικασίας υποβολής και αξιολόγησης των ΣΕΕ Τυχερών Παιγνίων, από το στάδιο της υποβολής των ΣΕΕ Τυχερών Παιγνίων, μέχρι και την ηλεκτρονική αποστολή των ψηφιακά υπογεγραμμένων διοικητικών αποφάσεων στους ενδιαφερόμενους, παρέχοντάς τους, ταυτόχρονα, τη δυνατότητα να παρακολουθούν το στάδιο της εξέλιξης του αιτήματος αξιολόγησης του ΣΕΕ Τυχερών Παιγνίων που έχουν υποβάλει.

Η αναβαθμισμένη εφαρμογή αναμένεται να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία το δεύτερο τρίμηνο του 2022.

10.1.5 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ Α) ΜΟΝΤΕΛΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SAFE ΤΩΝ ΚΑΤΟΧΩΝ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ Β) ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΧΩΝ ΆΔΕΙΑΣ

Σύμφωνα με το Άρθρο 192 του ν.4635/2019 (Α 167), η Ε.Ε.Ε.Π., ως αρμόδια ρυθμιστική Αρχή για την εποπτεία και τον έλεγχο των τυχερών παιγνίων που διεξάγονται μέσω διαδικτύου, είναι υπεύθυνη για τη συλλογή των αναγκαίων δεδομένων που λαμβάνει από τα μέσα και υλικά διεξαγωγής, τα συστήματα και υποσυστήματα [Κεντρικά Πληροφοριακά Συστήματα (Κ.Π.Σ.)] των Κατόχων Άδειας διοργάνωσης και διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω Διαδικτύου, καθώς και την αποθήκευση, ανάλυση, επεξεργασία και παρουσίαση αυτών μέσω σχετικών αναφορών (π.χ. δεδομένα παίκτη, δεδομένα παικτικής δραστηριότητας, οικονομικά δεδομένα, δεδομένα παιγνίων κ.α.).

Οι Κάτοχοι Άδειας, βάσει των ανωτέρω διατάξεων, έχουν την υποχρέωση, να υλοποιήσουν διάταξη ασφαλούς αποθήκευσης δεδομένων (SAFE), η οποία υποδέχεται, με προκαθορισμένη συχνότητα, τα δεδομένα των Κεντρικών Πληροφοριακών Συστημάτων και τα αποθηκεύει με ασφαλή τρόπο. Η Ε.Ε.Ε.Π. θα συγκεντρώνει τα εν λόγω δεδομένα από τα SAFE συστήματα των Κατόχων Άδειας.

Στο πλαίσιο αυτό, σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν τα μοντέλα δεδομένων, μέσω των οποίων πραγματοποιείται η τεκμηρίωση των δεδομένων, καθώς επίσης ορίζονται και οι κανόνες που αφορούν την επικύρωσή τους κατά τη διαδικασία υποδοχής τους από την Ε.Ε.Ε.Π..

Συγκεκριμένα, σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν είκοσι οχτώ (28) μοντέλα δεδομένων, τα οποία τέθηκαν δύο (2) φορές σε δημόσια διαβούλευση (το 2020 και το 2021), μέχρι την έκδοση της τελικής τους μορφής, η οποία αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Ε.Ε.Ε.Π. την 04/01/2022 (https://www.gamingcommission.gov.gr/index.php/dataexchange).

Επιπλέον, σχεδιάστηκαν οι προδιαγραφές του περιεχομένου των αναφορών στο περιβάλλον απομακρυσμένης πρόσβασης της Ε.Ε.Ε.Π. στα Κεντρικά Πληροφοριακά Συστήματα των Κατόχων Άδειας. Μέσω των αναφορών, η Ε.Ε.Ε.Π. θα έχει πρόσβαση στα δεδομένα των Κατόχων Άδειας κατά το μεταβατικό διάστημα μέχρι την παραγωγική λειτουργία των συστημάτων Safe, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Παιγνίων Τεχνικών Προδιαγραφών (ΤΕΠ) Διοργάνωσης και Διεξαγωγής Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου [79841 ΕΞ 2020/24 Ιουλίου 2020 (Β’ 3266/05.08.2020)].

Ο αριθμός των αναφορών που σχεδιάστηκαν είναι είκοσι δύο (22) και για την κάθε αναφορά περιγράφονται τα κάτωθι:

α. Ονομασία αναφοράς.
β. Συνοπτική περιγραφή αναφοράς.
γ. Συχνότητα δημιουργίας αναφοράς (κατ’ απαίτηση, ανά συγκεκριμένη χρονική περίοδο).

δ. Διαθέσιμα πεδία, για χρήση ως κριτήρια επιλογής δημιουργίας της αναφοράς.
ε. Διαθέσιμα πεδία, για χρήση ως επίπεδα ταξινόμησης (ταξινόμηση κατά…) των δεδομένων της αναφοράς.
στ. Διαθέσιμα πεδία, για χρήση ως πεδία ταξινόμησης (ταξινόμηση ανά…) των δεδομένων της αναφοράς.
ζ. Τα πεδία της αναφοράς.
η. Περιγραφή των πεδίων της αναφοράς, τόσο στην Ελληνική, όσο και στην Αγγλική γλώσσα.
θ. Σήμανση των πεδίων της αναφοράς, για τα οποία δύναται να υπάρξουν ποσοτικά ή οικονομικά αθροίσματα.

Οι προδιαγραφές των ως άνω αναφορών τέθηκαν δύο (2) φορές σε δημόσια διαβούλευση (το 2020 και το 2021), μέχρι την έκδοση της τελικής τους μορφής. Οι προδιαγραφές των αναφορών γνωστοποιήθηκαν στους Κατόχους Άδειας προοδευτικά και συγκεκριμένα κατά τους μήνες Αύγουστο 2021 [δέκα (10) αναφορές], Δεκέμβριο 2021 [πέντε (5) αναφορές] και Φεβρουάριο 2022 [επτά (7) αναφορές].

10.1.6 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΕΞ'ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΖΙΝΟ

Στις εγκαταστάσεις της Ε.Ε.Ε.Π. δημιουργήθηκε ειδικά διαμορφωμένος χώρος εργασίας, ο οποίος περιλαμβάνει δέκα (10) διακριτές θέσεις εργασίας για τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της Ε.Ε.Ε.Π. που συγκροτούν τα κλιμάκια ελέγχου των επιχειρήσεων καζίνο. Κάθε θέση εργασίας περιλαμβάνει τον απαραίτητο εξοπλισμό, τα λογισμικά, τις εφαρμογές και τις συνδέσεις που απαιτούνται για την εξασφάλιση της ασφαλούς απομακρυσμένης πρόσβασης (μέσω VPN) στα πληροφοριακά συστήματα και στις λοιπές υποστηρικτικές εφαρμογές των δέκα (10) αδειοδοτημένων επιχειρήσεων καζίνο.

Ειδικότερα, το έτος 2021 πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι εργασίες:

α. Υλοποιήθηκαν ασφαλείς απομακρυσμένες συνδέσεις (μέσω IPsec VPN) με καθεμία από τις δέκα (10) επιχειρήσεις καζίνο.
β. Εγκαταστάθηκαν και παραμετροποιήθηκαν τερματικοί σταθμοί εργασίας, ανά επιχείρηση καζίνο, με σκοπό την εξ' αποστάσεως πρόσβαση στο σύνολο των πληροφοριακών συστημάτων και λοιπών υποστηρικτικών εφαρμογών των επιχειρήσεων καζίνο.
γ. Υλοποιήθηκαν ασφαλείς συνδέσεις των τερματικών σταθμών εργασίας της Ε.Ε.Ε.Π. με τους τερματικούς σταθμούς εργασίας των επιχειρήσεων καζίνο με σκοπό την εξ' αποστάσεως πρόσβαση στο σύνολο των πληροφοριακών συστημάτων και λοιπών υποστηρικτικών εφαρμογών τους.
δ. Υλοποιήθηκαν ασφαλείς συνδέσεις των τερματικών σταθμών εργασίας της Ε.Ε.Ε.Π. με τα συστήματα κλειστών κυκλωμάτων παρακολούθησης καμερών (CCTV) των επιχειρήσεων καζίνο.

ε. Διατέθηκε προς χρήση σε κάθε καζίνο ειδικός χώρος αποθήκευσης/μεταφοράς αρχείων μεγάλου μεγέθους, μέσω της πλατφόρμας ασφαλούς μεταφοράς δεδομένων https://wesecure.gamingcommission.gov.gr της Ε.Ε.Ε.Π..

στ. Δημιουργήθηκαν χώροι εργασίας στην υποδομή intranet για την οργάνωση του ελεγκτικού έργου και την τήρηση των σχετικών εγγράφων και δεδομένων των κλιμακίων ελέγχου των επιχειρήσεων καζίνο.

ζ. Παραμετροποιήθηκε η Ηλεκτρονική Εφαρμογή Παρακολούθησης και Εποπτείας Καζίνο https://casinoauditors.gamingcommission.gov.gr, ώστε να είναι σε συμφωνία με τις νέες διαδικασίες των εξ' αποστάσεων ελέγχων των επιχειρήσεων καζίνο.

10.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

10.2.1 ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Όπως αναλυτικά περιγράφεται στην ενότητα 10.1.2 της παρούσας έκθεσης απολογισμού, στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου έργου με τίτλο «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Κεντρικής Αποθήκης Δεδομένων και Πληροφοριακού Συστήματος Αναφορών και Επιχειρηματικής Ευφυΐας της Ε.Ε.Ε.Π. για την Εποπτεία και τον Έλεγχο των Κατόχων Άδειας Παροχής Υπηρεσιών Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου», προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ο ανασχεδιασμός της αποθήκης δεδομένων της Ε.Ε.Ε.Π. και η ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος αναφορών και επιχειρηματικής ευφυίας για την ανάλυση και παρουσίαση των δεδομένων παιγνίων που συλλέγει η Ε.Ε.Ε.Π. από τους παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιγνίων.

Η κεντρική αποθήκη δεδομένων που θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο του έργου θα συγκεντρώσει και ενοποιήσει τα δεδομένα παιγνίων των παρόχων υπηρεσιών τυχερών παιγνίων. Στο πληροφοριακό σύστημα αναφορών και επιχειρηματικής ευφυίας θα υλοποιηθούν οι απαραίτητες δομές και λειτουργίες, έτσι ώστε οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες αυτού, να έχουν πρόσβαση στο σύνολο των διαθέσιμων δεδομένων της κεντρικής αποθήκης, σε χρηστικό και ασφαλές περιβάλλον, με στόχο την παροχή δομημένης πληροφόρησης, τόσο σε υψηλό, όσο και σε λεπτομερές επίπεδο. Στις λειτουργικές περιοχές (υποσυστήματα) του πληροφοριακού συστήματος περιλαμβάνονται:

α. Το υποσύστημα αναφορών. Το υποσύστημα αυτό σχετίζεται με τη σύνθεση δεδομένων (πρωτογενών, δευτερογενών ή/και ήδη επεξεργασμένων), τόσο της κεντρικής αποθήκης δεδομένων, όσο και των λοιπών διασυνδεδεμένων πηγών δεδομένων, και την άμεση παραγωγή αναφορών.

β. Το υποσύστημα ανάλυσης δεδομένων. Το υποσύστημα αυτό σχετίζεται με την ανάλυση των δεδομένων και την επεξεργασία τους, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες πληροφόρησης των εξουσιοδοτημένων χρηστών.

γ. Το υποσύστημα στρατηγικής ανάλυσης και συγκεντρωτικής παρουσίασης. Το υποσύστημα αυτό σχετίζεται με την υψηλού επιπέδου επισκόπηση των δεδομένων.

Αναφορικά με την υφιστάμενη αποθήκη δεδομένων της Ε.Ε.Ε.Π., σταδιακά ενσωματώνονται δεδομένα παικτικής δραστηριότητας που αφορούν στους Κατόχους Άδειας διοργάνωσης και διεξαγωγής τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, τα οποία μέσω διαδικασιών Εξαγωγής-Μετασχηματισμού-Φόρτωσης (ΕΜΦ) δεδομένων εξάγονται από τις πλατφόρμες αναφορών των Κατόχων Άδειας (βλέπε ενότητα 10.1.5), με σκοπό την παραγωγή αναφορών και την περαιτέρω ανάλυσή τους.

Τέλος, συνεχώς αναπτύσσεται το περιβάλλον αναφορών της Αρχής (http://reportserver.gamingcommission.gov.gr). Ειδικότερα, στο περιβάλλον αναφορών έχουν αναπτυχθεί 110 αναφορές που καλύπτουν τις επιχειρησιακές ανάγκες των Υπηρεσιακών Μονάδων της Αρχής, ενώ το έτος 2021 αναπτύχθηκαν δέκα (10) νέες αναφορές.

10.2.2 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ, ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Με στόχο τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών των πληροφορικών συστημάτων και εφαρμογών, αλλά και των κτηριακών και ηλεκτρομηχανολογικών υποδομών, η Διεύθυνση Τεχνολογικών Υποδομών εντός του 2021 προέβη, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες ενέργειες:

α. Εγκατάσταση και παραμετροποίηση νέου φυσικού εξυπηρετητή (Dell PowerEdge R440) στην υποδομή του υπολογιστικού κέντρου της Ε.Ε.Ε.Π., στο πλαίσιο της υλοποίησης του συγχρηματοδοτούμενου έργου που περιγράφεται στην ενότητα 10.1.1 της παρούσας έκθεσης.
β. Εγκατάσταση και παραμετροποίηση νέας επέκτασης στο σύστημα κεντρικής αποθήκευσης δεδομένων της Ε.Ε.Ε.Π. (Storage Expansion Unit), στο πλαίσιο της υλοποίησης του συγχρηματοδοτούμενου έργου που περιγράφεται στην ενότητα 10.1.1 της παρούσας έκθεσης.
γ. Εγκατάσταση και διαμόρφωση πρόσθετων δίσκων στερεάς κατάστασης στο σύστημα κεντρικής αποθήκευσης δεδομένων της Ε.Ε.Ε.Π. (Storage Expansion Unit SSD Disk Drives), στο πλαίσιο της υλοποίησης του συγχρηματοδοτούμενου έργου που περιγράφεται στην ενότητα 1.1.1 της παρούσας έκθεσης.
δ. Διαρκής υποστήριξη των εξυπηρετητών (hosting servers) της υποδομής του υπολογιστικού κέντρου της Ε.Ε.Ε.Π., μέσω των εγκαταστάσεων των αναγκαίων ενημερώσεων και αναβαθμίσεων που διατίθενται από τους εκάστοτε κατασκευαστές.
ε. Διαρκής υποστήριξη των διατάξεων περιμετρικής ασφάλειας (NGFW) της υποδομής του υπολογιστικού κέντρου της Ε.Ε.Ε.Π., μέσω των εγκαταστάσεων των

αναγκαίων ενημερώσεων και αναβαθμίσεων που διατίθενται από τον κατασκευαστή (Watchguard).

στ. Αναβάθμιση του συνόλου των λειτουργικών συστημάτων των εικονικών εξυπηρετητών (server vm' s) από Windows Server 2012/R2 σε Windows Server 2019.

ζ. Αναβάθμιση του συστήματος διαχείρισης βάσεων δεδομένων που υποστηρίζει τις εφαρμογές της Ε.Ε.Ε.Π. στην έκδοση Microsoft SQL Server 2019.

η. Αναβάθμιση της ταχύτητας μεταφοράς δεδομένων διαδικτύου στα τριακόσια Megabits per second (300 Mbps), από διακόσια Megabits per second (200 Mbps).

θ. Συντήρηση και συνεχή βελτιστοποίηση της πλατφόρμας ασφαλούς μεταφοράς δεδομένων https://wesecure.gamingcommission.gov.gr της Ε.Ε.Ε.Π., μέσω της οποίας υποστηρίζεται η δυνατότητα διαχείρισης των ροών δεδομένων από και προς την Ε.Ε.Ε.Π., η ασφάλεια των ροών δεδομένων από άκρο σε άκρο της σύνδεσης, αλλά και η δυνατότητα καταγραφής των συμβάντων (logs), κατά την αποστολή των δεδομένων από και προς την Ε.Ε.Ε.Π..

ι. Προμήθεια τριών (3) νέων εκτυπωτών - πολυμηχανημάτων με αναβαθμισμένες λειτουργικές δυνατότητες, καθώς και λογισμικού κεντρικής διαχείρισης εκτυπώσεων με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών της Ε.Ε.Ε.Π..

ια. Καθημερινοί έλεγχοι παρακολούθησης της ορθής λειτουργίας των υποδομών του κτηρίου.

ιβ. Παρακολούθηση και υποστήριξη των εργασιών συντήρησης του κτηρίου.

10.2.3 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ, ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. (MONITORING) ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΩΝ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Διεύθυνση Τεχνολογικών Υποδομών το έτος 2021 πραγματοποίησε εργασίες σχετικές με την εποπτεία και την ορθή λειτουργία των υποδομών, του εξοπλισμού, των πληροφοριακών συστημάτων και των εφαρμογών που διαθέτει. Οι κυριότερες εργασίες που πραγματοποιήθηκαν ήταν οι κάτωθι:

α. Ένταξη στην πολιτική λήψης αντιγράφων ασφάλειας (Backups) των επιχειρησιακών δεδομένων, αρχείων και των εικονικών μηχανών που υποστηρίζουν τα περιβάλλοντα ανάπτυξης (Dev) και ποιοτικού ελέγχου (UAT) της Ε.Ε.Ε.Π..

β. Ασφαλή τήρηση των επιχειρησιακών δεδομένων και αρχείων της Ε.Ε.Ε.Π., σε ηλεκτρονική μορφή, συμπεριλαμβανομένων και των αντιγράφων ασφαλείας τους (Backups).

γ. Υποστήριξη του συνόλου των χρηστών της Ε.Ε.Ε.Π., μέσω ειδικής εφαρμογής παρακολούθησης αιτημάτων, εξυπηρετώντας περίπου 550 αιτήματα (tickets) υποστήριξης.

δ. Υποστήριξη χρηστών (εσωτερικών και εξωτερικών), όσον αφορά στη χρήση των εφαρμογών και πληροφοριακών συστημάτων της Ε.Ε.Ε.Π..

ε. Καθημερινός έλεγχος και συνεχής βελτιστοποίηση των ασφαλών συνδέσεων για την πρόσβαση της Ε.Ε.Ε.Π. στις υποδομές των επιχειρήσεων καζίνο.

στ. Καθημερινή υποστήριξη των κλιμακίων εξ' αποστάσεως ελέγχων των επιχειρήσεων καζίνο αναφορικά με τη λειτουργία των συνδέσεων με τις επιχειρήσεις καζίνο και τη λειτουργία και χρήση των πληροφοριακών συστημάτων και των λοιπών υποστηρικτικών εφαρμογών των επιχειρήσεων καζίνο εφαρμογών MIS των καζίνο.

ζ. Συνεχής υποστήριξη του ελεγκτικού έργου των κλιμακίων εξ' αποστάσεως ελέγχων των επιχειρήσεων καζίνο αναφορικά με τη χρήση των αποθηκευμένων καταγραφών των συστημάτων κλειστών κυκλωμάτων παρακολούθησης καμερών (CCTV) των επιχειρήσεων καζίνο.

10.2.4 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ (INTRANET)

Από το 2016 έχει εγκατασταθεί και παραμετροποιηθεί η υποδομή διαδραστικών συνεργατικών χώρων (Intranet) της Ε.Ε.Ε.Π., η οποία παρέχει πλήθος δυνατοτήτων και λειτουργιών οργάνωσης γραφείου, καθώς και λύσεις που υποβοηθούν, σε οργανωτικό και συνεργατικό επίπεδο, το έργο των στελεχών της Ε.Ε.Ε.Π.. Στην υποδομή Intranet, μεταξύ άλλων:

α. έχει υλοποιηθεί και λειτουργεί παραγωγικά η εφαρμογή καταχώρησης και επεξεργασίας Σχεδίων Εμπορικής Επικοινωνίας (ΣΕΕ) Τυχερών Παιγνίων της Ε.Ε.Ε.Π. (βλέπε ενότητα 10.1.4 της παρούσας έκθεσης απολογισμού),

β. έχει υλοποιηθεί η εφαρμογή παρακολούθησης των στοιχείων που αποστέλλονται από τις επιχειρήσεις καζίνο και αφορούν τις καταγγελίες παικτών,

γ. έχουν δημιουργηθεί οι συνεργατικοί χώροι των επιτροπών (του άρθρου 221 του ν.4412/2016) και των ομάδων εργασίας που συγκροτούνται στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής και

δ. παρακολουθείται η υλοποίηση των δύο (2) συγχρηματοδοτούμενων έργων της Ε.Ε.Ε.Π., που αναφέρονται στις ενότητες 10.1.1 και 10.1.2 της παρούσας έκθεσης απολογισμού.

Το έτος 2021 στην υποδομή σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν:

α. το εσωτερικό πρωτόκολλο της Διεύθυνσης Τεχνολογικών Υποδομών της Ε.Ε.Ε.Π. (πιλοτική λειτουργία),

β. χώροι εργασίας, για κάθε επιχείρηση καζίνο, για την οργάνωση του ελεγκτικού έργου και την τήρηση των σχετικών εγγράφων και δεδομένων των κλιμακίων ελέγχου των επιχειρήσεων καζίνο και

γ. η εφαρμογή παρακολούθησης συμβάσεων, αδειών χρήσης λογισμικών και υπηρεσιών της Διεύθυνσης Τεχνολογικών Υποδομών

Τέλος, η υποστήριξη και η διαχείριση της υποδομής intranet είναι συνεχής και πραγματοποιείται από στελέχη της Διεύθυνσης Τεχνολογικών Υποδομών.

10.2.5 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Στον τομέα της ασφάλειας υποδομών, συστημάτων και δεδομένων, το έτος 2021 πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι εργασίες:

α. Παρακολούθηση, σε ημερήσια και εβδομαδιαία βάση, των ενεργών δικτυακών συσκευών του υπολογιστικού κέντρου της Ε.Ε.Ε.Π. διεξάγοντας όλους τους απαραίτητους ελέγχους ασφαλείας.
β. Παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας των υποδομών του κτηρίου, σε τακτά χρονικά διαστήματα, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες.
γ. Επικαιροποίηση της διαδικασίας παρακολούθησης των εργασιών συντήρησης του κτηρίου με σκοπό τη βελτιστοποίηση της.
δ. Εγκατάσταση σε όλους τους χρήστες του δικτύου της Ε.Ε.Ε.Π. της νέας και αναβαθμισμένης πλατφόρμας προστασίας από ιούς και απειλές του διαδικτύου της εταιρείας Trend Micro (Apex One Server - users agent).
ε. Διαρκής ενημέρωση όλων των διατάξεων ασφαλείας (λογισμικό προστασίας από ιούς – τείχος προστασίας νέας γενιάς – φυσικοί εξυπηρετητές) που διαθέτει η Ε.Ε.Ε.Π. με σκοπό την προστασία των τελικών χρηστών. Η ενημέρωση περιλαμβάνει την εγκατάσταση νέων patches ή/και ενημερώσεων με σκοπό την εξασφάλιση του απαραίτητου επιπέδου ασφάλειας, βάσει των οδηγιών του εκάστοτε κατασκευαστή.
στ. Εγκατάσταση νέων ψηφιακών πιστοποιητικών εκτεταμένης επικύρωσης (Extended Validation SSL certificates) σε όλες τις web εφαρμογές.

Επιπλέον, κατ’ εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ – GDPR) το τμήμα Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων και Προστασίας Δεδομένων της Διεύθυνσης Τεχνολογικών Υποδομών, σε συνεργασία με την Υπεύθυνη Προστασίας Δεδομένων (DPO) της Ε.Ε.Ε.Π. πραγματοποίησε επικαιροποίηση των εφαρμοζόμενων μέτρων και πολιτικών με σκοπό τη διαρκή και απρόσκοπτη εναρμόνισή τους με τις διατάξεις του κανονισμού.

Τέλος, σε συνέχεια του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (Ευρωπαϊκός Κανονισμός eIDAS), η Διεύθυνση Τεχνολογικών Υποδομών προέβη σε:

α. Προμήθεια νέων άυλων ψηφιακών υπογραφών για το σύνολο του προσωπικού που υπηρετεί στην Ε.Ε.Ε.Π., μέσω σχετικού έργου που υλοποιήθηκε από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι οποίες καλύπτουν τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού eIDAS.
β. Εγκατάσταση/απόδοση των νέων άυλων ψηφιακών υπογραφών στο σύνολο του προσωπικού που υπηρετεί στην Ε.Ε.Ε.Π..
γ. Εκπαίδευση των χρηστών στη χρήση των ψηφιακών υπογραφών.

δ. Παραμετροποίηση της Εφαρμογής του Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου της Ε.Ε.Ε.Π. για την υποστήριξη των νέων ψηφιακών υπογραφών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Κεντρικού Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων (ΚΣΗΔΕ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

10.2.6 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19 ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΟΥ

Η Ε.Ε.Ε.Π. σε συνέχεια των έκτακτων μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της εμφάνισης του κορονοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του, προσάρμοσε τη λειτουργία της με γνώμονα την προστασία της δημόσιας υγείας, των εργαζομένων της και των συναλλασσόμενων ή των εκπροσώπων εταιρειών που έρχονται σε επαφή με τις υπηρεσίες της, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα την αποστολή της. Στο πλαίσιο αυτό, όταν απαιτείται, εφαρμόζεται για το προσωπικό της Ε.Ε.Ε.Π. το μέτρο της εκ περιτροπής εργασίας και τηλεργασίας.

Για την εξυπηρέτηση των αναγκών που προέκυψαν από την εφαρμογή της τηλεργασίας σε τόση μεγάλη έκταση στην Ε.Ε.Ε.Π., η Διεύθυνση Τεχνολογικών Υποδομών πραγματοποίησε τις κάτωθι εργασίες:

α. Εφαρμογή δυνατότητας απομακρυσμένης πρόσβασης των στελεχών στις υποδομές της Ε.Ε.Ε.Π., μέσω VPN. Πραγματοποιήθηκε κατάλληλη παραμετροποίηση του τείχους προστασίας νέας γενιάς (NGFW), των προσωπικών επιτραπέζιων υπηρεσιακών υπολογιστών των χρηστών (desktop PC's) και των φορητών υπολογιστών (Laptops) που διαθέτει η Ε.Ε.Ε.Π., ώστε να είναι δυνατή η ασφαλής απομακρυσμένη πρόσβαση του συνόλου του προσωπικού που υπηρετεί στην Ε.Ε.Ε.Π. στις υποδομές της.
β. Υποστήριξη χρηστών (helpdesk) για την άμεση επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τη χρήση των εφαρμογών και υπηρεσιών πληροφορικής, στο πλαίσιο της απομακρυσμένης πρόσβασης των στελεχών στις υποδομές της Ε.Ε.Ε.Π..
γ. Αναδιαμόρφωση χώρων, τροποποιήσεις υφιστάμενων και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, ώστε να καλύπτονται οι απαιτήσεις αποστάσεων που τίθεται από τις κείμενες διατάξεις.
δ. Συντήρηση, αναβάθμιση και βελτιστοποίηση των τριάντα πέντε (35) φορητών υπολογιστών (Laptop) για χρήση από στελέχη της Ε.Ε.Ε.Π. στο πλαίσιο της εκ περιτροπής εργασίας και τηλεργασίας.

11. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

11.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

11.1.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Ε.Ε.Ε.Π. από την ίδρυσή της εφαρμόζει το λογιστικό πλαίσιο των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων του Ν. 4308/2014, προσαρμοσμένων στις διατάξεις του Π.Δ. 15/2011. Με βάση το ΠΔ 54/2018 η Ε.Ε.Ε.Π. όπως και οι άλλοι φορείς του δημόσιου τομέα, είναι υποχρεωμένη, από το έτος 2023 να εφαρμόσει πλήρως ένα λογιστικό πλαίσιο που συνάδει με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα, πιο σύνθετο, πιο αποδεκτό διεθνώς και με πολύ υψηλότερα πρότυπα πληροφόρησης. Η Ε.Ε.Ε.Π. έχει προετοιμαστεί κατάλληλα ώστε να εφαρμόσει το νέο λογιστικό πλαίσιο ήδη από την έναρξη της χρήσης του 2022. Ταυτόχρονα Ε.Ε.Ε.Π.για τη βελτίωση της πληροφόρησης των χρηστών των οικονομικών της καταστάσεων, αποφάσισε μεταβατικά να παράσχει την σχετική με αυτό το αναβαθμισμένο λογιστικό πλαίσιο πληροφόρηση παράλληλα με τις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου 1.1-31.12.2021. .

11.1.2 ΧΡΟΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Η Ε.Ε.Ε.Π. με βάση το νόμο 4308/2014 είναι υποχρεωμένη να συντάξει και να δημοσιεύσει τις οικονομικές της καταστάσεις μέχρι το τέλος Ιουνίου της επόμενης περιόδου από εκείνη της περιόδου αναφοράς. Με βάση όμως το ειδικό νομικό πλαίσιο που τη διέπει ως Ανεξάρτητη Αρχή, είναι υποχρεωμένη να υποβάλει στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, μέχρι το τέλος Μαρτίου κάθε χρόνο, την Έκθεση Πεπραγμένων για το προηγούμενο έτος. Αυτό το χρονικό όριο της επιβάλλει, ουσιαστικά αλλά όχι τυπικά, να έχει ολοκληρώσει τη σύνταξη των οικονομικών της καταστάσεων, ώστε να περιληφθούν ελεγμένα οικονομικά στοιχεία στην Έκθεση Πεπραγμένων. Για τις περιόδους των ετών 2019 και 2020, οι οικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν, ελέγχθηκαν και εγκρίθηκαν, πριν την 31.3.2021 και περιλήφθηκαν ελεγμένα οικονομικά στοιχεία στις Εκθέσεις Πεπραγμένων των ετών 2019 και 2020 που διαβιβάστηκαν στη Βουλή μέχρι το τέλος Μαρτίου 2021. Το ίδιο συνέβη και με τις οικονομικές καταστάσεις του έτους 2021, αυτές που βασίζονται στο πλαίσιο των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων. Συντάχθηκαν, ελέγχθηκαν και εγκρίθηκαν από την Επιτροπή πριν το τέλος Μαρτίου 2022.

11.1.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Στην παρούσα Έκθεση Πεπραγμένων για το έτος 2021, σε αυτό το κεφάλαιο, περιλαμβάνεται επιλεγμένη οικονομική πληροφόρηση από τις καταστάσεις που συντάχθηκαν με βάση τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Σκοπός είναι οι χρήστες της Έκθεσης να κατανοήσουν τη γενική εικόνα των οικονομικών της Ε.Ε.Ε.Π., να αιτιολογηθούν σημαντικές αποκλίσεις σε σχέση με τη συγκρίσιμη περίοδο και να επεξηγηθεί το περιεχόμενο σημαντικών λογαριασμών. Ο χρήστης που επιθυμεί να έχει λεπτομερέστερη πληροφόρηση, θα πρέπει να μελετήσει το σύνολο των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Ε.Ε.Ε.Π..

11.1.4 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΈΛΕΓΧΟΣ

Οι ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Ε.Ε.Ε.Π. ελέγχονται από Ορκωτούς Ελεγκτές. Αυτοί χορηγούν σχετική έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή, που συμπεριλαμβάνεται και δημοσιεύεται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις. Οι Εκθέσεις Πεπραγμένων δεν ελέγχονταν σε ότι αφορά το περιεχόμενο των δεδομένων τους, από εξωτερικούς ελεγκτές, ούτε υπάρχει νομική υποχρέωση να ελέγχονται. Η Ε.Ε.Ε.Π. επιδιώκοντας τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια και θεωρώντας απαραίτητο οι εκθέσεις της να ελέγχονται από εξωτερικούς ανεξάρτητους ελεγκτές, για την αποφυγή λαθών και κυρίως για την ενίσχυση της αξιοπιστίας του περιεχομένου της Έκθεσης, από το έτος 2021 που υπέβαλλε τις Εκθέσεις Πεπραγμένων των ετών 2019 και 2020, καθιέρωσε τον εξωτερικό έλεγχο των Εκθέσεων Πεπραγμένων. Η παρούσα έκθεση έχει ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές της Αρχής και η Έκθεσή τους αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της. Η Ε.Ε.Ε.Π. για την περίοδο 1.1 – 31.12.2021 έχει ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρία «Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.». Η ετήσια αμοιβή της για τον έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων και τον Έλεγχο της Έκθεσης Πεπραγμένων ανήλθε σε 15.500,00 € που θα καταβληθεί στο έτος 2022. Στο έτος 2021 δεν λογίστηκαν αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες στην πιο πάνω ελεγκτική εταιρία.

Επιπλέον η Ε.Ε.Ε.Π. ως φορέας της Γενικής Κυβέρνησης υπάγεται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου από 01.01.2019. Ο έλεγχος πραγματοποιείται από τον Επίτροπο σε δύο επίπεδα: έλεγχος λογαριασμών (ταμειακός απολογισμός και υπόλογοι) και χρηματοοικονομικός έλεγχος με βάση τη Διπλογραφική Λογιστική, σύμφωνα με το άρθρο 169 του ν.4270/2014 περί «Εξωτερικού Ελέγχου», όπου ορίζεται ότι το Ε.Σ. ασκεί τον εξωτερικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και των συστημάτων λογιστικών και δημοσιονομικών για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

11.2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥΣ

11.2.1 Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Η Ε.Ε.Ε.Π. ως Ανεξάρτητη Αρχή έχει δικό της προϋπολογισμό ο οποίος ενσωματώνεται στον κρατικό προϋπολογισμό. Δεν χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό αλλά έχει δικά της αυτοτελή έσοδα, που προσδιορίζονται από το νομικό της πλαίσιο. Κάθε έτος εμφανίζει «πλεονάσματα», δηλαδή τα έξοδά της υπολείπονται σημαντικά των εσόδων της. Αυτά τα πλεονάσματα διατίθενται στο Υπουργείο Οικονομικών και ενισχύουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

11.2.2 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΗΝ Ε.Ε.Ε.Π.

Η διαχείριση των οικονομικών της Ε.Ε.Ε.Π., σε όλα τα επίπεδα, ακολουθεί το σχετικό νομικό πλαίσιο που ισχύει για το δημόσιο τομέα. Για τη σύνταξη, έγκριση, τροποποίηση και κοινοποίηση του προϋπολογισμού της. Για τη διαδικασία πραγματοποίησης προμηθειών και εξόδων. Για τις εσωτερικές δικλείδες εσωτερικού ελέγχου. Για την εποπτεία και τον έλεγχο από τα σχετικά αρμόδια κρατικά ή άλλα ανεξάρτητα όργανα. Δεν έχει διαπιστωθεί από την έναρξη λειτουργίας της περιστατικό κακοδιαχείρισης ή παραβίασης του νομικού πλαισίου σε ότι αφορά τη διαχείριση.

11.2.3 ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Από τα έσοδα του 2021 ποσού 14,6 εκ. €, το 96% αφορά έσοδα «νομοθετημένα». Το μεγαλύτερο μέρος (το 63% για το 2021) αφορά αναλογία υπέρ της Ε.Ε.Ε.Π. (0,5%) επί των μικτών κερδών από τα παίγνια (Gross Gaming Revenue, (GGR)) που στην ουσία είναι ο κύκλος εργασιών των παρόχων των τυχερών παιγνίων. Ένα άλλο σημαντικό έσοδο προέρχεται από τέλη και παράβολα, που σχετίζονται με την εγγραφή και τη διατήρηση στα Μητρώα της Ε.Ε.Ε.Π. ενός πλήθους φορέων και προσώπων που εμπλέκονται με τα παίγνια όπως τα πρακτορεία του ΟΠΑΠ, οι συνεργάτες των διαδικτυακών εταιριών ή μέρος του στελεχικού δυναμικού των Καζίνο και των άλλων παρόχων. Για το 2021 τα έσοδα από αυτές τις πηγές κάλυπταν το 33% των συνολικών εσόδων. Τα λοιπά έσοδα είναι μη σημαντικά.

11.2.4 ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Το κύριο κόστος της Ε.Ε.Ε.Π. αφορά τις αμοιβές προσωπικού. Για το 2021 κάλυπτε το 47% των συνολικών δαπανών ή το 52% αν δεν ληφθούν υπόψη τα υπολογιστικά έξοδα όπως οι αποσβέσεις και οι προβλέψεις. Σημαντικά ποσά αφορούν τις «αμοιβές τρίτων» και τις «παροχές τρίτων» περίπου στο ίδιο μέγεθος για το 2021 και ένα συνολικό ποσοστό της τάξης του 40% επί του συνόλου των εξόδων. Το 2021 όμως ένα σημαντικό τμήμα των «αμοιβών τρίτων», που είναι αμοιβές οι οποίες καταβάλλονται σε νομικούς, συμβούλους και άλλους επαγγελματίες, της τάξης του 50% του συνολικού κονδυλίου, αφορά μη επαναλαμβανόμενες αμοιβές σε νομικούς και συμβούλους για μεγάλα έργα επενδύσεων Καζίνο που είναι σε εξέλιξη. Οι υπόλοιπες κατηγορίες εξόδων δεν συμβάλλουν σημαντικά στο συνολικό μέγεθος των εξόδων.

11.2.5 ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Το βασικό μέγεθος του ενεργητικού της Ε.Ε.Ε.Π. στις 31.12.2021 αποτελείται από τα διαθέσιμα (74%). Ένα 20% αφορά απαιτήσεις που όμως, όπως συμβαίνει συχνά με απαιτήσεις του δημοσίου, πριν εισπραχθούν μεσολαβεί ένα σημαντικός χρόνος δικαστικών διαδικασιών, αν οι «διοικούμενοι» προσφύγουν στη δικαιοσύνη και προφανώς ένας κίνδυνος απωλειών για το λογισμένο έσοδο. Τα άλλα κονδύλια του ενεργητικού δεν είναι σημαντικά.

11.2.6 ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Τα κύρια μεγέθη του παθητικού της Ε.Ε.Ε.Π. στις 31.12.2021 είναι τα «Ίδια κεφάλαια» (65%) και οι υποχρεώσεις επιστροφής πλεονασμάτων στο ελληνικό δημόσιο (32%). Με δεδομένο ότι το ελληνικό δημόσιο σε ότι αφορά την περιουσία της Ε.Ε.Ε.Π. είναι ο «ιδιοκτήτης» της το 97% αυτής της «περιουσίας» του ανήκει και μόνο το 3% του παθητικού αφορά πραγματικές υποχρεώσεις της Ε.Ε.Ε.Π. σε τρίτους.

11.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2021

11.3.1 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ) ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π.

Τα κύρια κονδύλια της κατάστασης οικονομικής θέσης με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2021, τα συγκρίσιμα δεδομένα, οι διαφορές, τα ποσοστά μεταβολής και η αναλογία των επιμέρους κονδυλίων στο σύνολο του ενεργητικού ή του παθητικού εμφανίζονται στον επόμενο πίνακα.

Κονδύλια και Συγκρίσεις Κατάστασης Οικονομικής Θέσης ΕΕΕΠ την 31.12.2021					
	31.12.2021	**31.12.2020**	**Διαφορά**	**Μεταβολή**	**Αναλογία 2021**
Ενεργητικό					
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	636.287	428.208	208.079	48,6%	2,0%
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	128.982	146.432	-17.450	-11,9%	0,4%
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	**765.269**	**574.640**	**190.629**	**33,2%**	**2,4%**
Απαιτήσεις	6.335.780	5.812.392	523.388	9,0%	20,0%
Διαθέσιμα	23.515.803	23.251.455	264.348	1,1%	74,2%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	**29.851.583**	**29.063.847**	**787.736**	**2,7%**	**94,2%**
Μεταβατικοί λογαριασμοί	**1.058.628**	**677.929**	**380.699**	**56,2%**	**3,3%**
Σύνολο Ενεργητικού	**31.675.480**	**30.316.416**	**1.359.064**	**4,5%**	**100,0%**
Μείον: Υποχρεώσεις σε τρίτους					
Προβλέψεις	334.000	140.547	193.453	137,6%	1,1%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (εκτός επιστροφής πλεονασμάτων)	536.027	499.521	36.506	7,3%	1,7%
Μεταβατικοί λογαριασμοί	32.114	9.353	22.761	243,4%	0,1%
Σύνολο υποχρεώσεων	**902.141**	**649.421**	**252.720**	**38,9%**	**2,8%**
Υποχρεώσεις στο δημόσιο και ίδια κεφάλαια					
Υποχρεώσεις στο δημόσιο για επιστροφή πλεονασμάτων	**10.049.942**	**9.401.634**	**648.308**	**6,9%**	**31,7%**
Ίδια Κεφάλαια	**20.723.397**	**20.265.361**	**458.036**	**2,3%**	**65,4%**
Σύνολο Παθητικού	**31.675.480**	**30.316.416**	**1.359.064**	**4,5%**	**100,0%**

Σε ότι αφορά τη σύνθεση των κονδυλίων της 31ης.12.2021:

- ✓ Το ενεργητικό κατά 74% αποτελείται από διαθέσιμα
- ✓ Ένα σχετικά σημαντικό ποσοστό 20% αφορά απαιτήσεις. Το 75% όμως αυτού του ποσού αφορά επίδικη απαίτηση από καζίνο, η οποία στο βαθμό που θα εισπραχθεί θα αποδοθεί στο υπουργείο οικονομικών.
- ✓ Όλες οι υποχρεώσεις της Ε.Ε.Ε.Π. προς τρίτους αφορούν μόνο το 2,8% του παθητικού της περιλαμβανομένων των προβλέψεων.
- ✓ Το κύριο ποσό του παθητικού (65%) αφορά ίδια κεφάλαια ενώ ένα 32% αφορά πλεονάσματα (του έτους 2019) που αποδόθηκαν στο υπουργείο οικονομικών στην χρήση 2022.

Πρόκειται για μία εξαιρετικά σταθερή χρηματοοικονομική θέση.

Σε ότι αφορά τη μεταβολή των κονδυλίων της 31.12.2021 σε σχέση με αυτά της 31.12.2020:

- ✓ Η σημαντική ποσοστιαία αύξηση των ασώματων ακινητοποιήσεων αφορά επενδύσεις σε λογισμικό

- ✓ Η μείωση των ενσώματων ακινητοποιήσεων οφείλεται στο ότι οι αποσβέσεις τους ήταν περισσότερες από τις νέες επενδύσεις
- ✓ Η αύξηση στις απαιτήσεις αφορά κυρίως λογισμό απαιτήσεων από πρόστιμα σε διαδικτυακές εταιρίες.
- ✓ Η σημαντική αύξηση στις προβλέψεις οφείλεται στο λογισμό πιθανών υποχρεώσεων από δικαστικές εμπλοκές και σε πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.
- ✓ Οι μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού και παθητικού αφορούν οριοθετήσεις και δεν σχολιάζονται.

11.3.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2021

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται τα βασικά κονδύλια που συγκροτούν την κατάσταση των αποτελεσμάτων τους έτους 2021, η σύγκρισή τους με τα αντίστοιχα κονδύλια του 2020 και η αναλογία τους στο σύνολο των εσόδων και εξόδων αντίστοιχα.

Κονδύλια και Συγκρίσεις Αποτελεσμάτων Περιόδου 1.1.-31.12.2021 της Ε.Ε.Ε.Π.

	31.12.2021	31.12.2020	Διαφορά	Μεταβολή	Αναλογία 2021
Έσοδα					
Αναλογία στα κέρδη παιγνίων	9.250.252	8.100.240	1.150.012	14,2%	63,2%
Διοικητικά τέλη και λοιπά παράβολα	4.777.151	3.621.560	1.155.591	31,9%	32,7%
Λοιπά νομοθετημένα έσοδα	23.095	39.880	-16.785	-42,1%	0,2%
Σύνολο νομοθετημένων εσόδων	**14.050.497**	**11.761.679**	**2.288.818**	**19,5%**	**96,0%**
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	273.323	17.508	255.815	1461,1%	1,9%
Πιστωτικοί τόκοι	296.204	394.397	-98.193	-24,9%	2,0%
Ανόργανα έσοδα	9.569	5.950	3.619	60,8%	0,1%
Συνολικά έσοδα	**14.629.593**	**12.179.534**	**2.450.059**	**20,1%**	**100,0%**
Έξοδα					
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.593.073	2.242.080	-649.008	-28,9%	46,6%
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	669.078	354.530	314.548	88,7%	19,6%
Παροχές τρίτων	624.394	535.621	88.773	16,6%	18,3%
Φόροι και τέλη	65.995	95.907	-29.911	-31,2%	1,9%
Διάφορα έξοδα	81.841	294.868	-213.027	-72,2%	2,4%
Τόκοι και συναφή έξοδα	190	329	-139	-42,3%	0,0%
Αποσβέσεις παγίων	189.127	93.060	96.067	103,2%	5,5%
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	193.453	0	193.453		5,7%
Ανόργανα έξοδα	3.048	986	2.062	209,1%	0,0%
Συνολικά έξοδα	**3.420.198**	**3.617.381**	**-197.183**	**-5,5%**	**100,0%**
Αποτέλεσμα περιόδου	**11.209.394**	**8.562.153**	**2.647.241**	**30,9%**	

Σε ότι αφορά τα έσοδα σημειώνουμε:

- ✓ Το 63% των εσόδων του 2021 αφορούσε αναλογία επί των εσόδων των επιχειρήσεων παιγνίων (0,5%), το 33% διάφορα τέλη και τελικά το 96% αφορά έσοδα που εισπράττονται από τους εποπτευόμενους και προβλέπονται από το νόμο.
- ✓ Τα έσοδα από αναλογία κερδών παιγνίων του 2021 προέρχονται από τον ΟΠΑΠ και τις θυγατρικές του (57%) από τις διαδικτυακές εταιρίες (37%) και από τα Καζίνο (6%).
- ✓ Η αύξηση αυτών των εσόδων κατά 1.150 χιλ. € προέρχεται και από τις τρεις πηγές. Κατά 55% από τις διαδικτυακές εταιρίες, κατά 35% από τον ΟΠΑΠ και τις θυγατρικές του και κατά 10% από τα Καζίνο.
- ✓ Η σημαντική αύξηση στα έσοδα από τέλη στο 2021 (1,156 χιλ. €) οφείλεται κυρίως στις αδειοδοτήσεις που έγιναν στο 2021 στο χώρο των διαδικτυακών παιγνίων, σε συνεργάτες των παρόχων, που αναλύονται σε προηγούμενο κεφάλαιο της Έκθεσης.
- ✓ Η σημαντική ανάλογα με το λογαριασμό αύξηση στα «άλλα έσοδα εκμετάλλευσης» οφείλεται σε επιχορήγηση που λήφθηκε για πρόγραμμα που εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ και αφορά επενδύσεις κυρίως σε λογισμικό (256 χιλ. €).

Σε ότι αφορά τα έξοδα σημειώνουμε:

- ✓ Το 47% των εξόδων του 2021 αφορά αμοιβές προσωπικού. Αν δεν αφαιρέσουμε από το σύνολο των εξόδων τα υπολογιστικά (αποσβέσεις, προβλέψεις) και τα ανόργανα έξοδα, το ποσοστό αυτό ανεβαίνει σε 52%.
- ✓ Περίπου από 20% καλύπτουν οι «Αμοιβές τρίτων» (19,6%) και οι «Παροχές τρίτων» (18,3%), 11% περίπου τα υπολογιστικά έξοδα (αποσβέσεις και προβλέψεις), ενώ τα υπόλοιπα κονδύλια αφορούν μικρά ποσοστά.
- ✓ Οι αμοιβές προσωπικού μειώθηκαν στο 2021 σε σχέση με το 2020 κατά 649 χιλ. € ή 29%. Η μείωση οφείλεται στη συνεχιζόμενη συρρίκνωση του αριθμού του προσωπικού. Για το ζήτημα του προσωπικού και κυρίως τις οικονομικές παραμέτρους που το αφορούν αναφερόμαστε ειδικότερα στη συνέχεια.
- ✓ Οι «Αμοιβές τρίτων» εμφανίζουν σημαντική αύξηση 315 χιλ. € ή 89%. Είναι όμως μία αύξηση στο σύνολό της συγκυριακή και όχι μόνιμη. Ένα ποσό 359 χιλ. € λογίστηκε το 2021 για δαπάνες νομικών και συμβούλων που υποστήριξαν το έργο της αδειοδότησης του Καζίνο στο Ελληνικό και το έργο της εξέτασης του φακέλου μετεγκατάστασης του Καζίνο της Πάρνηθας. Αν δεν ληφθεί υπόψη το ανωτέρω ποσό, οι λοιπές οι τρέχουσες αμοιβές τρίτων εμφάνιζουν μικρή κάμψη.
- ✓ Οι παροχές τρίτων σε ότι αφορά τη σύνθεσή τους κατά 33% αφορούν ενοίκια, κατά 19% φωτισμό, κατά 16% συντηρήσεις και κατά 14% λοιπές παροχές. Οι λοιπές κατηγορίες εμφανίζουν μικρά ποσοστά.
- ✓ Η μεταβολή των παροχών τρίτων (89 χιλ. €) οφείλεται κατά 28% σε αύξηση των συντηρήσεων λογισμικού, κατά 26% σε αύξηση λοιπών παροχών, κατά 24% σε αύξηση των εξόδων για φωτισμό και κατά 15% σε αύξηση του κόστους φύλαξης.
- ✓ Η σημαντική μείωση των διαφόρων εξόδων (213 χιλ. € ή 72%) οφείλεται στη μείωση των «εξόδων ταξιδιών» των «ελεγκτών καζίνο», κατά 221 χιλ. €, μετά την

υλοποίηση για πρώτη φορά στο 2021 του προβλεπόμενου από το κανονιστικό πλαίσιο «απομακρυσμένου» διαρκούς ελέγχου μέσω VPN.

- ✓ Η σημαντική αύξηση των αποσβέσεων παγίων οφείλεται στις αποσβέσεις των νέων επενδύσεων της Ε.Ε.Ε.Π. σε λογισμικό.
- ✓ Η επίσης σημαντική αύξηση των προβλέψεων, οφείλεται στο γεγονός ότι για πρώτη φορά λογίστηκαν Ε.Ε.Ε.Π. προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, δεδομένου ότι για πρώτη φορά μετατάχθηκε μόνιμο προσωπικό στην Ε.Ε.Ε.Π..

Σχετικά με τις αμοιβές προσωπικού και τις οικονομικές παραμέτρους που σχετίζονται με αυτές σημειώνουμε τα εξής:

- ✓ Η εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων, όπως παρουσιάστηκε σε προηγούμενη παράγραφο έχει ως εξής:

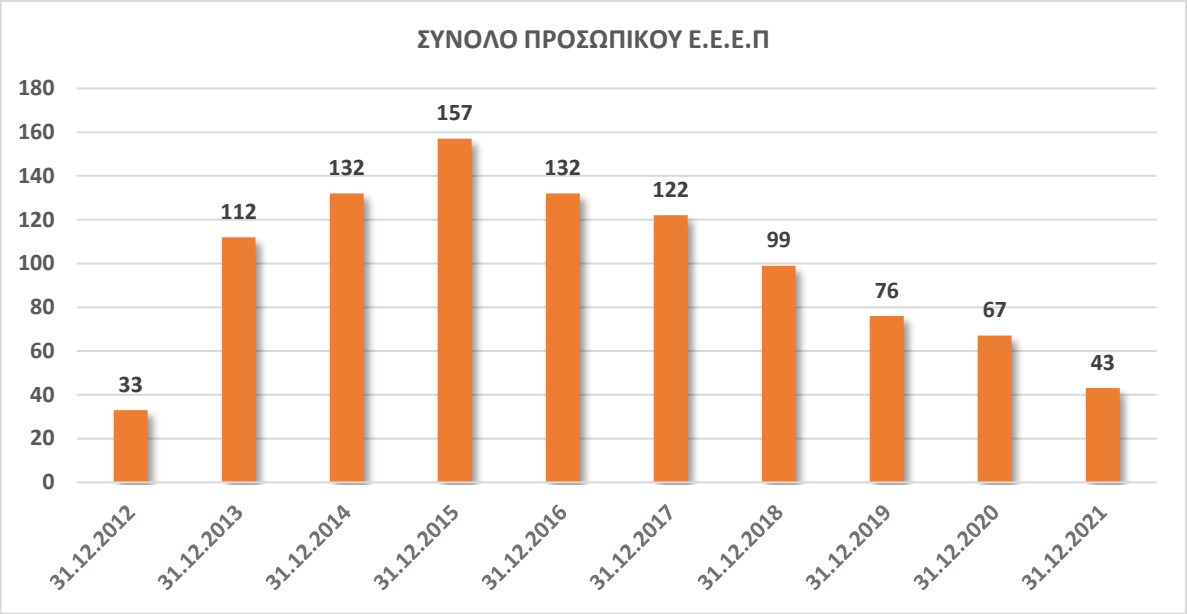

- ✓ Η σχέση μεταξύ του αριθμού και του κόστους προσωπικού για τα έτη 2014 έως και 2021, έχει ως εξής:

Τέλος έτους	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Αριθμός προσωπικού	132	157	132	122	99	76	67	43
Ετήσιο κόστος	3.404.486	4.463.242	4.118.894	3.734.630	3.305.169	2.590.372	2.242.080	1.593.073

- ✓ Από τα 43 άτομα που εργάζονταν στις 31.12.2021 έχει λήξει η απόσπαση δύο ατόμων, τα οποία και αποχώρησαν, και δύο βρίσκονται σε μακροχρόνια άδεια. Απομένουν επομένως 39 εργαζόμενοι ενεργοί.
- ✓ Το ετήσιο κόστος αυτών που έχουν παραμείνει μέχρι το χρόνο σύνταξης αυτής της Έκθεσης είναι 1.170 χιλ. € έναντι 4.463 χιλ. € το 2015.

- ✓ Η Ε.Ε.Ε.Π. προ πολλού έχει ξεπεράσει το όριο ανοχής αποψίλωσης του στελεχικού δυναμικού της. Συντηρείται από την υπερπροσπάθεια ενός πολύ μικρού αριθμού στελεχών.
- ✓ Η Βουλή το Νοέμβριο του 2021 ψήφισε μία σειρά ρυθμίσεις που κύριο σκοπό είχαν να στηρίξουν την προσπάθεια ανάταξης της Ε.Ε.Ε.Π. από την άποψη της στελέχωσης.
- ✓ Ένα πλήθος παθογενειών, λαθεμένων αντιλήψεων, δυσλειτουργιών και καθυστερήσεων, καθυστερεί αυτή τη διαδικασία.
- ✓ Η σημερινή διοίκηση της Ε.Ε.Ε.Π. έχει θέσει ως πρωταρχικό στρατηγικό στόχο, τη στελέχωση και αναδιοργάνωσή της, γιατί χωρίς την επίτευξη αυτού του στόχου δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν οι άλλοι φιλόδοξοι στόχοι που έχουν τεθεί.

11.3.3 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με βάση την αρχή του «δεδουλευμένου» των εσόδων και των εξόδων. Δηλαδή τα έσοδα και τα έξοδα λογίζονται όταν πραγματοποιούνται και όχι όταν εισπράττονται ή πληρώνονται.

Η «ταμειακή λογιστική» δηλαδή οι εισπράξεις και οι πληρωμές μίας περιόδου, εκφράζονται από τον ταμειακό προϋπολογισμό που η Ε.Ε.Ε.Π. ως φορέας του δημοσίου συντάσσει κάθε χρόνο.

Ο αναλυτικός Προϋπολογισμός Εσόδων και Δαπανών της Ε.Ε.Ε.Π. για το έτος 2021 καταρτίστηκε με τη με αριθμό 527/2/10.12.2020 απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. και αναμορφώθηκε μεταγενέστερα με τις με αριθμό 538/3/21.01.2021, 592/3/17.08.2021 και 602/1/15.10.2021 όμοιες αποφάσεις.

Ο εγκεκριμένος Προϋπολογισμός αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο του προγράμματος «Διαύγεια» και δεν παρουσιάζεται στην παρούσα έκθεση.

Οι «ταμειακές κινήσεις» μίας περιόδου αποτυπώνονται οργανωμένα στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων όταν επιβάλλεται να συντάσσεται. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η Κατάσταση Ταμειακών Ροών για το 2021, χωρίς σχολιασμό.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΑΙΓΝΙΩΝ (Ε.Ε.Ε.Π.) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΣΤΙΣ 31.12.2021		ΚΛΕΙΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ 2021	ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ 2020
Α.	**ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**ΠΟΣΑ ΣΕ €**	**ΠΟΣΑ ΣΕ €**
	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ)	13.611.852,18	12.404.168,72
	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	28.134,38	18.965,01
	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΌ ΤΟΚΟΥΣ	322.925,82	517.028,08
	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	4.185,57	0,00
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	-1.592.205,26	-2.282.123,06
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	-572.552,70	-448.672,71
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	-626.811,38	-520.223,61
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	-28.197,41	-140.361,48
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	-97.314,14	-331.438,13
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟΚΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	-409,88	-353,48
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΞΟΔΑ	0,00	0,00
	ΕΚΡΟΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΘΠ **(1)**	-10.745.986,00	-9.280.121,83
	ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΌ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	337.993,34	13.542,52
	ΜΗ ΑΠΟΔΟΤΕΕΣ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ	28.861,01	1.715,19
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ ΚΑΖΙΝΟ 2019 ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟ 2020	0,00	-1.119.475,75
	ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (ΠΛΗΡΩΜΕΣ) ΑΠΌ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**670.475,53**	**-1.167.350,53**
Β.	**ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΌ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**ΠΟΣΑ ΣΕ €**	**ΠΟΣΑ ΣΕ €**
	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΌ ΠΩΛΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ	0,00	0,00
	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΛΟΓ.11-16	-406.127,54	-209.821,56
	ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (ΠΛΗΡΩΜΕΣ) ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**-406.127,54**	**-209.821,56**
	ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (ΠΛΗΡΩΜΕΣ) ΑΠΌ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**264.347,99**	**-1.377.172,09**
Γ.	**ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΌ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**ΠΟΣΑ ΣΕ €**	**ΠΟΣΑ ΣΕ €**
	ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (ΠΛΗΡΩΜΕΣ) ΑΠΌ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**0,00**	**0,00**
	ΚΑΘΑΡΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	**264.347,99**	**-1.377.172,09**
	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΑΡΧΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	23.251.455,44	24.628.627,53
	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΕΛΟΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	23.515.803,43	23.251.455,44
	ΚΑΘΑΡΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	**264.347,99**	**-1.377.172,09**